

Možnost využití daňových instrumentů uplatňovaných v daňové soustavě Německa pro český daňový systém

Bc. Lucie Přikrylová

Diplomová práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lucie Příkladová**
Osobní číslo: **M20500**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Možnost využití daňových instrumentů uplatňovaných v daňové soustavě Německa pro český daňový systém**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte rešerši literárních pramenů zaměřenou na danou problematiku.
- Charakterizujte daňovou soustavu ČR a Německa.

II. Praktická část

- Srovnajte daňové soustavy a na modelových příkladech srovnajte vybrané daně.
- Zhodnoťte výsledky plynoucí ze srovnání.
- Navrhněte možnosti využití daňových instrumentů uplatňovaných v daňovém systému Německa pro český daňový systém.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ALVARADO, Mery et al., ed. *European tax handbook*. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 2021, 1340 s. ISBN 978-90-8722-690-9.
DVOŘÁKOVÁ, Veronika, PITTERLING, Marcel a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, 340 s. ISBN 978-80-7598-315-2.
JAMES, Simon R. a Christopher NOBES. *The economics of taxation: principles, policy and practice*. Eighteenth edition. Birmingham: Fiscal Publications, 2018, 326 s. ISBN 978-1-906201-35-7.
KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 269 s. ISBN 978-80-7598-165-3.
VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ, Jana VÍTKOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer, 2020, 408 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Blanka Jarolímová**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2022**

L.S.

---

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: .....

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na srovnání daňových soustav České republiky a Německa. Proto, aby mohly být v praktické části obě soustavy řádně srovnány, bylo třeba nejprve vytvořit dostatečnou základnu teoretických poznatků týkající se obou daňových soustav. Poznatky byly následně použity jako výchozí bod pro zpracování praktické části práce. Obě soustavy byly srovnány pomocí daňové kvóty, daňového mixu a dne daňové svobody. Taktéž byly srovnány konstrukční prvky u daní, které jsou v obou státech shodně vybírány. V práci byly vytvořeny modelové příklady nastiňující různé situace, tak aby ukázaly jejich shody a rozdíly v praxi. Zhodnocení výsledků modelových příkladů spolu s poznatky získanými z obou daňových soustav vedlo k hlavnímu výsledku, kdy byly navrženy konkrétní daňové instrumenty, které jsou uplatňovány v německé daňové soustavě a jejich uplatnění by bylo možné a přínosné i pro český daňový systém.

Klíčová slova: Daň, daňová soustava, Česká republika, Německo, daňový poplatník, daňová povinnost, předmět daně

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on the comparison of the tax systems of the Czech Republic and Germany. In order to compare the both systems in the practical part, it was first necessary to create a sufficient basis of theoretical knowledge concerning the two tax systems. The findings were then used as a starting point for elaboration of the practical part of the thesis. The two systems were compared with the use of the tax quota, tax mix and tax freedom day. The structure of taxes collected in both countries and its elements were also put under scrutiny. In order to demonstrate the similarities and differences between the systems, the model examples were outlined. Altogether the evaluation of the results of model examples combined with the knowledge gained from the both tax systems led to the main result of the thesis. Specific tax instruments were proposed, which are applied in the German tax system and their application would be possible and beneficial for the Czech tax system.

Keywords: Tax, Tax system, Czech Republic, Germany, Tax payer, Tax liability, Tax subject

Děkuji paní Ing. Blance Jarolímové za její čas, konzultace a cenné rady, které mi věnovala a které pro mě byly při zpracování mé diplomové práce velkým přínosem. Také chci poděkovat svým blízkým za podporu při studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 DAŇ A JEJÍ KONSTRUKČNÍ PRVKY.....	13
1.1 DAŇ A JEJÍ FUNKCE.....	13
1.2 KONSTRUKČNÍ PRVKY DANĚ	13
1.2.1 Daňový subjekt.....	13
1.2.2 Předmět daně	14
1.2.3 Osvobození od daně	14
1.2.4 Základ daně	14
1.2.5 Odpočty od základu daně	14
1.2.6 Sazba	14
1.2.7 Sleva na dani	15
1.2.8 Zdaňovací období.....	15
2 DAŇOVÁ POLITIKA	16
2.1 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ DAŇOVÉ SYSTÉMY	16
2.2 DAŇOVÁ KVÓTA.....	16
2.3 DAŇOVÝ MIX.....	17
2.4 DAŇOVÁ KONKURENCE, KOORDINACE A HARMONIZACE	17
3 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	19
3.1 PŘÍMÉ DANĚ	20
3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob	20
3.1.2 Daň z příjmů právnických osob	22
3.1.3 Daň z nemovitých věcí.....	23
3.1.4 Silniční daň.....	25
3.2 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	25
3.2.1 Spotřební daně.....	26
3.2.2 Ekologické daně	27
3.2.3 Daň z přidané hodnoty	27
3.2.4 Cla	28
3.3 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	29
4 DAŇOVÁ SOUSTAVA NĚMECKA.....	30
4.1 PŘÍMÉ DANĚ	31
4.1.1 Daň z příjmů fyzických osob	31
4.1.2 Daň z příjmů právnických osob	34
4.1.3 Církevní daň	35
4.1.4 Solidární příplatek.....	35
4.1.5 Obchodní daň	36
4.1.6 Majetkové daně	36

4.1.7	Daň z motorových vozidel	38
4.2	NEPŘÍMÉ DANĚ	40
4.2.1	Spotřební daně	40
4.2.2	Daň z přidané hodnoty	41
4.3	SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ	41
II	PRAKTICKÁ ČÁST	43
5	SROVNÁNÍ DAŇOVÝCH SOUSTAV	44
5.1	DAŇOVÁ KVÓTA	46
5.2	DAŇOVÝ MIX	47
5.3	DEN DAŇOVÉ SVOBODY	49
5.4	SROVNÁNÍ KONSTRUKČNÍCH PRVKŮ	51
5.4.1	Daň z příjmů fyzických osob	51
5.4.2	Daň z příjmů právnických osob	52
5.4.3	Daň z nemovitých věcí	53
5.4.4	Daň silniční (daň z motorových vozidel)	54
5.4.5	Spotřební daně	55
5.4.6	Daň z přidané hodnoty	55
6	MODELOVÉ PŘÍKLADY	57
6.1	DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	57
6.1.1	Osoba pouze s příjmy ze závislé činnosti	57
6.1.2	Osoba s více druhy příjmů	62
6.2	DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB	71
6.2.1	Stanovení daňové povinnosti v ČR	71
6.2.2	Stanovení daňové povinnosti v Německu	73
6.3	DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	76
6.3.1	Zemědělský pozemek	76
6.3.2	Rodinný dům	77
6.3.3	Bytová jednotka	79
7.1	ZHODNOCENÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	81
7.1.1	Zhodnocení společného zdanění manželů	83
7.1.2	Srovnání odvodů a čistého příjmu	84
7.2	ZHODNOCENÍ MAJETKOVÝCH DANÍ	86
7.3	ZHODNOCENÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB	87
7.4	ZHODNOCENÍ SILNIČNÍ DANĚ	88
	ZÁVĚR	94
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	96
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	100
	SEZNAM OBRÁZKŮ	101

SEZNAM TABULEK.....	103
SEZNAM PŘÍLOH.....	105

ÚVOD

Diplomová práce s názvem Možnost využití daňových instrumentů uplatňovaných v daňové soustavě Německa pro český daňový systém, se zabývá srovnáním daňových soustav České republiky a Německa. Pro srovnání soustav jako takových bude využito vhodných ukazatelů a metod tak, aby na jeho konci mohly být vysloveny konkrétní daňové instrumenty, které by bylo možno po vzoru Německa uplatnit v českém daňovém systému.

Daňové systémy jednotlivých států, ale také jejich daňové kvóty a mixy ovlivňuje mnoho faktorů. Každá země má svou tradici, své vžitě způsoby zdanění, jinou daňovou morálku. Působí na ně však také vláda, prezident a byrokracie, protože jakékoliv změny daňových zákonů probíhají prostřednictvím praktické činnosti berního aparátu. Současnou podobu české daňové soustavy ovlivnil především rok 1993, kdy docházelo k výrazným změnám daňové legislativy. Vzhledem k tomu, že vlivem globalizace dochází k přelévání daňových reforem mezi jednotlivými zeměmi, je třeba věnovat tématu srovnání daňových soustav pozornost.

Důvodů, proč je pro srovnání vybráno právě Německo, je hned několik. Téma srovnání české a německé soustavy je zajímavé z pohledu řady českých občanů, jelikož spousta z nich dojíždí za prací právě do Německa. Pro mnoho z nich se také Německo stalo jejich trvalým domovem ať už z důvodu, že se zde rozhodli za prací přestěhovat natrvalo, nebo protože jim země přišla atraktivnější z pohledu ekonomického či sociálního. Tudíž pro ně tato práce může v mnoha ohledech představovat velký přínos. To, že se jedná o sousední zemi, kam někteří obyvatelé České republiky cestují za prací či se tam přímo stěhují, však není jediným důvodem, proč je vybrán právě tento stát. V jeho prospěch hovoří také to, že obě země jsou členy Evropské unie a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Je tedy jasné, že obě soustavy vykazují určité podobnosti, jelikož v oblasti daní podléhají některým společným pravidlům a zejména v oblasti nepřímých daní, dochází vlivem daňové koordinace a harmonizace k přibližování jejich daňových soustav. Přestože se mohou obě soustavy na první pohled tvářit poměrně podobně, existují zde jisté rozdílnosti, které jsou v některých oblastech nepatrné a jindy poměrně výrazné. Právě na tyto podobnosti a rozdíly soustav ale i další specifika týkající se stanovení daňové povinnosti diplomová práce poukazuje.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem diplomové práce je srovnat daňové soustavy České republiky a Německa a následně na základě tohoto srovnání navrhnout možné využití daňových instrumentů uplatňovaných v německé daňové soustavě pro český daňový systém.

Práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část je zpracována formou rešerše, při které je využíváno odborné literatury a zákonů. Nejdříve je třeba identifikovat základní pojmy z oblasti daní obecně a daňové politiky. Protože neexistuje dostatek českých zdrojů zabývajících se detailněji německou soustavou, je také hojně využíváno cizojazyčných zdrojů převážně v němčině a angličtině. Při zpracování teoretických poznatků z obou daňových soustav je využita metoda deskripce, kdy jsou popsány obě daňové soustavy včetně jednotlivých daní. Teoretická část si klade za cíl vytvořit oporu pro zpracování praktické části práce.

Praktická část se zaměřuje na splnění hlavního cíle diplomové práce. Proto, aby mohl být splněn, je nutné nejdříve splnit jednotlivé dílčí cíle. Praktická část využívá především metody komparace, analýzy, dedukce a modelování. Nejprve je třeba zaměřit se na první dílčí cíl, kterým je komparace obou soustav obecně, za pomoci aplikace poznatků získaných z teoretické části a pomoci analýzy daňových mixů obou zemí nebo ukazatele daňové kvóty. Nedílnou součástí tohoto dílčího cíle je také komparace konstrukčních prvků jednotlivých daní osvojených z teorie tak, aby mohla být provedena identifikace jejich analogií a odlišností.

Dalším dílčím cílem je za pomoci modelových příkladů analyzovat rozdíly v různých situacích tak, aby jejich výsledky mohly být vyhodnoceny a následně mohly být identifikovány analogie a odlišnosti v praxi. Výsledky analýz a komparací jsou v práci zobrazeny pomocí grafů a tabulek.

Po splnění zmíněných dílčích cílů přichází práce do své poslední části, kde je naplněn onen hlavní cíl, kdy jsou za pomoci znalostí získaných z předchozích komparací pomocí dedukce navrženy daňové instrumenty, které jsou uplatňovány v německé soustavě, a jejichž uplatnění by bylo možné a přínosné v českém daňovém systému.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇ A JEJÍ KONSTRUKČNÍ PRVKY

1.1 Daň a její funkce

Daň představuje povinnou, nenávratnou platbu, která je neekvivalentní, neúčelová, zpravidla pravidelná, a kterou lze uložit pouze zákonem. Je tedy vymahatelná, výnos z ní není určen na konkrétní účel a daňový subjekt za její odvedení nedostane žádnou protihodnotu. (Kubátová, 2018, s. 15)

Úlohou daní v nejužším pohledu je zajištění příjmů do veřejných rozpočtů. Jednou z metod, jak lze přesunout zdroje ze soukromého sektoru do sektoru veřejného, je právě zdanění. Základní funkcí daní je tedy funkce fiskální, která umožňuje získávání peněžních prostředků do veřejných rozpočtů za účelem financování veřejných statků a veřejných potřeb. (James a Nobes, 2018, s. 7) Vedle fiskální funkce však daně plní také další tři funkce. Alokační funkce pomáhá překonat neefektivitu tržního mechanismu při alokaci ekonomických zdrojů tím, že zajišťuje umístění prostředků tam, kam by se tržní alokací nedostávaly. Redistribuční funkce v podstatě vychází z rozdělení příjmů a bohatství za účelem směřování k rozdělení, které společnost považuje za spravedlivé nebo akceptovatelné, protože právě ne vždy společnost jejich rozdělení, tak jak vzniklo v důsledku fungování trhu, akceptuje. Proto jsou daně využívány ke zmírnění rozdílů v příjmech či majetku tím, že bohatší osoby jsou zdaněny více. Poslední funkcí je stabilizační, která spočívá ve zmírňování výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění vysoké úrovně zaměstnanosti, cenové stability a ekonomického růstu. (James a Nobes, 2018, s. 10)

1.2 Konstrukční prvky daně

Konstrukce daně je poměrně složitá a je třeba všechny její prvky posuzovat v jejich vzájemných souvislostech. Základní konstrukční prvky popsané v následujících kapitolách níže rozhodují o tom, v jaké míře na jednotlivé subjekty budou daně dopadat. (Vančurová a kol., 2020, s. 13)

1.2.1 Daňový subjekt

Daňovými subjekty jsou všichni, kterých se daň dotýká a kteří jsou povinni strpět, odvést nebo zaplatit ze zákona daň. Subjekty je možné rozdělit do dvou skupin a to na poplatníky a plátce daně. Poplatníkem je každý, jehož příjem či majetek je podroben dani a jeho povinností je, aby daň odváděl sám. Plátce daně je subjekt, kterému zákon uložil povinnost

odvést pod svou majetkovou odpovědností daň, kterou vybral od jiných subjektů prostřednictvím ceny své produkce, popřípadě ji jiným poplatníkům srazil. (Dvořáková a kol., 2019, s. 6)

1.2.2 Předmět daně

Předmět se obecně vymezuje jako veličina, ze které se daň vybírá a lze jej rozdělit na čtyři skupiny - hlavu, majetek, důchod a spotřebu. Aby byl výběr daní co nejvíce efektivní, je třeba předmět definovat co nejpřesněji. Vedle předmětu existuje také vynětí, které jasně definuje hranici, kam předmět už nesahá. (Vančurová a kol., 2020, s. 19)

1.2.3 Osvobození od daně

Část předmětu, ze které není daň vybírána, a tedy není zpravidla ani zahrnuta do základu daně, definuje osvobození od daně. To může nabývat různých forem (úplné, částečné nebo nezdanitelné minimum) a použitý typ ovlivňuje dopad na subjekt a také jeho chování. (Vančurová a kol., 2020, s. 19)

1.2.4 Základ daně

Předmět, vyjádřený v měřitelné jednotce (fyzikální jednotka nebo hodnotové vyjádření) a upravený podle daných pravidel se nazývá základ daně. Způsob jakým je základ vyjádřen, je důležitý zejména proto, že se od něj následně odvíjí typ sazby. (Vančurová a kol., 2020, s. 21)

1.2.5 Odpočty od základu daně

Odpočty slouží ke snížení základu daně. Subjekt může základ snížit o předem danou pevnou částku, pokud splní podmínky (tzv. standardní odpočet), nebo může využít nestandardních odpočtů, které spočívají v odpočtu položek v prokazatelně vynaložené výši. Uplatnění nestandardních odpočtů může být limitováno a jejich cílem je motivace subjektu k chování, které je žádoucí z celospolečenského hlediska. (Vančurová a kol., 2020, s. 24)

1.2.6 Sazba

Důležitým konstrukčním prvkem je také sazba daně, která je v podstatě algoritmem, na základě kterého se ze základu vypočte základní částka daně. Sazby lze rozdělit podle druhu předmětu nebo subjektu na jednotnou a diferenciovanou, anebo dle vztahu

k velikosti základu daně na pevnou, proporcionální či progresivní. (Vančurová a kol., 2020, s. 25)

1.2.7 Sleva na dani

Základní částku daně si subjekt může snížit pomocí slev. Sleva může být absolutní (stanovená pevnou částkou vyjádřenou v korunách) nebo relativní (snižuje daň o stanovený díl vyjádřený v procentech). Dále může mít sleva podobu standardní (zákonem stanovená částka) nebo nestandardní. Nestandardními slevami se rozumí prokazatelně vynaložené výdaje, kterými lze snížit daň v plné nebo částečné výši (například sleva za umístění dítěte). (Vančurová a kol., 2020, s. 35)

1.2.8 Zdaňovací období

Pravidelný časový interval, za který se daň stanovuje a vybírá, představuje zdaňovací období. Pokud se nejedná o daň bez zdaňovacího období, je tímto obdobím kalendářní rok. V případě, že by toto období bylo příliš dlouho periodou, lze použít kalendářní měsíc či čtvrtletí. (Vančurová a kol., 2020, s. 22)

2 DAŇOVÁ POLITIKA

Praktické využívání daňových nástrojů k ovlivňování ekonomických a sociálních procesů ve společnosti se nazývá jako daňová politika. Její nástroje lze dle autonomnosti rozdělit na vestavěné stabilizátory (například progresivní daň z příjmů) a diskreční opatření (změny v daňovém systému, které jsou záměrné a prováděné na základě rozhodnutí vlády). (Široký, 2016, s. 21)

2.1 Faktory ovlivňující daňové systémy

Daňovou kvótu, mix a rysy daňových systémů ovlivňuje mnoho faktorů a jedny z nich jsou faktory ekonomické. Například v zemích, kde je vyšší podíl zaměstnanců než podnikatelů, mohou vlády spoléhat na daň z příjmů fyzických osob, protože zaměstnanci zdanění nemohou uniknout a nemají možnost své příjmy jakkoliv zatajit. V zemích, kde je tomu opačně, je naopak tendence k většímu podílu daně z přidané hodnoty a spotřebních daní. Ekonomické faktory však mohou být zastíněny politickými, kdy každá vláda prosazuje své politické požadavky. Tím pádem mohou daňové systémy po určitou krátkou dobu podléhat vlivům vládní strany, která tyto požadavky prosazuje. Kulturně-historické faktory jsou také významné, protože každá země má své způsoby zdanění, daňovou morálku nebo tradici fungování státního aparátu vybírajícího daně. Sladit tedy daňové systémy Evropské unie může být poměrně obtížné. Dále zde působí administrativně-institucionální faktory, kdy na zákonem ukládané daně působí vláda, parlament a byrokracie. Vliv má také ústavněprávní uspořádání státu, které ovlivňuje strukturu daní a výnosů z nich na různých úrovních státní správy. Svůj vliv má také technologický pokrok, který na jedné straně činí zdaňování složitějším, protože technika umožňuje dokonalejší formy obchodu a jejich zdaňování je problematické, na straně druhé poskytuje účinnější nástroje pro výběr daní a proti daňovým únikům. Opomenout nelze ani globalizaci, jejíž projevy jsou stále intenzivnější. Daňové reformy již nejsou individuálními akty vlád, ale spíše se přelévají ze země do země. (Kubátová, 2018, s. 146)

2.2 Daňová kvóta

Nejznámější souhrnný ukazatel daňového zatížení obyvatel se nazývá daňová kvóta. Rozumí se jí podíl daní na hrubém domácím produktu a představuje ve skutečnosti podíl HDP, který je prostřednictvím veřejných rozpočtů přerozdělován. Jednoduchá daňová

kvóta poměřuje pouze příjmy z daní, kdežto složená kvóta poměřuje příjmy všech fiskálních nástrojů - daní, cla a povinného pojistného. (Klimešová, 2018, s. 20)

2.3 Daňový mix

Vedle daňové kvóty, která je souhrnným ukazatelem, existují ještě dílčí daňové kvóty, které vycházejí z klasifikace daní dle metodiky OECD a které ukazují na daňový mix v dané zemi. Ten vypovídá o tom, jaký typ daní stát upřednostňuje a který naopak potlačuje. (Široký, 2016, s. 23)

Jako další ukazatel daňového zatížení je možné použít také **den daňové svobody**. V podstatě se jedná o pomyslnou hranici, která rozděluje rok na dvě období. V tom prvním poplatníci vydělávají na pokrytí vládních výdajů. Toto období poté končí dnem nazývaným jako den daňové svobody, od kterého poplatníci začínají vydělávat konečně sami pro sebe. (Jurčík, 2015, s. 112)

2.4 Daňová konkurence, koordinace a harmonizace

Prvním krokem ke sladění daňových systémů je daňová koordinace, která spočívá ve vytváření bilaterálních a multilaterálních schémat zdanění, jejichž cílem je omezení arbitrážních obchodů. Jsou uzavírány dohody a doporučení, jejichž cílem je zamezení praní špinavých peněz, omezení škodlivé daňové konkurence a snaha stanovit minimální standard transparentnosti a výměny informací v daňové oblasti. Typickým jejím výstupem jsou vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění. (Široký, 2016, s. 87)

Přestože je spolupráce v oblasti daní potřebná, zůstává zde i prostor pro konkurenci mezi daňovými systémy a nemůže být chápána jako protipól harmonizace. Konkurence může přinášet úspory ve veřejných rozpočtech nebo ekonomické stimuly ze soutěžení. Není však vždy jen pozitivní, například země s preferenčním daňovým režimem představují negativní konkurenci. (Široký, 2016, s. 87)

Harmonizace poté představuje proces spočívající ve sbližování daňových soustav států na základě společných pravidel. Harmonizační proces je tvořen třemi základními fázemi. Nejdříve je nutno vybrat daň, kterou je třeba harmonizovat. Další fází je harmonizace daňového základu (harmonizace metodiky konstrukce) a nakonec se harmonizují daňové sazby. Nutno však podotknout, že proces nemusí projít všemi těmito fázemi, ale může například skončit u harmonizace základů daně a sazby daně se mohou nadále lišit. (Nerudová, 2014, s. 17) Příkladem harmonizace jsou nepřímé daně v rámci Evropské unie.

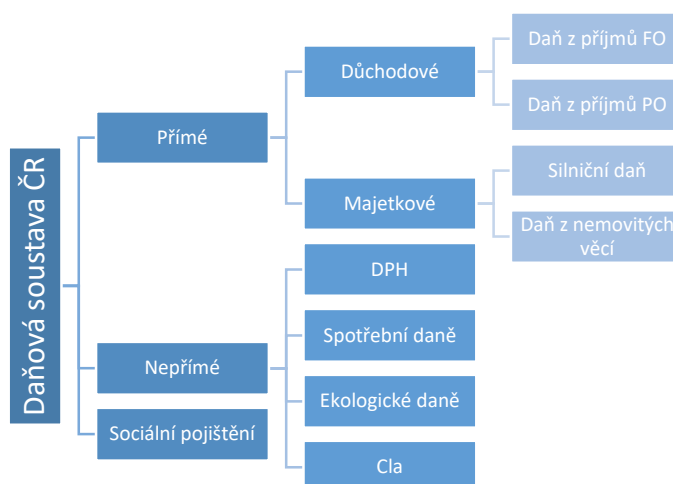
Zatímco přímé daně jsou v zásadě v kompetenci členských států, v oblasti nepřímých daní dosáhly členské státy vyššího stupně harmonizace a koordinace a to z toho důvodu, že mají bezprostřední dopad na volný pohyb zboží a služeb. Harmonizace má tedy přispívat k posílení společného trhu a zatraktivnění unie pro investory i pracující. (euroskop.cz, 2022)

3 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

Obecně daňová soustava představuje soubor všech existujících daní v daném státě, zajišťuje plnění jednotlivých funkcí daní a zároveň je na ni kladena řada požadavků. Měla by být jednoduchá, spravedlivá, měla by zajišťovat efektivnost zdanění a měla by být dostatečně pružná ale zároveň také dostatečně stabilní. Daňový systém poté představuje širší pojem. Kromě daňové soustavy zahrnuje systém institucí zabezpečující správu daní, poplatků a podobných peněžních plnění a také systém metod a pracovních postupů, které instituce uplatňují ve vztahu k daňovým subjektům. (Klimešová, 2018, s. 14)

Česká republika je parlamentní republika s dvoukomorovým parlamentem. Její území se dělí na 14 vyšších samosprávných celků neboli krajů. Daňový systém České republiky se ve své podstatě podobá systémům vyspělých a především evropských zemí a původ daňových příjmů připadá zhruba ve stejné míře na přímé i nepřímé daně. Propojení osobní důchodové daně s firemní daní je realizováno na klasickém systému zdanění s určitými modifikacemi. (Široký, 2018, s. 222)

Daňovou soustavu tvoří přímé a nepřímé daně a mezi další odvody vykazující daňový charakter se řadí především pojistné na sociální zabezpečení, veřejné zdravotní pojištění a místní poplatky. Převážnou většinu daní spravují orgány finanční správy, jejichž základním článkem jsou finanční úřady sídlící v jednotlivých krajích. Část nepřímých daní je spravována celními orgány. Správa místních a některých správních poplatků je v působnosti místních orgánů, jako jsou obecní úřady. (Vančurová a kol., 2020, s. 74) Postup správců daně upravuje daňový řád, který má podobu zákona. Kromě postupu správců daně upravuje také práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim při správě daní vznikají. (mfcz.cz, 2022)

Obrázek 1: Schéma daňové soustavy ČR (vlastní zpracování)

3.1 Přímé daně

Přímé daně se vyznačují tím, že jsou bezprostředně vyměřovány poplatníkovi na základě jeho příjmu či majetku. Předpokládá se, že jejich výše jde na úkor důchodu osoby, která jim podléhá a neexistuje pro ně možnost se dani vyhnout, případně ji přenést na jiný ekonomický subjekt. Jsou adresné a přihlížejí k příjmové a majetkové situaci osoby. (Široký, 2016, s. 25)

V České republice se dělí na důchodové, které tvoří daň z příjmů fyzických a právnických osob a majetkové, které zahrnují daň z nemovitých věcí a silniční daň.

3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně jsou všechny fyzické osoby, přičemž je třeba rozlišit, zda se jedná o rezidenty nebo nezrezidenty. Rezidenty jsou ti, kteří mají na území ČR své bydliště, případně se zde obvykle zdržují a mají dle zákona neomezenou daňovou povinnost. (Dvořáková a kol., 2019, s. 7)

Předmětem daně jsou příjmy z podnikání, ze závislé činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu a ostatní příjmy. Mohou to být příjmy peněžní, nepeněžní i dosažené směnou. Zákon poté v jednotlivých paragrafech vymezuje, které příjmy nejsou předmětem a které jsou od daně osvobozené. (Mísařová a Otavová, 2018, s. 33)

Při stanovení základu daně tedy musí poplatník rozlišit, zda jsou příjmy předmětem daně, zda nejsou osvobozené nebo zda nepodléhají srážkové dani. Pokud mu plyne více druhů příjmů, tvoří základ součet jednotlivých dílčích základů. V případě výdajů se poplatník může rozhodnout, zda uplatní výdaje ve skutečné výši anebo paušálem. (Dvořáková a kol., 2019, s. 35)

Základ daně tedy představuje částka, o kterou příjmy přesahují výdaje, přičemž poplatník musí mít na paměti, že výdaj může být uplatněn pouze, pokud byl vynaložen na dosažení, zajištění a udržení příjmů. (Dvořáková a kol., 2019, s. 43)

Základ daně je možné ještě snížit o nezdanitelné části. Daň se poté vypočte pomocí příslušné sazby ze sníženého základu zaokrouhleného na celé stokoruny dolů.

Sazba daně je progresivní a činí 15 % a 23 % (pro část základu, která přesahuje 48násobek průměrné mzdy). (Běhounek, 2021, s. 30)

Od vypočtené daně je možné odečíst **slevy na dani**. Poplatník mající děti může dále uplatnit **daňová zvýhodnění**, která mohou mít podobu slevy na dani anebo daňového bonusu, případně kombinaci obojího. Daňové zvýhodnění na děti je odstupňováno dle počtu dětí. (Mísařová a Otavová, 2018, s. 41)

Nezdanitelné části základu daně	Roční limity
Bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely, hodnota 1 odběru krve (3000 Kč), hodnota odběru orgánu (20 000 Kč)	Minimálně 2 % ZD nebo 1 000 Kč Maximálně 15% ZD (pro ZO 2020 a 2021 se jedná o 30 %)
Úroky z úvěrů na bytové potřeby	Max 150 000 Kč na domácnost
Příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo na doplňkové penzijní spoření	Max 24 000 Kč (snížení o měsíční částku max. státní podpory 1 000 Kč měsíčně)
Pojistné na soukromé životní pojištění	Max 24 000 Kč
Členské příspěvky zaplacené odborové organizaci	Až 1,5 % zdanitelných příjmů dle § 6 Max 3 000 Kč
Úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	Max 10 000 Kč (u osob s postižením platí vyšší částky – až 15 000 Kč)

Tabulka 1: Přehled nezdanitelných částí základu daně pro rok 2022 (vlastní zpracování)

Sleva na dani	Částka
Na poplatníka	30 840 Kč
Na manželku (pokud nemá vlastní příjem vyšší než 68 000 Kč)	24 840 Kč
Invalidita I. a II. stupně	2 520 Kč
Invalidita III. stupně	5 040 Kč
Průkaz ZTP	16 140 Kč
Na studenta	4 020 Kč
Na umístění dítěte (maximálně do výše minimální mzdy)	Max 16 200 Kč

Tabulka 2: Přehled ročních slev na dani pro rok 2022 (vlastní zpracování)

Daňové zvýhodnění na dítě	Částka
1. dítě	15 204 Kč
2. dítě	22 320 Kč
3. a každé další dítě	27 840 Kč

Tabulka 3: Přehled ročních daňových zvýhodnění pro rok 2022 (vlastní zpracování)

Zdaňovacím obdobím je vždy kalendářní rok a základní lhůta pro podání daňového přiznání činí 3 měsíce po uplynutí zdaňovacího období do 1. 4. Daň je splatná nejčastěji formou záloh v průběhu zálohového období. Daňovými poplatníky podávajícími přiznání elektronicky je lhůta prodloužena o měsíc, tedy do 1. 5. a poplatníci využívající služeb daňového poradce, mohou přiznání podávat až do 1. 7. Výše zálohy a její periodicita vychází z výše poslední známé daňové povinnosti. Skutečnosti týkající se platby záloh blíže stanovuje §38a ZDP.

3.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Poplatníky daně jsou všechny právnické osoby, organizační složky státu, podílové fondy, fondy penzijních společností, svěrenský fond a další poplatníci uvedení v §17 Zákona o daních z příjmů. U poplatníků se stejně, jako v případě fyzických osob rozlišuje, zda se jedná o daňové rezidenty nebo nerezidenty. Rezidenty jsou všichni poplatníci, kteří mají na území ČR sídlo nebo místo vedení a mají tak neomezenou daňovou povinnost. V opačném případě se jedná o nerezidenty a daní pouze příjmy ze zdrojů na území ČR. (Vančurová a kol., 2020, s. 97)

Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a příjmy z nakládání s veškerým majetkem. Zákon potom jasně vymezuje, které příjmy nejsou předmětem a které příjmy jsou osvobozené. (Dvořáková a kol., 2019, s. 80)

Základ daně se stanoví jako rozdíl příjmů (které jsou předmětem daně a nejsou osvobozeny) a výdajů (musí být respektována jejich věcná a časová souvislost) a tento rozdíl se dále upravuje dle zákona o daních z příjmů. (Běhounek, 2021, s. 38) U poplatníků vedoucích účetnictví se tedy vychází z výsledku hospodaření. Ten se pak dále upravuje o položky snižující a zvyšující výsledek hospodaření a úpravy se provádí prostřednictvím daňového přiznání dle pravidel § 23-33 ZDP. (Dvořáková a kol., 2019, s. 84)

Základ daně je možné následně snížit o hodnotu odčitatelných položek, mezi které se řadí daňová ztráta, podpora výzkumu a vývoje, podpora pořízení majetku na odborné vzdělávání a výdaje na studenta. Základ daně je možné také snížit o hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého jiné PO nebo FO na jasně vymezený účel v minimální hodnotě 2 000 Kč, přičemž hodnota může činit maximálně 10 % ze základu daně. Zde je třeba zmínit, že i zde pro zdaňovací období 2020 a 2021 platila přechodná hranice 30 %. (Dvořáková a kol., 2019, s. 105)

Slevy na dani slouží k motivaci zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením a činí 18 000 Kč za zaměstnance se zdravotním postižením nebo 60 000 Kč za zaměstnance s těžším zdravotním postižením. Při výpočtu je vždy rozhodný průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců se zdravotním postižením. (Dvořáková a kol., 2019, s. 117)

Základní **Sazba daně** je stanovena ve výši 19 %, v zákonem stanovených případech může být však sazba i nižší a to buď 5 %, nebo 0 %. (Běhounek, 2021, s. 36)

Zdaňovacím obdobím je zpravidla kalendářní nebo hospodářský rok. Může jím být také ale účetní období anebo období od rozhodného dne fúze nebo převodu jmění na společníka do konce roku, ve kterém přeměna nabyla účinnosti. (Běhounek, 2021, s. 36) Lhůty pro podání daňového přiznání jsou pro právnické osoby totožné se lhůtami pro fyzické osoby stejně tak jako splatnost daně a zálohy na daň.

3.1.3 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí tvoří dvě relativně samostatné části a to daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek.

Předmětem daně z nemovitých věcí jsou pozemky zapsané v katastru nemovitostí, stavby a jednotky ležící na území ČR. Za samostatnou movitou věc je považováno také právo stavby k cizímu pozemku. (Vančurová a kol., 2020, s. 369)

Vynětí z předmětu je motivováno hlavně veřejným zájmem a má v sobě prvek ochrany a tvorby krajiny. Z předmětu je například vyňata značná část lesních pozemků a většina vodních ploch. U staveb a jednotek jsou vyňaty z předmětu budovy s jednotkami, které jsou samostatným základem daně. Část nemovitých věcí je také osvobozena a hlavními důvody pro jejich osvobození jsou veřejně prospěšné využití, veřejná dopravní infrastruktura nebo ochrana životního prostředí. Osvobozena je tak řada

vodohospodářských staveb a pozemků sloužících k rozvodu vody, energií nebo silnic. (Vančurová a kol., 2020, s. 371)

Poplatníky daně z nemovitostí jsou vlastníci, uživatelé, nájemci či pachtýři. Existuje také specifický typ poplatníka a to pro nemovitosti ve vlastnictví ČR anebo pozemky zatížené právem stavby. (Vančurová a kol., 2020, s. 368)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a rozhodný je vždy stav k 1. 1. daného zdaňovacího období. Daňové přiznání podává poplatník do 31. 1. zdaňovacího období, avšak pouze v případě, že došlo ke změnám v okolnostech rozhodných pro vyměření daně. (Vančurová a Zídková, 2019, s. 167)

3.1.3.1 Daň z pozemků

Pro daň z pozemků je podstatné o jaký typ pozemku se jedná, tedy zda se jedná o zemědělskou nebo nezemědělskou půdu.

Základ daně je vyjádřen v případě zemědělské půdy diferencovaně v hodnotovém vyjádření. U ostatních pozemků je použita skutečná výměra ve fyzických jednotkách a to k 1. 1. daného roku. (Vančurová a kol., 2020, s. 374)

Sazba daně se rozlišuje relativní (hodnotové vyjádření) nebo pevná (fyzické jednotky) a je diferencovaná dle jednotlivých druhů pozemků. V případě stavebních pozemků se základní sazba násobí koeficientem stanoveným dle počtu obyvatel obce. (Vančurová a Zídková, 2019, s. 164)

3.1.3.2 Daň ze staveb

V případě daně ze staveb je podstatný jejich účel. **Základem daně** u staveb je výměra zastavěné plochy nadzemní části stavby (v m²). U jednotek je základem daně upravená podlahová plocha určená součinem výměry podlahové plochy jednotky a koeficientu, který vyjadřuje podíl vlastníka jednotky na společných částech domu. (Vančurová a Zídková, 2019, s. 166)

Sazby daně jsou diferencované dle účelu, ke kterému slouží. Základní sazba se poté zvyšuje o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, které přesahuje 2/3 zastavěné plochy stavby nebo 1/3 zastavěné plochy u staveb určených k podnikání. Sazba se poté násobí koeficientem stanoveným dle počtu obyvatel obce. Obec může také obecně závaznou vyhláškou stanovit koeficient ve výši 1,5 pro všechny budovy pro rodinnou rekreaci,

garáže, stavby a jednotky nebytových prostor používaných pro podnikání. (Běhounek, 2021, s. 303)

3.1.4 Silniční daň

Poplatníkem daně je zpravidla provozovatel zapsán v technickém průkazu, osoba užívající vozidlo za podmínek stanovených zákonem, dále zaměstnavatel, který vyplácí zaměstnanci cestovní náhrady za použití automobilu nebo organizační složka osoby se sídlem nebo trvalým pobytem v zahraničí. (Procházková a kol, 2020, s. 343)

Předmětem daně jsou všechna silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, která jsou registrovaná a provozovaná v ČR a používána k samostatné činnosti. Dále jsou předmětem všechny nákladní automobily včetně přípojných vozidel s hmotností nad 3,5 t registrované v ČR. Z předmětu jsou vynechána některá speciální vozidla jako traktory nebo pracovní stroje. (Marková, 2022, s. 112)

Základ daně je vyjádřen ve fyzických jednotkách a liší se dle druhu vozidel. Základem pro osobní automobily je zdvihový objem válců v motoru v cm^3 . Pro ostatní vozidla je základem největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav. Základ pro návěsy tvoří součet největších povolených hmotností v tunách a počet náprav. (Procházková a kol., 2020, s. 347)

Sazba daně se poté stanovuje na základě zdvihového objemu motoru nebo počtu náprav a v zákonem stanovených případech může být také snížena nebo zvýšena. (Procházková a kol., 2020, s. 348)

Sleva na dani se poskytuje u kombinované dopravy, kterou se rozumí přeprava vozidla s nákladem po silnici, železnici nebo po vodě. (Marková, 2022, s. 114)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a poplatník má povinnost podat daňové přiznání do 31. 1. roku, který následuje po uplynutí zdaňovacího období. Daň se platí zálohově ve 4 zálohách během zdaňovacího období. (Vančurová a Zídková, 2019, s. 194)

3.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou charakteristické tím, že jsou placeny a vybírány v ceně zboží a služeb a předpokládá se, že jej subjekt neplatí ze svého důchodu, ale přenáší je na jiný subjekt. (Kubátová, 2018, s. 20)

Nepřímé daně jsou v české daňové soustavě tvořeny daní z přidané hodnoty, spotřebními daněmi a daněmi energetickými. Spotřební daně a daň z přidané hodnoty (neboli daň ze spotřeby) jsou v rámci Evropské unie harmonizovány a směrnice EU přesně stanovuje předmět daně, osvobození a minimální sazby.

3.2.1 Spotřební daně

Spotřebními daněmi stát úmyslně zatěžuje prodej nebo spotřebu úzké skupiny výrobků a to zejména proto, že představují přínos pro státní rozpočet. **Předmětem daně** jsou vybrané výrobky, které byly vyrobeny na území EU anebo výrobky které byly dovezeny na její daňové území. Mezi tyto vybrané výrobky se řadí:

- líc,
- minerální oleje,
- pivo,
- víno a meziprodukty,
- tabákové výrobky. (Vančurová a kol., 2020, s. 257)

Základ daně je stanoven zákonem pro každou daň zvlášť (ve fyzikálních jednotkách) a daň se poté vypočte jako součin základu daně a sazby, která je stanovena pro daný vybraný výrobek. (Vančurová a kol., 2020, s. 257)

Plátcem daně je právnická či fyzická osoba, která je zejména provozovatel daňového skladu a dále osoby, které jsou oprávněnými příjemci, odesílateli nebo výrobci. (Procházková a kol., 2020, s. 421)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc a daňové přiznání se podává za každou daň samostatně a to celnímu úřadu. (Procházková a kol., 2020, s. 425)

Daňová povinnost vzniká okamžikem výroby nebo dovozu na daňové území EU. Ovšem povinnost přiznat a zaplatit daň je připisována okamžiku, kdy byl vybraný výrobek uveden do volného daňového oběhu na daňovém území konkrétního státu EU. V mezičase se výrobek nachází v takzvaném režimu podmíněného osvobození od daně. (Vančurová a kol., 2020, s. 287)

3.2.2 Ekologické daně

V souladu se směrnice EU jsou v rámci české daňové soustavy uplatňovány daně ze spotřeby ekologického charakteru, které zatěžují energetické produkty a elektřinu. Stejně jako spotřební daně jsou i energetické daně uvalovány jednorázově při prodeji konečnému spotřebiteli. Jejich smyslem je snížit spotřebu energie a tím pádem snížit emise CO₂ v souladu s mezinárodními úmluvami. (Vančurová a kol., 2020, s. 295)

Energetické daně se dělí následovně:

- daň ze zemního plynu a dalších plynů,
- daň z pevných paliv,
- daň z elektřiny.

Základem u všech 3 daní je množství daného média vyjádřené ve fyzikálních jednotkách. Sazby daně jsou pevné na jednotku množství a diferencované dle účelu použití. Plátce daně je dodavatel, který na území ČR dodává energii konečnému spotřebiteli. (Vančurová a kol., 2020, s. 296)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc a den dodání energie konečnému spotřebiteli jen den, kdy vzniká povinnost přiznat a zaplatit daň. Daňové přiznání se podává do 25. dne po skončení zdaňovacího období a současně je termín shodný pro splatnost daně. (Vančurová a kol., 2020, s. 297)

3.2.3 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je uplatňována na téměř veškeré zboží a služby, které se nakupují a prodávají za účelem využití nebo spotřeby v Evropské unii. Pravidla pro DPH v EU jsou upravena právními předpisy na celoevropské úrovni (směrnice Rady 2006/112/ES). Konkrétní uplatňování se však může v jednotlivých zemích EU lišit. Základní sazby by neměly být nižší jak 15 % a na určité kategorie zboží či služeb mají státy možnost uplatnit jednu nebo dvě snížené sazby, které však nesmí být nižší než 5 %. (europa.eu, 2022)

Předmětem daně je dodání zboží, poskytnutí služby za úplatu, pořízení zboží z JČS, pořízení nového dopravního prostředku z JČS a dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. (Kuneš a kol., 2021, s. 8)

Základ daně tvoří vše, co plátce buď již obdržel, anebo teprve má obdržet jako úplatu za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje, anebo od třetí osoby bez daně za toto plnění. Součástí mohou být také například jiné daně a poplatky, vedlejší výdaje jako balné a podobně. (Kuneš a kol., 2021, s. 146)

Základní sazba daně ve výši 21 % je uplatňována na většinu zboží a služeb. Vedle ní jsou uplatňovány i dvě úrovně snížené sazby ve výši 15 % a 10 %. První snížená sazba ve výši 15 % se vztahuje na některé zboží, jako jsou potraviny a nealkoholické nápoje a také některé služby jako zdravotní a sociální péče, úklidové práce v domácnostech, domácí péče pro děti a další. Druhá snížená 10% sazba platí například pro ubytovací a stravovací služby, kulturní, umělecké a sportovní činnosti včetně vstupenek na sportovní události, pravidelná hromadná přeprava osob a další. Mezi zboží s druhou sníženou sazbou patří mimo jiné pitná voda, kojenecká výživa nebo léky. (Hušáková, 2021, s. 66)

V rámci DPH je třeba rozlišit jednotlivé daňové subjekty, kterými jsou osoby povinné k dani, plátcí a identifikované osoby.

Osobou povinnou k dani se rozumí osoba samostatně uskutečňující ekonomickou činnost. Může jít být také skupina nebo právnická osoba, která sice uskutečňuje ekonomickou činnost, ale nebyla založena za účelem podnikání. Plátcem je poté osoba povinná k dani, která překročila zákonem stanovený obrat za určitou dobu stanovenou zákonem. Dále existují identifikované osoby. Těmi se rozumí osoby povinné k dani, které sice nejsou plátcí, pokud ale například pořizují zboží z JČS, které je předmětem daně, mají povinnost daň přiznat a zaplatit a to v případě, že dojde k naplnění ustanovení zákona. Pro tuzemské transakce zůstávají neplátcí a jejich činnost nepodléhá dani. (Dušek, 2021, s. 16)

Zdaňovací období je v základu stanoveno jako měsíční. Plátce má však možnost změnit období na čtvrtletí pokud splní zákonem uložené podmínky, kdy například není nespolehlivým plátcem a jeho obrat za bezprostředně předcházející kalendářní rok nepřesáhl částku 10 mil. Kč. (Dušek, 2021, s. 81)

3.2.4 Cla

Clo se od spotřebních daní odlišuje tím, že mu podléhá pouze dovážené zboží. Přestože není z právního hlediska daní, z ekonomického hlediska se na něj tímto způsobem dá pohlížet. Základ pro jeho výpočet je nazýván celní hodnotou, kterou se rozumí částka vyjadřující hodnotu zboží v korunách, která má být za zboží zaplácena. Sazba je stanovena procentem ze základu daně a je diferencovaná dle druhu a původu zboží. V Evropské unii

existují takzvané zvláštní režimy, v rámci kterých zboží nepodléhá dovoznímu clu ani jiným poplatkům. (Vančurová a kol., 2020, s. 281)

3.3 Sociální pojištění

System sociálního pojištění se v České republice skládá z následujících subsystemů:

- pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- pojistné na nemocenské pojištění,
- pojistné na důchodové pojištění,
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. (Tepperová, 2019, s. 20)

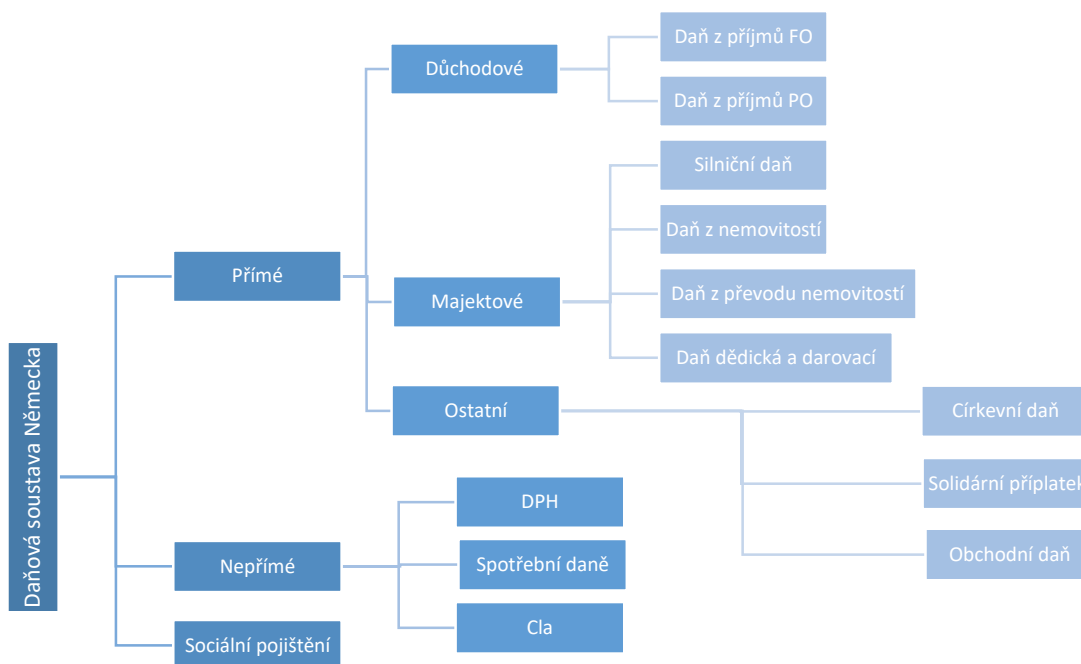
Účast osob na těchto subsystémech systému sociálního pojištění se odvíjí od různých kritérií a pravidel, kterým je trvalý pobyt na území ČR, zaměstnanecký poměr a další. (Tepperová, 2019, s. 20)

Povinnost platit pojistné na sociální zabezpečení (zahrnující nemocenské, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti) mají zaměstnavatelé, zaměstnanci, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, OSVČ a lidé, kteří se dobrovolně důchodově pojistili. Za zaměstnance toto pojištění odvádí povinně zaměstnavatel. Pojistné se stanovuje procentem z vyměřovacího základu vždy za rozhodné období. Pro zaměstnance jerozhodným obdobím kalendářní měsíc. V případě OSVČ je tímto obdobím kalendářní rok a vyměřovacím základem je částka, kterou si určí (nesmí to být však méně než 50 % daňového základu). (mpsv.cz, 2022)

4 DAŇOVÁ SOUSTAVA NĚMECKA

Německo neboli celým názvem Spolková republika Německo je pluralitní federativní republika s dvoukomorovým parlamentem. Země je správně členěna do 16 spolkových zemí. I díky tomu je německý daňový systém poměrně komplikovaný a vybírané daně pro pokrytí veřejných výdajů jsou rozděleny do tří národních úrovní – spolkové, zemské a obecní daně. Výnos z některých daní může být dále ještě přerozdělen mezi tyto skupiny a kromě těchto tří úrovní existuje ještě čtvrtá úroveň, kterou je Evropská unie. (euroskop.cz, 2015)

Daňová soustava je tvořena přímými a nepřímými daněmi a sociálním pojištěním. Přestože je hlavní členění daní velmi podobné daňové soustavě České republiky, existují zde i některé daně, které by poplatník v českém systému nenalezl. V Německu panuje klasický systém dvojího zdanění, kdy se podnikové zisky daní na úrovni společností sníženou daní a dividendy jsou následně zdaněny na úrovni jednotlivých akcionářů bez možnosti zápočtu zaplacené daně z příjmů společností. (Široký, 2018, s. 287)

Obrázek 2: Schéma daňové soustavy Německa (vlastní zpracování)

Správa daní je v Německu rozdělena mezi spolkovou a zemskou vládu a struktura finanční správy vyplývá ze zákona o finanční správě. Správa většiny daní spadá do kompetence finančních úřadů (s výjimkou daní, jejichž správa přešla pod obce). Správa části daní (spotřební daně, daň z motorových vozidel, cla, apod.) přešla pod odpovědnost Federální celní správy. Základním zákonem německého daňového práva je daňový řád nazývaný v němčině jako Abgabenordnung. Obsahuje obecné předpisy a základní předpisy daňového

a celního práva, zatímco jednotlivé daňové zákony upravují konkrétní ustanovení pro výpočet daní a cel. (bundesfinanzministerium.de, 2022)

4.1 Přímé daně

Přímé daně v Německu tvoří důchodové daně, mezi které patří daň z příjmů fyzických a daň z příjmů právnických osob. Vedle těchto daní je na fyzické i právnické osoby uvalován solidární příplatek a obchodní daň. Poplatníci daně z příjmů fyzických osob podléhají ještě navíc církevní dani. Přímé daně dále tvoří majetkové daně, mezi které se řadí daň z nemovitých věcí, daň z převodu nemovitostí a daň dědická a darovací.

4.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Daňovými poplatníky jsou všechny osoby, které jsou daňovými rezidenty (daní v Německu své celosvětové příjmy) a také osoby, které jsou nerezidenty (daní pouze příjmy dosažené v Německu). (Široký, 2018, s. 288) Poplatníci se mohou sami rozhodnout, zda budou své příjmy zdaňovat samostatně nebo využijí možnosti společného zdanění manželů. (Nerudová, 2014, s. 275)

Předmětem daně jsou zdanitelné příjmy a stejně jako u české daně z příjmů fyzických osob jsou rozděleny do jednotlivých kategorií. Jedná se o příjmy ze zemědělství a lesnictví, příjmy z obchodu nebo podnikání, příjem z vykonávání nezávislé profese, příjmy ze zaměstnání, kapitálové příjmy, příjmy z pronájmu nemovitého a některého movitého majetku, dále také příjmy plynoucí z licenčních poplatků a ostatní příjmy. (Široký, 2018, s. 288)

Od daně jsou osvobozeny platby zdravotního a úrazového pojištění, penzijního pojištění, sociální příspěvky a stipendia nebo platby do zákonného penzijního programu. (Široký, 2018, s. 288)

Základem pro stanovení daně z příjmů fyzických osob je zdanitelný příjem. Jeho výpočet závisí na kategorii, do které se řadí. V případě příjmů z podnikání a příjmů z lesnictví a zemědělství se základ daně stanoví buď jako rozdíl příjmů a výdajů na jejich dosažení, udržení a zajištění, nebo se pro stanovení využívá metoda porovnání čistého jmění, kdy je tímto příjmem rozdíl mezi čistým jměním aktiv na konci období a čistým jměním aktiv na konci předchozího období. Pro ostatní druhy příjmů se zdanitelný příjem stanoví jako rozdíl příjmů a výdajů. Pokud poplatníkovi plyne více druhů příjmů, je základem daně součet jednotlivých zdanitelných příjmů. (Německo, 2009)

Od základu si mohou poplatníci za rok odečíst tzv. speciální výdaje, které zobrazuje tabulka. Do určité výše lze také odečíst i některé mimořádné výdaje spojené s nemocí jako například náklady na léčbu a podobně. (Nerudová, 2014, s. 274)

Nezdanitelné části základu daně	Roční limity
100 % zaplacených zákonných příspěvků na zdravotní pojištění a dlouhodobou péči	-
92 % zaplacených zákonných příspěvků na sociální pojištění a dlouhodobou péči	Max 25 639 €
Zaplacené příspěvky na pojištění v nezaměstnanosti	Max 2 800 € (u penzistů a zaměstnanců 1 900 €)
Zaplacené výživné	Max 13 805 €
Náklady na vzdělávání (školné, knihy, atd.)	Max 6 000 €
Zaplacená církevní daň	-
Dary politických stranám	Max 1 650 €
Dary právnických osobám vymezeným zákonem	Max do výše 20 % hrubých příjmů
Příspěvek na výchovu, péči a vzdělání	1 464 €

Tabulka 4: Přehled speciálních výdajů pro rok 2022 (vlastní zpracování)

Základ daně si mohou poplatníci snížit o následující nezdanitelné částky. Každému poplatníkovi je garantovaná základní nezdanitelná část základu daně. Při individuálním zdanění pro rok 2022 se jedná o roční částku 9 984 €, pro společné zdanění manželů se jedná o částku 19 968 €. Zároveň si mohou rodiče uplatnit přídavky na děti ročně ve výši 8 388 €, které se skládají z nezdanitelné části na dítě ve výši 5 460 € a příspěvku na péči, výchovu a jeho vzdělání ve výši 2 928 €. Přídavek se mezi zákonné zástupce dělí rovným dílem. Každý z rodičů si tedy může uplatnit roční nezdanitelnou část na dítě ve výši 2 730 € a příspěvek na péči ve výši 1 464 €. (Nerudová, 2014, s. 275)

Nezdanitelná část	Částka
Na poplatníka	9 984 €
Na dítě	5 460 €
Pro samoživitele	4008 €

Tabulka 5: Přehled nezdanitelných částí pro rok 2022 (vlastní zpracování)

Pokud poplatníkovi plynou příjmy ze závislé činnosti, může si odečíst veškeré výdaje vynaložené na udržení a zajištění příjmů. Skutečnými výdaji souvisejícími se zaměstnáním se rozumí cestovní výdaje, příspěvky profesním organizacím, pracovní pomůcky, nářadí, oděv a podobně. V případě, že skutečné náklady nepřesahují ročně částku 1 200 €, může poplatník použít paušální výdaje v této výši. Zaměstnanci, kteří pracují z domova a mají doma výhradně pro tyto účely zřízenou domácí kancelář, mohou odečíst ročně částku 1 250 €. Ti, kteří nemají kancelář, ale pouze pracovní kout, mohou uplatnit paušál na home office. (Nerudová, 2014, s. 274)

Výdaj související se zaměstnáním	Částka/limit
Cestovní výdaje	0,30 centů * počet km (max 4 500 € ročně)
Paušál na home office	5 € * počet dnů home office (max 600 € ročně)
Příspěvek profesní organizaci	Prokázaná výše
Pracovní pomůcky, odborná literatura, nářadí, pracovní oděv, počítač	Prokázaná výše
Výdaje na vlastní kancelář doma	1 250 €

Tabulka 6: Přehled výdajů uplatnitelných se zaměstnáním a jejich limity pro rok 2022 (vlastní zpracování)

Sazba daně je klouzavě progresivní a pohybuje se v marginálním rozmezí 0 až 45 %. Pro její správné stanovení je podstatné, zda se jedná o poplatníka zdaňovaného samostatně anebo o manžele, kteří využívají společného zdanění manželů. Dále je podstatná výše ročního zdanitelného příjmu. Sazby daně přesněji znázorňuje tabulka níže. K samotné dani se poté ještě uvaluje navíc solidární přírážka ve výši 5,5 %. (Alvaro et al., 2021, s. 463)

Zdanitelný příjem	Sazba	Vzorec
Do 9 984 €	0 %	-
9 985 – 14 926 €	14 – 24 %	$(1008,70*y + 1\,400)*y$
14 927 – 58 596 €	24 – 42 %	$(206,43*z + 2\,397)*z + 938,24$
58 597 – 277 825 €	42 %	$0,42*x - 9267,53$
Od 277 826 €	45 %	$0,45*x - 17602,28$

Tabulka 7: Sazby daně z příjmů fyzických osob pro samostatně zdaňované osoby pro rok 2022 (vlastní zpracování)

Stejně jako v České republice existuje také v Německu srážková daň a to ve výši 25 %, jejímž předmětem jsou dividendy a která v sobě již zahrnuje zmiňovanou 5,5% solidární přírůžku. (Alvaro et al., 2021, s. 463)

Zdaňovací období je kalendářní rok. Dříve poplatníci podávali daňové přiznání nejpozději do 31. května následujícího roku po konci zdaňovacího období. Od roku 2018 je však tato lhůta nahrazena novou, která je prodloužena o 3 měsíce. Nově tedy poplatníci musejí podat přiznání do 31. července. Pokud za poplatníka přiznání zpracovává daňový poradce, je lhůta prodloužena až do posledního dne měsíce února druhého roku, který následuje po zdaňovacím období. (Alvaro et al., 2021, s. 434) V průběhu roku se daň vybírá buď formou čtvrtletních záloh na daň, anebo srážkou u zaměstnavatele. (Široký, 2018, s. 289)

4.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Poplatníky daně jsou především akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a komanditní společnosti a i zde je nutné rozlišit, zda se jedná o daňové rezidenty nebo nerezidenty. Za rezidenty jsou považovány společnosti, které mají sídlo či místo vedení v Německu a podléhají dani ze svých celosvětových příjmů. Některé subjekty jako profesní svazy, politické strany nebo subjekty založené za prospěšným či dobročinným účelem jsou od daně osvobozeny. (Alvaro et al., 2021, s. 441)

Předmětem daně se rozumí veškeré příjmy plynoucí z činnosti a z nakládání se vším majetkem. (Německo, 2002)

Základem daně je zdanitelný zisk. Při jeho stanovení se vychází obvykle z výsledku hospodaření, který se upravuje o položky zvyšující a snižující jako jsou daňově neuznatelné výdaje, všechny dary, skryté rozdělení zisku, přiděly do rezerv a podobně. Přesný výpočet se řídí ustanoveními zákona o dani z příjmů právnických osob (KStG) a zákona o dani z příjmů fyzických osob (EStG). (Nerudová, 2014, s. 277) Základ daně je možné dále upravit o odpočet ztráty, příspěvky pro určité korporace nebo odčitatelné

dary příspěvky (například dary na podporu daňově zvýhodněných účelů společností vymezeným zákonem a to do výše 20 % z příjmu či 4 promile ze součtu celkového obrátu a vynaložených mezd v daném roce). (Německo, 2002)

Sazba daně činí 15 %, dividendy podléhají srážkové dani ve výši 25 %. (Nerudová, 2014, s. 277)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok, případně hospodářský rok. I u této daně došlo od roku 2018 ke změně lhůty pro podání daňové přiznání a lhůty platí zde stejný termín jako u daně z příjmů fyzických osob, tedy 31. července nebo, pokud přiznání vypracovává daňový poradce, poslední den měsíce února následujícího roku. Poplatníci platí čtvrtletní zálohy na daň, jejichž výše je odvozena od poslední daňové povinnosti. (Alvaro et al., 2021, s. 434)

4.1.3 Církevní daň

Církevní daň slouží k financování církví a náboženských organizací v Německu. Podléhají jí osobní příjmy a jsou jí povinni platit všichni členové katolické či evangelické církve. Osoby, které nejsou členy, tuto daň neodvádí. Předpisy o církevní dani nejsou jednotné pro celé spolkové území a sazba činí 8 anebo 9 % v závislosti na spolkové zemi (pro Bádensko-Württembersko a Bavorsko platí 8% sazba, pro ostatní spolkové země platí 9 %). (Alvaro et al., 2021, s. 434)

Základem pro výpočet církevní daně je již vyměřená daň z příjmů. Výběr daně provádí příslušný finanční úřad. Za zaměstnance daň povinně odvádí jeho zaměstnavatel. Daňová povinnost vzniká prvním dnem měsíce následujícího po měsíci, ve kterém osoba vstoupí do církve a končí na konci měsíce, ve kterém osoba církev opustí. (lohn-info.de, 2021)

4.1.4 Solidární příplatek

Vedle daně z příjmů je v Německu od sjednocení vybírána jako doplňková daň solidární přírážka. Důvodem pro jeho zavedení v roce 1991 byla vysoká finanční zátěž související se znovusjednocením Německa a druhá válka v zálivu. Byly však okolo něj vedeny spory a některými byl dokonce označován jako protiústavní. Jak bylo zmíněno v předchozích kapitolách, týká se jak fyzických tak právnických osob. Příplatek činí 5,5 % a základem pro jeho výpočet je daň z příjmů fyzických a právnických osob. V uplynulých letech se příplatek dotýkal všech a to bez výjimky. Od roku 2021 však došlo ke změně a nyní dopadá pouze na část německých občanů s nejvyššími příjmy. V současnosti tuto daň

odvádí pouze osoby, jejichž roční daň z příjmů fyzických osob činí více než 16 956 € u individuálního zdanění a 33 192 € pro společně zdaňované partnery (to odpovídá ročnímu zdanitelnému příjmu 96 800 €, příp. 193 600 €). (Alvaro et al., 2021, s. 448)

4.1.5 Obchodní daň

Obchodní neboli živnostenská daň je vybírána obcemi jako obecní daň a ty také rozhodují o výši vybírané daně. Základ daně je tvořen příjmem ze živnosti. Živnostenským příjmem se rozumí zisk z podnikatelské činnosti, který se obecně stanoví stejným způsobem jako pro účely daně z příjmů s výhradou určitých úprav. Poplatníky jsou tedy všechny fyzické a právnické osoby, kterým plyne příjem z podnikání. (Německo, 1936)

Při výpočtu se vychází z částky základu daně, která se u fyzických osob snižuje o částku 24 500 €. Takto upravený základ se následně násobí základní federální sazbou ve výši 3,5 % a vznikne základní částka daně, na kterou se aplikuje multiplikátor, na základě kterého se stanoví výsledné daňové zatížení. Multiplikátor si každá obec stanovuje samostatně dle své finanční potřeby a zpravidla činí okolo 400 %. (Alvaro et al., 2021, s. 446)

Zdaňovacím obdobím je zpravidla kalendářní rok. Pokud však daňová povinnost neexistovala po celý kalendářní rok, je zdaňovacím obdobím to období, po které povinnost existovala (zkrácené vyměřovací období). (Německo, 1936)

4.1.6 Majetkové daně

4.1.6.1 Daň z nemovitostí

Daní je zatížen všechen nemovitý majetek, nepřihlíží se tedy k tomu, zda je užíván k podnikání či nikoliv. Předmětem daně jsou veškeré tuzemské nemovitosti (část zákona B) a zemědělské a lesnické pozemky (část zákona A) dle zákona o oceňování. Mezi nemovitosti osvobozené od daně se řadí majetek právnické osoby, který slouží pro veřejné účely, majetek náboženských obcí, silnice, přístavy, železnice, vodní nádrže a další. (Německo, 1973)

V roce 2018 označil Spolkový ústavní soud současný systém vyměřování daně jako protiústavní a daň prošla reformou. Vzhledem k tomu, že je proces změny náročný, vstoupí nový postup vyměřování daně v platnost až 1. 1. 2025. Do té doby bude výpočet daně stejný jako doposud. (bundesfinanzministerium.de, 2022)

Základ daně v současnosti vychází z tzv. vyměřovací hodnoty, kterou stanovuje finanční úřad pro každou nemovitost individuálně na základě několika faktorů. Základ daně se následně násobí daňovým indexem, který je pro předmět daně rozhodný v době vyměření dle zákona o oceňování. Výše daňových indexů se liší dle druhu nemovitosti a také dle spolkové země, ve které se nemovitost nachází. Ve starých spolkových zemích se indexy pohybují od 2,6 promile do 6 promile. V nových spolkových zemích je toto rozmezí 5 až 10 promile. (ratgeber.immowelt.de, 2022)

Sazbu daně stanovuje každá obec zvlášť dle sebe, neměla by být nižší než 200 % a obvykle se pohybuje v rozmezí 400 až 810 %. (ratgeber.immowelt.de, 2022)

Daň z nemovitostí se stanoví podle okolností na začátku kalendářního roku. Poplatníkem je vlastník nemovitosti, která je předmětem daně (pokud nemovitosti připadá vícero osobám, odpovídají všichni společně a nerozdílně). Stanovuje se vždy na kalendářní rok a čtvrtina roční částky daně je splatná ve 4 splátkách. (Německo, 1973)

4.1.6.2 Daň z převodu nemovitostí

Daň se vztahuje na převod všech nemovitostí v Německu. Předmětem daně jsou právní transakce týkající se tuzemských nemovitostí. Nejčastěji se jedná o kupní smlouvu nebo jiný právní úkon, který odůvodňuje nárok na převod vlastnického práva. (Německo, 1997)

Základ daně tvoří hodnota protiplnění. To co je určeno jako protihodnota, se odvíjí od způsobu, jakým byla nemovitost převedena na druhou osobu (nákup, směna, vyvlastnění a další). V případě nákupu je jako hodnota protiplnění stanovena kupní cena včetně služeb, které kupující nemovitosti poskytuje prodávajícímu nad rámec úplaty dohodnuté v procesu akvizice. (Německo, 1997)

Sazba daně se pohybuje mezi 3,5 až 6,5 % a výsledná daň se poté zaokrouhluje na celá eura dolů. Existuje zde také možnost paušálního zdanění, která spočívá v tom, že finanční úřad po dohodě s poplatníkem upustí od stanovení přesné výše daně a stanoví ji paušální částkou. Tato možnost je však povolena pouze v případě, že to zjednoduší zdanění a nedojde k výrazné změně výsledné daně. Daň je potom splatná jeden měsíc po oznámení o jejím vyměření, pokud finanční úřad nestanoví delší splatnost a hradí ji zpravidla nabyvatel. (Německo, 1997)

Ne ve všech případech však převod nemovitosti dani podléhá. Od daně je osvobozen například nákup nemovitosti, pokud hodnota rozhodná pro výpočet daně nepřesahuje

2 500 €, nákup nemovitosti manželem či partnerem prodávajícího a další případy stanovené zákonem GrEStG. (Německo, 1997)

4.1.6.3 Dědická a darovací daň

Ve většině případu se nerozlišuje, zda se jedná o dědictví či dar a uplatňují se stejná pravidla i stejné sazby. Daň se uplatňuje na majetek, který poplatník získal jako dědictví anebo dar a také se jednou za 30 let uplatňuje na majetek rodinné nadace. (Široký, 2018, s. 290)

Sazby daně jsou poté dle příbuzenského vztahu mezi zůstavitelem (příp. dárce) a tím kdo majetek získal, rozděleny celkem do tří kategorií a mohou nabývat hodnot mezi 7 – 50 %. Dále výše sazby závisí na výši převáděného majetku, kdy platí, že u majetku do výše 75 000 € se uplatňují nižší sazby, u majetku přesahujícího 26 mil. € se uplatňují vyšší sazby. (Široký, 2018, s. 290)

Základ daně je obecně dán tržní hodnotou majetku. Základ je možné snížit o nezdánitelnou část, která se odvíjí opět od příbuzenského vztahu. Největší část připadá manželům a partnerům, kteří si takto mohou odečíst 500 000 €. Nejméně si mohou odečíst příbuzní ve II. a III. kategorii (20 000 €). (Alvaro et al., 2021, s. 465)

Povinnost zaplatit dědickou daň vzniká v době úmrtí zesnulého, u darovací daně vzniká povinnost okamžikem poskytnutí daru. Daň je vybírána odděleně od každého příjemce nebo obdarovaného s ohledem na jeho podíl na majetku nebo dar. Za daň vyměřenou z darů ručí obdarovaný a dárce společně. Nemovitosti podléhající dědické a darovací dani jsou osvobozeny od daně z převodu nemovitostí. (Alvaro et al., 2021, s. 465)

4.1.7 Daň z motorových vozidel

Daň z motorových vozidel se řadí mezi ekologicky orientovaný typ daně, jejímž účelem je podpora využívání alternativních energií v oblasti osobní a nákladní dopravy, například pomocí daňových výjimek pro klíčové a budoucí technologie, jako jsou elektromobily. Správu této daně vykonává celní správa. (zoll.de, 2021)

Poplatníky daně mohou být fyzické a právnické osoby nebo sdružení osob způsobilých k právním úkonům. V případě tuzemského vozidla se jedná o osobu, na kterou je vozidlo registrováno, u zahraničních vozidel se jedná o osobu, která v Německu vozidlo používá a pokud se jedná o neoprávněně použité vozidlo, je poplatníkem ten, kdo vozidlo uvedl do provozu v rozporu s ustanoveními vyhlášky o registraci vozidel. (Německo, 2002)

Předmětem daně je držba všech tuzemských a zahraničních vozidel používaných na německých komunikacích, ale také protiprávní používání těchto vozidel. Dále zahrnuje přidělení značky pro veterány nebo přidělení červených značek. (zoll.de, 2021)

Základem daně je v závislosti na druhu vozidla zdvihový objem motoru, celková hmotnost v kilogramech, emise znečišťujících látek na 100 cm³ zdvihového objemu nebo jeho části nebo výsledná hodnota testu CO₂ v gramech na kilometr. (zoll.de, 2021)

Sazby daně stanovuje zákon různě v závislosti na typu vozidla a pro správné stanovení je rozhodujících několik kritérií. V případě osobních automobilů se sazba daně stanovuje následovně:

- u osobních automobilů s datem první registrace do 30. června 2009 jsou kromě data první registrace rozhodující také – typ pohonu, výtlak a emisní klíč anebo emisní třída,
- u osobních automobilů s datem první registrace od 1. července 2009 se uplatňuje zdanění orientované na CO₂. Dalšími rozhodujícími parametry jsou typ motoru, výtlak a hodnota CO₂. Tímto způsobem jsou automobily s nízkými emisemi zdaněny příznivěji než vozidla s vysokými emisemi. Roční daň se skládá ze základní částky založené na zdvihovém motoru a částky založené na CO₂,
- u osobních vozů registrovaných po 1. lednu 2021 se vztahují nové sazby, které se zvyšují v 6 fázích. Daň vychází z hodnoty CO₂ a platí tedy, že čím vyšší hodnota CO₂, tím vyšší sazba. (Německo, 2002)

Sazba pro motocykly činí 1,84 eur za 25 cm³ zdvihového objemu nebo jeho části. V případě užitkových vozidel je rozhodující jejich hmotnost. U vozidel s hmotností do 3,5 t je rozhodná jejich celková hmotnost. U těžších vozidel je potom zdanění složitější dle stanovených tříd. Sazby pro ostatní vozidla poté přesně stanovuje §9 KraftStG. (Německo, 2002)

Slevy na dani mohou využít osoby těžce zdravotně postižené, pokud splňují stanovené podmínky, kdy se daň u těchto osob snižuje na polovinu. (zoll.de, 2021)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a daň se platí zálohově. V závislosti na výši roční daně lze poté zvolit různé platební lhůty, a to buď pololetní (3 % z dílčí částky) anebo čtvrtletní (6 % z dílčí částky). (zoll.de, 2021)

4.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně v Německu skládají ze spotřebních daní a daně z přidané hodnoty.

4.2.1 Spotřební daně

Spotřební daně jsou vnitrostátní daně, které vybírají poplatky za spotřebu nebo použití určitého zboží. Při dovozu vybraných druhů výrobků do Německa je vybírána Spolkovou celní správou spotřební daň. **Předmětem** spotřebních daní jsou:

- energie a elektřina,
- tabák,
- alkohol a alkopops,
- káva,
- pivo,
- šumivé víno a meziprodukty.

Tyto výrobky je možné bez daně dovážet pouze v omezeném množství anebo pro osobní spotřebu. (zoll.de, 2020)

Plátcí daně jsou fyzické i právnické osoba a také nezapsané sdružení osob, kteří jsou provozovateli daňového skladu. (zoll.de, 2020)

Základ daně tvoří specifické vyměřovací základny stanovené pro každý předmět daně. Daň se poté vypočítá ze základu pomocí příslušné sazby stanovené pro daný předmět. Lhůty pro podání daňového přiznání a splatnost daně se u jednotlivých předmětů daně různí. (zoll.de, 2020)

Zdanění je založeno na principu země určení, zboží je tedy zdaněno pouze v zemi, ve které má být spotřebováno. Kromě pohybu zboží podléhajícího spotřební dani přes hranice, jsou celní orgány odpovědné zejména za výrobu, skladování a používání těchto výrobků v Německu. Výroba, úprava nebo zpracování stejně tak i skladování zboží podléhajícího spotřební dani v pozastavení daně, probíhá v daňovém skladu. Kromě toho v nich lze přijímat nebo odesílat zboží podléhající spotřební dani v režimu s podmíněným osvobozením od daně. (zoll.de, 2020)

4.2.2 Daň z přidané hodnoty

Předmětem daně je dodání zboží a poskytnutí služby v Německu, pořízení zboží z JČS podnikatelem v rámci jeho podnikání, dovoz zboží do Německa nebo vybraných rakouských oblastí a pořízení nových dopravních prostředků z JČS. Zákon UStG taktéž uvádí také výčet výjimek, na které se daň nevztahuje. Mezi tyto výjimky se řadí například tržby z letecké a lodní dopravy, dodávky smluvním stranám NATO, tržby německé pošty nebo dodávky zlata pro centrální banku. (Německo, 2005)

Osoby podléhající dani jsou všechny osoby, které jsou podnikateli a to včetně osob vykonávajících svobodná povolání a dovozců. Podnikatelé, jejichž obrat v loňském roce nedosáhl částky 22 000 € a v následujícím roce zřejmě nepřesáhne částku 50 000 €, jsou od povinné registrace k dani osvobozeni. (Německo, 2005)

Základ daně je tvořen vším, co tvoří hodnotu protiplnění, kterou podnikatel za službu obdržel nebo má obdržet od příjemce služby nebo další osoby a to včetně dotací, které přímo souvisejí s cenou transakce (kromě daně z přidané hodnoty, ta se jako součást nepočítá). (Německo, 2005)

Sazby daně jsou v Německu uplatňovány celkem dvě a to základní sazba ve výši 19 % a první sníženou ve výši 7 %. První snížená sazba se vztahuje na základní potraviny a nápoje, některé léky, noviny a knihy a v některých případech také na vstupné na kulturní akce nebo přepravu cestujících. (Německo, 2005)

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc anebo čtvrtletí, přičemž primárně je jako základní období nastaven měsíc a pokud osoba registrovaná k dani splňuje zákonem stanovené podmínky, může uplatňovat kalendářní čtvrtletí. (Německo, 2005)

4.3 Sociální pojištění

Zaměstnavatelé i zaměstnanci jsou povinni odvádět následující pojištění:

- příspěvky na penzijní pojištění ve výši 9,3 %,
- zdravotní pojištění ve výši 7,3 %,
- pojištění pro případ nezaměstnanosti ve výši 1,2 %,
- pojištění pro případ invalidity a stáří ve výši 1,515 %. (Alvaro et al., 2021, s. 447)

Oba odvádějí pojištění ve stejné výši a to z vyměřovacího základu, kterým je jejich měsíční mzda. Pro všechny odvody je stanovena jejich maximální výše, která se však

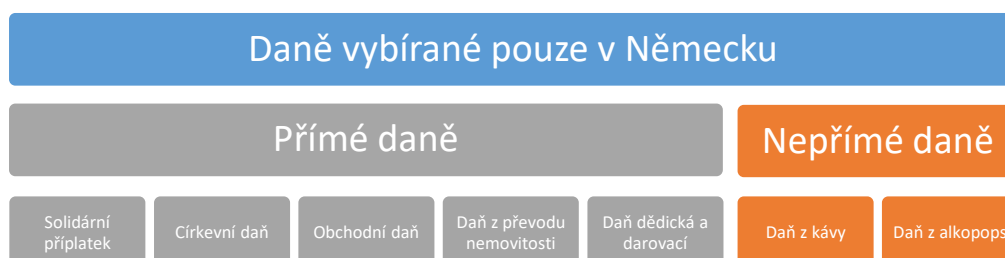
v jednotlivých spolkových zemích může lišit. V případě pojištění pro případ invalidity a stáří odváděné bezdětným zaměstnancem, se sazba navyšuje o dalších 0,25 %. (Alvaro et al., 2021, s. 447)

V Německu platí, že všechny osoby jsou povinny odvádět pojistné na zákonné zdravotní pojištění. Na rozdíl od zaměstnanců však pro OSVČ neexistuje žádná povinnost sociálního zabezpečení v podobě důchodové pojištění, pojištění v nezaměstnanost či úrazového pojištění. U důchodového pojištění je však na některé OSVČ uvalena výjimka a jsou povinny odvádět alespoň ho. OSVČ se u pojištění také mohou rozhodnout, zda se pojistí v rámci zákonného pojištění či soukromě. (Alvaro et al., 2021, s. 447)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SROVNÁNÍ DAŇOVÝCH SOUSTAV

Pro porovnání komplikovanosti daňového systému slouží Index daňové složitosti, který je sestavován každé dva roky společností BDO a německými univerzitami a zahrnuje všechny země světa. Index se však zaměřuje na složitost daně z příjmů právnických osob z pohledu mezinárodních korporací a pro měření využívá celkem 20 kritérií. V roce 2018 se obě země umístily ihned po sobě (Německo 27. příčka a ČR 28. příčka). V roce 2020 si obě země pohoršily, Německo však dopadlo výrazně lépe než ČR, jelikož je dělilo 14 příček. Dle tohoto projektu je český systém označován jako jeden z nejsložitějších v celé EU. Při porovnání obou soustav, se v některých ohledech německá soustava jeví jako složitější. Z pohledu českého občana se na komplikovanosti německého systému může podílet administrativní dělení Německa, kdy je rozděleno do 16 spolkových zemí, každá má svou ústavu a určitou autonomii. Vybírané daně se dělí do tří národních úrovní a výnos z nich se dále ještě přerozděluje mezi skupiny. Přerozdělování funguje také v České republice. Například daň z nemovitých věcí vybírá stát, jelikož obce na výběr nemají dle zákona pravomoc, ale výnos poté předá obcím. V Německu se spolkové země rozlišují na nové a staré, což u některých daní ve výsledku ovlivňuje sazbu. U některých daní se totiž sazby dále upravují různými koeficienty, které stanovují obce. Každá obec si tedy může stanovit koeficient dle sebe. Navíc často platí, že v nových zemích obvykle obce koeficienty stanovují výrazně výše než je tomu ve starých zemích. I u nás mají u daně z nemovitých věcí obce určité pravomoci, kdy mohou pomocí koeficientů upravovat sazby nebo mohou pomocí místního koeficientu daň znásobit, s tím se však český poplatník setká pouze zde. Navíc u zmiňované daně z nemovitostí nyní získaly spolkové země pravomoc rozhodovat o tom, jakým způsobem se bude stanovovat základ daně. Může tedy nastat situace, že bude základ daně stanovován v každé zemi na základě jiných kritérií. Základní třídění daní se výrazně neliší a vychází z nejznámější typologizace na přímé a nepřímé daně. I přesto, že jsou si obě soustavy velmi podobné, existují mezi nimi jisté odlišnosti a německá daňová soustava je, co se týká množství vybíraných daní, rozsáhlejší.

Obrázek 3: Přehled daní vybíraných pouze v Německu (vlastní zpracování)

Přímé důchodové daně jsou v obou zemích tvořeny daní z příjmů fyzických a daní z příjmů právnických osob. Na rozdíl od České republiky je však v Německu navíc vybírána obchodní daň, církevní daň a solidární příplatek. Ten je obdobou české solidární daně v tom smyslu, že dopadá pouze na část poplatníků, kteří mají výrazně vyšší příjmy (dopadá tedy na velmi malou část obyvatelstva). Solidární daň však byla v ČR od 1. 1. 2021 zrušena a nahrazena progresivní sazbou daně. Odlišnosti lze najít také mezi majetkovými daněmi. Obě soustavy zahrnují daň z nemovitých věcí a silniční daň, která je v Německu vybírána pod odlišným názvem. Vedle těchto daní je v Německu vybírána daň z převodu nemovitostí a daň dědická a darovací. Obě daně byly v České republice již zrušeny a bezúplatné příjmy z nabytí dědictví a odkazu jsou nyní spravovány zákonem o dani z příjmů, dle kterého jsou, ve většině případů, osvobozeny.

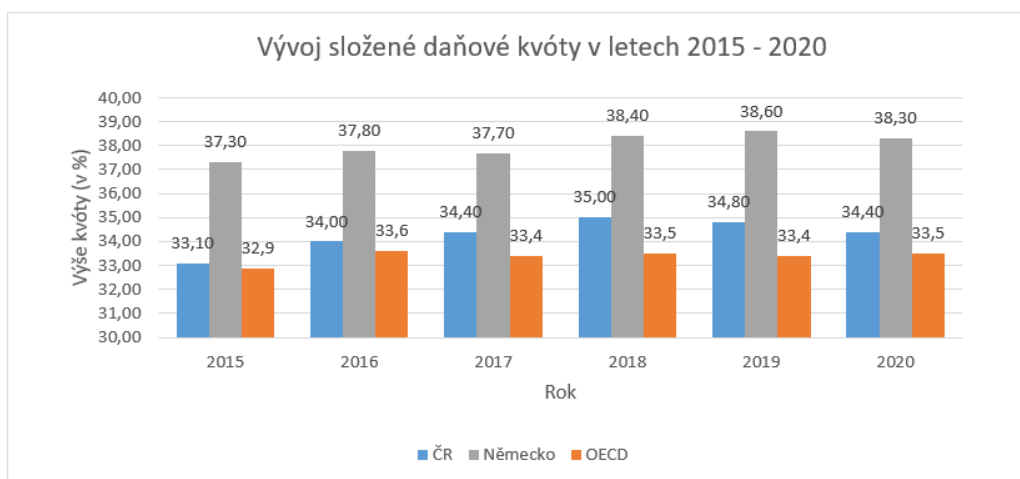
Vzhledem k tomu, že jsou obě země členy Evropské unie, v rámci které jsou nepřímé daně harmonizovány a pravidla jsou pro ně upraveny právními předpisy na celoevropské úrovni (jasně vymezují předměty, osvobození a minimální sazby), není možné hledat v této oblasti výrazné odlišnosti. Nicméně i tak platí, že se konkrétní uplatňování pravidel může v jednotlivých zemích lišit. V případě daně z přidané hodnoty v Německu tedy platí obdobná pravidla jako v České republice a při stanovení daňové povinnosti by v mnoha případech bylo možné využít českého zákona. Německá úprava se odlišuje v oblasti stavebních služeb poskytovaných na území Německa, pokud je při jejich poskytování využíváno subdodavatelů, dále v případě mezinárodní přepravy osob, kdy se německý úsek cesty od daně neosvobozuje. Rozdíly mohou nastat také u konsignačních skladů, jejichž oblast byla upravena a sjednocena evropskou směrnicí, v praxi však může docházet k situacím, které mohou vzbuzovat otazníky. (například prokazování přepravy zboží).

Dále zde existuje odlišnost ve struktuře spotřebních daní. V tomto u české daňové soustavy kvitují, že ekologické daně stojí bokem od spotřebních a nejsou jejich součástí, jako je tomu v Německu, jelikož to celou soustavu činí přehlednější.

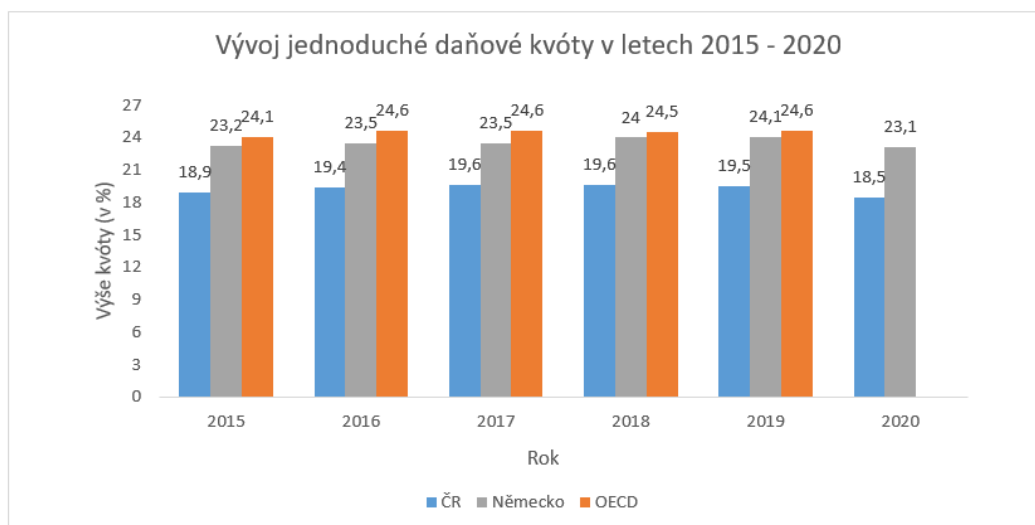
5.1 Daňová kvóta

Pro účely srovnání je často využíván makroekonomický ukazatel daňové kvóty. Dle dat Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) má složená daňová kvóta v ČR vzrůstající tendenci. Tento růst mohl být však způsoben nikoliv zvyšujícím se daňovým zatížením, ale efektivnějším výběrem daní, ke kterému přispělo například zavedení EET. Jednoduchá daňová kvóta se pohybuje okolo 19 %. Složená daňová kvóta v roce 2020 dosahovala hodnoty 34,4 %. Dle dostupných informací MFČR však v roce 2021 klesla. Vlivem pandemie došlo k poklesu či výpadku příjmů u podnikatelů a tudíž bylo na daních odvedeno méně. Také došlo ke zrušení daně z nabytí nemovitých věcí a superhrubé mzdy. Pro rok 2022 předpokládá MFČR jednoduchou daňovou kvótu ve výši 16,3 % a složenou daňovou kvótu ve výši 32,1 %. Oproti roku 2021 tedy očekává mírně nižší daňové zatížení. Daňová kvóta v Německu dosahuje o pár procent vyšších hodnot. V roce 2020 dosahovala složená daňová kvóta dle dat OECD výše 38,3 % a oproti roku 2015 vykazuje nárůst o 1 %. Jednoduchá kvóta se pohybuje okolo 23 až 24 %. Odhad pro rok 2022 dosud německé ministerstvo financí ve svých materiálech nezveřejnilo.

Na základě tohoto srovnání je tedy možné říci, že obě daňové kvóty jsou poměrně srovnatelné a nevykazují výrazné rozdíly například v desítkách procent. V zemích OECD se složená daňová kvóta průměrně pohybuje někde nad 33 %. Což je srovnatelné s Českou republikou a je to o pár procent nižší hodnota oproti Německu. Naopak průměrná jednoduchá kvóta se pohybuje na úrovni Německa. Nejnižší jednoduchá kvóta tak připadá České republice. Průměrná jednoduchá daňová kvóta za rok 2020 není součástí grafu, jelikož údaj ve statistikách OECD nebyl dosud zveřejněn.

Graf 1: Vývoj složené daňové kvóty v letech 2015 až 2020 (vlastní zpracování na základě dat OECD)

Graf 2: Vývoj jednoduché daňové kvóty v letech 2015 až 2020
(vlastní zpracování na základě dat OECD)

5.2 Daňový mix

Pro srovnání daňových mixů obou zemí bylo využito klasifikace daní dle OECD, která je uplatňována na mezinárodní úrovni a je vhodná pro porovnání různých zemí. Dle této klasifikace se daně rozdělují do 6 hlavních skupin a je tedy možné srovnat podíly výnosů jednotlivých daní na celkových daňových výnosech. Tyto podíly v procentech v České republice i Německu uvádí následující tabulka. Ta zobrazuje poslední nejnovější uveřejněná data a to za rok 2020 (novější data nejsou dosud zveřejněny).

Typ daně	Skupina dle OECD	ČR (v %)	Německo (v %)
Daně z příjmů	1000	29,1	31,1
Daň z příjmů FO	1100	13,5	27
Daň z příjmů PO	1200	8,4	4,3
Příspěvky na sociální zabezpečení	2000	46,1	39,7
Majetkové daně	4000	0,6	3,3
Daně ze zboží a služeb	5000	31,5	25,7
DPH	5111	21,6	17,2
Spotřební daně	5121	8,0	4,9
Silniční daň	5212/5211	0,3	0,8

Tabulka 8: Podíly jednotlivých daní na celkových výnosech dle OECD za rok 2020
(vlastní zpracování na základě dat OECD)

Z dat vyplývá, že v obou zemích se na daňových výnosech podílejí zejména tři skupiny daní – 1000, 2000 a 5000. Nejvyšší podíl v obou zemích vykazují příspěvky na sociální zabezpečení, které v ČR činily 46,1 % a v Německu 39,7 %. V České republice připadá druhý nejvyšší podíl na skupinu 5000 daně ze zboží a služeb, která je tvořena převážně daní z přidané hodnoty (v daném roce dosahovala podílu 21,6 %), následovaná skupinou

1000 tvořenou daněmi z příjmů, kdy nejvyšší výnos plyne hlavně z daně z příjmů fyzických osob. V Německu je tomu přesně opačně. Tam druhý nejvyšší podíl připadá právě skupině 1000, která je taktéž tvořena především daní z příjmů fyzických osob. Zajímavé je také samotné rozložení uvnitř této skupiny, kdy výnos daně z příjmů fyzických osob je v Německu vyšší než v ČR, ale u daně z příjmů právnických osob, je to naopak. Zajímavé také je, že v Německu výnos daně z příjmů právnických osob dosahuje, oproti České republice, poloviční výše.

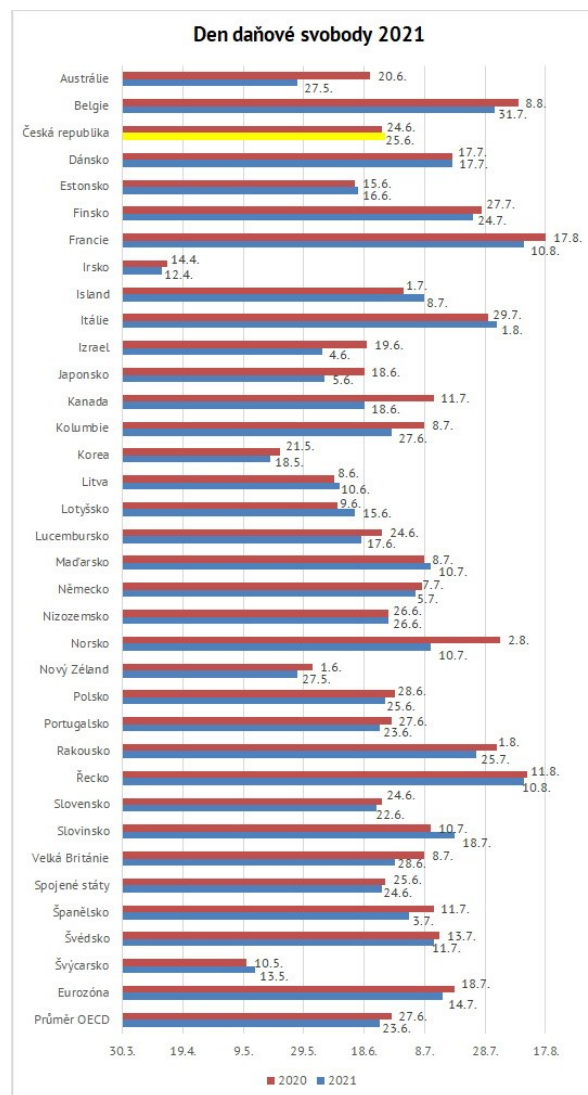
Dle této klasifikace jsou součástí skupiny 5000 také daně z motorových vozidel (v ČR silniční daň), které se rozdělují dle toho, zda jsou placeny domácností (skupina 5211) či ostatními subjekty (5212). V ČR tedy tato daň představuje pouze skupina 5212 s výnosem 0,3 %, kdežto v Německu je třeba tyto skupiny spojit a výnos z ní celkově činí 0,8 %. Naopak nejnižšího podílu dosahují v obou zemích majetkové daně (v ČR 0,3 % a v Německu 3,3 %). Skupiny 3000 daně z mezd a pracovních sil a 6000 – ostatní daně nejsou v zemích zastoupeny.

Z výsledků vyplývá, že obě země kladou vysoký důraz na příspěvky na sociální zabezpečení. V České republice tvoří dokonce téměř polovinu celkových výnosů. To ukazuje, že je pro obě země důležité sociální zabezpečení formou povinného pojištění, případně se přesunem břemena na tyto daně snaží snížit možné daňové úniky. Mix České republiky dále ukazuje, že spíše než daně z příjmů upřednostňuje nepřímé daně v podobě daně z přidané hodnoty a spotřební daně. To může být způsobeno tím, že příjmy jsou spíše nižší, což podporuje také skutečnost, že Česká republika nemá příliš vysokou sazbu daně z příjmů. Nižší příjmy mohou být spojené s neochotou platit vysoké daně a tím pádem se stát spíše spoléhá na nepřímé daně, jejichž zdanění je účinnější. V Německu je tomu přesně opačně. Tam jsou upřednostňovány daně z příjmů, zejména daň z příjmů fyzických osob a až poté následují nepřímé daně. Tento fakt ovlivňuje i to, že německé příjmy jsou mnohem vyšší než ty české a tudíž usuzují, že Němci mají poměrně dobrou daňovou morálku a vyšší sazby jim tolik nevadí, a proto nemá stát důvod upřednostňovat nepřímé daně.

5.3 Den daňové svobody

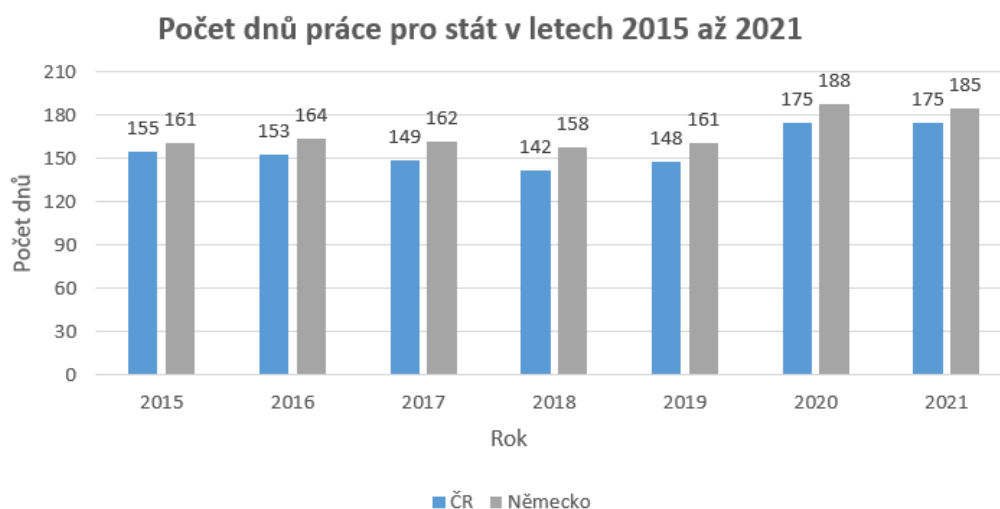
Metodika výpočtu dne daňové svobody není jednotná a pro jeho výpočet existují ve světě různé přístupy. V České republice den daňové svobody každoročně počítá Liberální institut a auditorská společnost Deloitte, jejich metody výpočtu se však liší. Zatímco výpočet Deloitte se zakládá na příjmech státu oproti národnímu produktu, institut využívá výdaje státu a domácí produkt. Pro účely práce byl zvolen výpočet Liberálního institutu, jelikož ten při svém výpočtu vychází ze zdrojových dat OECD a jeho metodika se zakládá na porovnání veřejných výdajů státu s hrubým domácím produktem vyprodukovaném v daném roce. Výpočet se tedy zakládá v podstatě na tom, kolik stát přerozdělí z každé jedné koruny, která se v dané ekonomice a daném roce vyprodukuje a výpočet umožňuje porovnat aktuální stav a vývoj naší země s ostatními zeměmi.

Obrázek 4: Den daňové svobody v roce 2020 a 2021 v mezinárodním srovnání (zdroj: dendanovesvobody.cz)

Z obrázku vyplývá, že pro ČR, v roce 2021, den připadal na datum 25. 6. a v roce 2020 na 24. 6. Němečtí poplatníci jsou na tom o něco hůře, jelikož pro ně den daňové svobody připadal v roce 2021 na 5. 7. a v roce 2020 až na 7. 7. Čeští daňoví poplatníci tedy museli za rok 2021 odpracovat celkově 175 dnů, aby splatili svůj podíl a od 176. dne začali konečně pracovat sami pro sebe. Němci pracovali ve stejném roce takzvaně pro stát celkově 185 dnů.

Z dat Liberálního instutu za poslední roky byla v ČR z dlouhodobého hlediska patrná určitá tendence, kdy se první část roku zkracovala a den tak každoročně nastával o pár dnů dříve než tomu bylo v roce uplynulém. Nicméně zmiňované roky 2020 a 2021 byly v obou zemích výjimkou, protože byly daňově nejméně svobodné. Oproti předchozím obdobím totiž tyto dny nastaly v podstatě o celý měsíc později a zapříčinila to především světová pandemie. Vývoj dne daňové svobody v podobě počtu dní, po které museli poplatníci pracovat pro stát v obou zemích, zobrazuje graf.

Graf 3: Vývoj dne daňové svobody (vlastní zpracování na základě dat z webu dendanovesvobody.cz)

5.4 Srovnání konstrukčních prvků

Následující podkapitoly jsou věnovány srovnání konstrukčních prvků daní. Srovnávány jsou daně, které jsou vybírány v České republice i v Německu.

5.4.1 Daň z příjmů fyzických osob

Konstrukční prvek	Česká republika	Německo
Poplatníci	Všechny fyzické osoby	Všechny fyzické osoby
Předmět	Příjmy z podnikání, ze závislé činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu a ostatní příjmy	Příjmy z obchodu nebo podnikání, z lesnictví a zemědělství, příjem z vykonávání nezávislé profese, příjmy ze zaměstnání, kapitálové příjmy, příjmy z pronájmu nemovitého a některého movitého majetku, příjmy plynoucí z licenčních poplatků a ostatní příjmy
Nezdanitelné části základu daně	Bezüplatná plnění, úroky z hypotečního úvěru, příspěvky na penzijní připojištění, příspěvky na soukromé životní pojištění, členské příspěvky, úhrada za zkoušky za vzdělání	Nezdanitelná část pro každého poplatníka a dítě, příspěvky na péči a výchovu dětí, speciální a mimořádné výdaje
Základ daně	Částka převyšující příjmy po odečtení výdajů	Zdanitelný příjem
Sazba daně	Progresivní 15 % a 23 %	Progresivní v rozmezí 14 – 45 %
Slevy na dani	Sleva na poplatníka, manželku, invaliditu, studenta, umístění dítěte	-
Daňové zvýhodnění	Daňové zvýhodnění na děti	-
Zdaňovací období	Kalendářní rok, řádná lhůta pro podání daňového přiznání do 1.4.	Kalendářní rok, řádná lhůta pro podání daňového přiznání do 1.7.

Tabulka 9: Srovnání konstrukčních prvků daně z příjmů fyzických osob (vlastní zpracování)

U obou daní jsou poplatníky všechny fyzické osoby. Předmět daně se může v Německu na první pohled zdát širší, ve skutečnosti se však neliší, jelikož některé německé příjmy jsou v ČR součástí příjmů ze samostatné činnosti. Základ daně je nazýván rozdílně, postup jeho stanovení je však v obou zemích velmi podobný. Od příjmů se odečítají výdaje na jejich získání, udržení a zajištění. Stanovení základu daně se liší u příjmu ze závislé činnosti. V České republice tvoří základ pouze příjmy, kdežto v Německu mohou zaměstnanci odečíst výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů. Základ daně mohou poté poplatníci snížit o nezdanitelné části, které jsou v obou zemích rozdílné. V Německu panuje široká škála nezdanitelných částí, speciálních a mimořádných výdajů. Češi však mají ale širokou škálu slev na dani, které zase Němci nemají. Tudiž by se na první pohled mohlo zdát, že jsou jedni oproti druhým ve výhodě, není tomu zcela tak. Jde pouze o rozdílný přístup. Přestože v Německu neexistují slevy na dani, neznamená to, že by pro Němce daňové zvýhodnění na děti vůbec neexistovalo, pouze si jej uplatňují v odlišné fázi stanovení daňové povinnosti. V obou státech panuje progresivní zdanění. Taktéž zdaňovací období stejné, ovšem Němci mají lhůtu pro podání řádného přiznání delší a to až do 1. 7.

5.4.2 Daň z příjmů právnických osob

Konstrukční prvek	Česká republika	Německo
Poplatníci	Všechny právnické osoby a poplatníci uvedení v § 17 ZDP	Právnické osoby uvedené v § 1 KstG
Předmět	Příjmy plynoucí z veškeré činnosti a z nakládání se vším majetkem	Příjmy plynoucí z veškeré činnosti a z nakládání se vším majetkem
Základ daně	Výsledek hospodaření upravený dle pravidel zákona	Zdanitelný zisk
Sazba daně	19 %, 5% a 0 %	15 %
Slevy na dani	Pro zaměstnavatele zaměstnávající osoby se zdravotním postižením	-
Zdaňovací období	Nejčastěji kalendářní nebo hospodářský rok	Nejčastěji kalendářní nebo hospodářský rok

Tabulka 10: Srovnání konstrukčních prvků daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)

Výčet poplatníků daně je v obou zemích podobný a poplatníky jsou právnické osoby. Při výpočtu základu daně se v obou případech vychází z výsledku hospodaření před zdaněním, který je třeba dále upravit dle podmínek zákona o položky zvyšující a snižující základ daně. Sazba daně je v Německu pouze jedna a to ve výši 15 %. Stejně jako u předchozí daně z příjmů fyzických osob, je v tomto případě největším rozdílem absence slev na dani, které by snižovaly již vypočítanou daň. Zdaňovacím obdobím jsou poté shodně nejčastěji buď kalendářní anebo hospodářský rok. Na první pohled se tedy prakticky neliší a rozdíly nebudou otázkou konstrukčních prvků. Nastávat budou spíše v samotném postupu stanovení základu daně (příp. zdanitelného zisku).

5.4.3 Daň z nemovitých věcí

V rámci majetkových daní lze srovnávat konstrukční prvky pouze u daně z nemovitých věcí, protože zbylé majetkové daně uplatňované v německé soustavě (daň dědická a darovací a daň z nabytí nemovitostí) byly v české soustavě zrušeny.

Konstrukční prvek	Česká republika	Německo
Poplatníci	Vlastníci, uživatelé, nájemci a pachtýři	Vlastník
Předmět	Pozemky, stavby a jednotky ležící na území ČR	Tuzemské nemovitosti a zemědělské a lesnické pozemky dle zákona o oceňování
Základ daně	U pozemků hodnotové vyjádření nebo skutečná výměra, u staveb výměra zastavěné plochy nebo upravená podlahová plocha	Vyměřovací hodnota stanovená finančním úřadem násobená daňovým indexem
Sazby daně	V závislosti na druhu pozemku a v závislosti na využití stavby	Stanoveny obcí, ve které se nemovitost nachází
Zdaňovací období	Kalendářní rok	Kalendářní rok

Tabulka 11: Srovnání konstrukčních prvků daně z nemovitých věcí (vlastní zpracování)
Tyto daně se odlišují zejména v rozdílných postupech stanovujících jejich základy a sazby. Pro výpočet daně jsou v Německu podstatné tři faktory – hodnota vyměřená finančním úřadem, daňový index stanovený zákonem a sazba obce. Po vynásobení těchto tří faktorů získá poplatník hodnotu daně z nemovitosti. Metody, ze kterých finanční úřady vychází při

stanovení hodnoty nemovitosti, však využívají velmi starých údajů. V České republice je výpočet sice složitější, za to však spravedlivější a základ daně vychází z výměry stanovené v m². Sazby daně jsou diferencované dle účelu stavby či pozemku. Česká daň také na rozdíl od německé zohledňuje počet nadzemních podlaží a následně dle jejich počtu sazbu daně upravuje. Podobně jako v Německu jsou sazby u některých pozemků a staveb ještě upraveny o koeficient stanovený jednotlivými obcemi. Zdaňovací období je stejné.

5.4.4 Daň silniční (daň z motorových vozidel)

Konstrukční prvek	Česká republika	Německo
Poplatníci	Provozovatel zapsán v technickém průkazu, osoba užívající vozidlo za podmínek stanovených zákonem, zaměstnavatel nebo OSS osoby se sídlem v zahraničí	Osoba, která vozidlo používá nebo na kterou je registrováno nebo ten kdo vozidlo uvedl do provozu
Předmět	Všechna silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, registrovaná a provozovaná v ČR a používána k podnikání. Všechny registrované nákladní automobily těžší jak 3,5 t	Držba tuzemských a zahraničních vozidel používaných na německých komunikacích, protiprávní používání vozidel, přidělení speciálních značek
Základ daně	Zdvihový objem válců v motoru, největší povolená hmotnost a počet náprav	Zdvihový objem motoru, celková hmotnost, emise znečišťujících látek na 100 cm ³ zdvihového objemu nebo jeho části
Sazby daně	V závislosti na základu daně a datu první registrace vozidla	V závislosti na typu vozidla a kritériích odvíjejících se od data první registrace
Slevy na dani	Kombinovaná doprava	Osoby těžce zdravotně postižené
Zdaňovací období	Kalendářní rok	Kalendářní rok

Tabulka 12: Srovnání konstrukčních prvků silniční daně (vlastní zpracování)

Konstrukce silniční daně je v obou zemích podobná. Rozsah zdanění je v Německu širší a zahrnuje veškerý provoz vozidel na veřejných komunikacích a dani podléhají také

jednostopá vozidla nebo karavany, kdežto v ČR jsou zdaňována pouze vozidla používaná k podnikání. Základ daně se v obou případech stanovuje shodným způsobem. V případě stanovení sazeb platí odlišné postupy. V ČR se sazba odvíjí od zdvihového objemu motoru, počtu náprav a hmotnosti. V návaznosti na datum první registrace může být následně ještě zvýšena či snížena. U některých vozidel může být snížena bez ohledu na toto datum, pokud jsou splněny zákonné podmínky (například u vozidel používaných pro činnosti výrobní povahy v rostlinné výrobě dle příslušné klasifikace). Sazba je tedy primárně stanovena na základě zdvihového objemu motoru nebo počtu náprav a hmotnosti a až poté se upravuje například dle data první registrace. V Německu je třeba tento proces otočit a nejprve vycházet z tohoto data. To totiž určuje, jaká další kritéria jsou pro stanovení sazby důležitá (může se jednat o typ pohonu, výtlak, emisní třídu či hodnotu CO₂). Dalším rozdílem jsou možné slevy na dani. V ČR je možné slevu uplatnit, pokud je využívána kombinovaná doprava. V Německu jsou vozidla využívaná pro kombinovanou dopravu osvobozeny a sleva na dani je určena pro osoby těžce zdravotně postižené.

5.4.5 Spotřební daně

Předmět spotřebních daní se Německu odlišuje a je mnohem rozsáhlejší, protože zahrnuje daň z energie a daň z elektřiny, které v české soustavě patří mezi ekologické daně. Předmět dále zahrnuje navíc daň z kávy a takzvaných alkopops (nealkoholické nápoje na bázi šťávy či limonády obsahující určité procento alkoholu, včetně kvašených nápojů). Základy jednotlivých daní se spolu se sazbami stanovují v obou zemích na podobném principu.

5.4.6 Daň z přidané hodnoty

Česká republika má nastavený limit pro plátcovství ve výši 1 mil. Kč za předchozích po sobě jdoucích kalendářních 12 měsíců. V Německu je tento limit nastaven níže (v přepočtu o něco více než půl milionu korun) a osoby mající nižší obrat, který v příštím roce nepřesáhne částku zhruba milion a čtvrt, se nemusejí registrovat. Základ daně se poté stanovuje stejným způsobem, jako je tomu u DPH v České republice. Ta uplatňuje o něco vyšší sazby, na druhou stranu uplatňuje i druhou sníženou sazbu ve výši 10 %. Zdaňovací období jsou v obou případech shodné.

Konstrukční prvek	Česká republika	Německo
Osoby povinné k dani	Všechny osoby uskutečňující ekonomickou činnost	Všechny podnikající osoby včetně dovozců a osob vykonávajících svobodná povolání
Předmět	Dodání zboží, poskytnutí služby za úplatu, pořízení zboží z JČS ve všech případech osobou povinnou k dani, pořízení nového dopravního prostředku z JČS a dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku	Dodání zboží a poskytnutí služby v Německu, pořízení zboží z JČS podnikatelem, dovoz zboží do Německa a vybraných rakouských oblastí, pořízení nových dopravních prostředků z JČS
Základ daně	Celková úplata, kterou má plátec obdržet za plnění, včetně vedlejších výdajů a poplatků	Celková částka protiplnění, která má být zaplacená, včetně dotací k ceně
Sazby daně	21 %, 15 % a 10 %	19 % a 7 %
Zdaňovací období	Kalendářní měsíc nebo čtvrtletí	Kalendářní měsíc nebo čtvrtletí

Tabulka 13: Srovnání konstrukčních prvků daně z přidané hodnoty (vlastní zpracování)

6 MODELOVÉ PŘÍKLADY

Kapitola se zabývá příklady pomocí, kterých budou srovnány vybrané daně. Ve všech případech se jedná pouze o modelové příklady, jejichž cílem není prezentovat skutečné případy, nýbrž ukázat jak v obou zemích probíhá zdanění a jaké možnosti v rámci zdanění poplatníci mají. Pro srovnání výsledků je v práci využíván přepočítaný na české koruny s kurzem 25 CZK/EUR.

6.1 Daň z příjmů fyzických osob

6.1.1 Osoba pouze s příjmy ze závislé činnosti

První příklad se zaměřuje pouze na zaměstnance. Pro přehlednější zobrazení rozdílů u zaměstnanců, jsou uplatňovány pouze výdaje, které si zaměstnanci mohou uplatnit v souvislosti se svým zaměstnáním. Využívání ostatních nezdanitelných částí či úlev nebylo uvažováno. Byla využita pouze základní sleva na poplatníka. Následně je příklad modifikován, aby ukázal, jak by se poplatníkově zdanění změnilo, pokud by měl děti a manželku. Příklady vychází z průměrných hrubých mezd v Praze a Berlíně.

6.1.1.1 Zdanění v ČR

Český poplatník pracuje v Praze, kde průměrná hrubá měsíční mzda dosahuje výše 46 152 Kč. Tato průměrná mzda bude předpokládána jako mzda, kterou poplatník měsíčně obdrží. Poplatník nemá děti ani manželku. Celkově odpracoval 230 dnů, z toho 100 dnů pracoval z domova, protože denně dojíždí do zaměstnání několik kilometrů. Pro svou práci z domova byl nucen pořídit nový notebook a další pracovní pomůcky.

Roční hrubá mzda	553 824 Kč
Základ daně	553 824 Kč
Nezdanitelné částky	0 Kč
Zaokrouhlený základ daně	553 800 Kč
Daň 15 %	83 070 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Daň po slevě na dani	52 230 Kč

Tabulka 14: Roční zúčtování daně u zaměstnance v ČR (vlastní zpracování)

Poplatníková roční hrubá mzda činí 553 824 Kč. Vzhledem k tomu, že u příjmů ze zaměstnání jsou základem pouze příjmy a výdaje nelze nijak zohlednit a vzhledem

k tomu, že zadání příkladu neuvažuje možnost využití nezdaniitelných částí základu daně (odběry krve, bezúplatná plnění či úroky z hypotéky), rovná se částka základu daně. Po jeho zaokrouhlení na celé stokoruny dolů a aplikaci 15% sazby, získá poplatník daň ve výši 83 070 Kč. Od daně si může odečíst základní slevu na poplatníka a získá tak daň po slevě ve výši 52 230 Kč. Pokud by poplatníkovi pracovní pomůcky neposkytl zaměstnavatel, ale nákup by realizoval on sám, nemohl by tento výdaj spojený se zaměstnáním v rámci přiznání nijak zohlednit. Může však od zaměstnavatele získat náhradu za opotřebení vlastních předmětů a zařízení a tato náhrada, při splnění podmínek zákona o dani z příjmů, nebude předmětem daně.

6.1.1.2 Rozšíření příkladu o manželku a děti

V dalším kroku bude příklad rozšířen o manželku, jejíž příjmy jsou shodné s poplatníkem, a jejich dvě děti. Ani zde příklad nepředpokládá možnost uplatnění nezdaniitelných částí. Vzhledem k výši manželčina příjmů, který přesahuje 68 000 Kč za období, nemůže poplatník využít slevu na manželku. Daňové zvýhodnění na děti uplatňuje poplatník. Výpočet základu daně a samotné daně tedy zůstane stejný. Nyní si však poplatník může snížit svou daň o daňové zvýhodnění na děti, které za první dítě činí 15 204 Kč a za druhé dítě 22 320 Kč. Uplatněním dětí vznikne poměrně výrazná úspora a jeho výsledná daň se sníží na pouhých 14 706 Kč.

Daň po slevě na dani	52 230 Kč
Daňové zvýhodnění	37 524 Kč
1. dítě	15 204 Kč
2. dítě	22 320 Kč
Celková daňová povinnost	14 706 Kč

Tabulka 15: Celková daňová povinnost (vlastní zpracování)

Vzhledem k tomu, že ČR neumožňuje společné zdanění manželů, bude manželka zdaňovat své příjmy samostatně sama za sebe. Tím, že odvádějí daň každý samostatně, nemůže jim v tomto ohledu vzniknout žádná daňová úspora. Proto není výpočet její daňové povinnosti zahrnut, neboť by v tomto směru postrádal smysl. Byla by zdaňována na stejném principu jako poplatník s rozdílem, že daňové zvýhodnění na děti nemůže uplatnit, protože to český zákon umožňuje pouze jednomu z rodičů a zvýhodnění již uplatnil manžel.

6.1.1.3 Zdanění v Německu

Jeho německý protějšek je zaměstnán v Berlíně, kde průměrná hrubá měsíční mzda dosahuje výše 4 662 €. Celkově odpracoval za daný rok 230 dnů. Místo výkonu práce je od jeho domova vzdáleno 15 km, které pravidelně při cestě do zaměstnání zdolává. Část roku (100 dnů) pracoval z domova, kde má pro tyto účely zřízen pracovní kout. Dále si nakoupil pracovní pomůcky, které při své práci z domu využívá, ve výši 1 500 €. Tyto pomůcky se sestávaly z psacích potřeb, nového notebooku, pracovní židle a odborné literatury. Má zřízen bankovní účet, na který mu pravidelně chodí mzda a za jeho vedení zaplatil bance poplatky ve výši 15 €.

Roční hrubá mzda	55 944 €
Výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů	2 600 €
Základ daně	53 344 €
Nezdanitelné části základu daně	9 984 €
Nezdanitelná část na poplatníka	9 984 €
Zdanitelný příjem	43 360 €
Daň	9 423 €

Tabulka 16: Roční zúčtování u zaměstnance v Německu (vlastní zpracování)

Nejprve musí poplatník stanovit základ daně a to tím způsobem, že od svých ročních příjmů ze zaměstnání odečte výdaje na jejich dosažení, udržení a zajištění. Výdaje mohou být odečteny ve skutečné výši nebo mohou mít formu paušální částky 1 200 € (a to i v případě, že má poplatník žádné či nižší výdaje). Jelikož je poplatníkovo zaměstnání vzdáleno 15 km, může si odečíst skutečné náklady na jízdenky či palivo. Za každý kilometr mu náleží sazba 0,30 centů. Denně se tedy jedná o 4,5 €, a protože celkově dojížděl do zaměstnání 130 dnů, celková částka činí 585 €. Zbylých 100 dnů využíval práce z domova. Protože má domě zřízen pouze pracovní kout, který nesplňuje podmínky kanceláře, nemůže uplatnit odpočet na domácí kancelář v hodnotě 1 250 €. Může však využít home office paušálu jehož sazba činí 5 € za den a získá tak celkovou výši 500 €. Uplatnit si může i zaplacené poplatky za vedení bankovního účtu, na který mu chodí mzda. Protože jsou tyto poplatky nižší než 16 €, nemusí je poplatník finančnímu úřadu jakkoliv dokládat. V rámci skutečně vynaložených výdajů mají zaměstnanci také možnost odečíst hodnotu pracovních pomůcek, do kterých se řadí kancelářské potřeby, odborná literatura či jiné vzdělávací materiály, pracovní oděv, náradí či počítač. Poplatník

si tedy do skutečných nákladů může zahrnout celou částku 1 500 €. Celkově skutečně vynaložené výdaje dosahují částky 2 600 €, což je více než paušální částka a je tedy pro poplatníka výhodnější uplatnit je ve skutečné výši.

Vynaložené výdaje	Částka
Cestovní výdaje	585 €
Výdaje na home office	500 €
Bankovní poplatky	15 €
Pracovní pomůcky	1 500 €
Výdaje celkem	2 600 €

Tabulka 17: Skutečné výdaje souvisejících se zaměstnáním (vlastní zpracování)

Dále mu, jako každému poplatníkovi, náleží nezdanitelná část základu daně. Po jejím odečtení vznikne zdanitelný příjem a z této částky je počítána daň. Poplatník spadá do rozmezí zdanitelného příjmu od 14 927 do 58 596 €. Při výpočtu daně je využíváno obecného vzorce:

$$\text{Daň} = (206,43 * z + 2\,397) * z + 938,24$$

Neznámá (z) představuje 1/10 000 z části zdanitelného příjmu, který přesáhne 14 926 €.

$$z = \frac{(43\,360 - 14\,926)}{10\,000}$$

Po dosazení neznámé do vzorce vychází daň ve výši 9 423 € (v přepočtu 235 575 Kč).

6.1.1.4 Rozšíření příkladu o manželku a děti

I zde bude příklad rozšířen o manželku a dvě děti. Manželé jsou sezdáni a žijí ve společné domácnosti. Také manželka německého poplatníka vydělává podobnou mzdu jako on. Měsíčně mzda činí 3 900 € a v souvislosti s jejím zaměstnáním jí nevznikly žádné náklady. Nyní se může poplatník rozhodnout, zda bude své příjmy zdaňovat individuálně nebo zda využije společného zdanění manželů. Pro porovnání, co je v tomto případě výhodnější, bude výsledná daňová povinnost vypočítána jak pro společné, tak individuální zdanění. Výpočet v podobě ročního zúčtování zobrazuje tabulka na následující straně.

	Společně	Poplatník	Manželka
Roční hrubá mzda	102 744 €	55 944 €	46 800 €
Výdaje na dosažení, udržení a zajištění	3 800 €	2 600 €	1 200 €
Základ daně	98 944 €	53 344 €	45 600 €
Nezdanitelné části základu daně	30 888 €	15 444 €	15 444 €
Nezdanitelná část na poplatníka	19 968 €	9 984 €	9 984 €
Nezdanitelná část na děti	10 920 €	5 460 €	5 460 €
Zvláštní výdaje	5 856 €	2 928 €	2 928 €
Výdaje na péči, výchovu a vzdělání	5 856 €	2 928 €	2 928 €
Zdanitelný příjem	62 200 €	34 972 €	27 228 €
ZP upravený pro společné zdanění	31 100 €	-	-
Daň	10 710 €	6 573 €	4 200 €

Tabulka 18: Roční zúčtování daně u zaměstnance v Německu (vlastní zpracování)
Pokud poplatníci volí společné zdanění manželů, sečtou se jejich roční příjmy, od kterých se odečtou výdaje související se zaměstnáním, a vznikne základ daně. I zde si poplatník může uplatnit své skutečné výdaje, které mu v souvislosti se zaměstnáním vznikly (2 600 €). Manželce sice žádné výdaje nevznikly, nicméně i tak jí zákon umožňuje odečíst paušální částku 1 200 €. Společně si odečtou částku v hodnotě 3 800 €.

Dále je důležité neopomenout, že při společném zdanění se vždy uplatňuje dvojnásobek základních částek. Nejdříve tedy manželé sníží základ o nezdanitelnou část na poplatníka, která v tomto případě činí 19 968 €.

Přídavek na dítě	1 dítě	2 děti
Nezdanitelná část na dítě	2 730 €	5 460 €
Příspěvek na péči, výchovu a vzdělání	1 464 €	2 928 €
Celkem pro 1 rodiče	4 194 €	8 388 €
Celkem pro oba rodiče	8 388 €	16 766 €

Tabulka 19: Přídavky na děti pro rodiče (vlastní zpracování)

Následně uplatní nezdanitelnou část na děti. Ta činí pro každého rodiče zvlášť za každé 1 dítě 2 730 €. Za obě děti a oba rodiče se jedná celkem o 10 920 €. V souvislosti s dětmi mají němečtí poplatníci také možnost odečíst zvláštní výdaje na péči a výchovu dětí, které pro jedno dítě a jednoho rodiče činí 1 464 €. Při společném zdanění to pro oba rodiče za dvě děti činí 5 856 €. Po těchto úpravách získají zdanitelný příjem ve výši 62 200 €.

Pro výpočet daně je nutné zdanitelný příjem rozdělit na půl a na tuto polovinu se uplatní výpočet daně dle vzorce. Se zdanitelným příjmem 31 100 € spadají do stejného pásma, jako spadal poplatník v předchozím případě a pro výpočet bude použit stejný vzorec. Výsledkem je společná daňová povinnost ve výši 10 710 € (267 750 Kč). Tu musí uhradit samostatně (každý tedy svou část ve výši 5 355 €).

Pokud by se rozhodli zdanit své příjmy individuálně, činila by daň u poplatníka 6 573 € a 4 200 € u jeho manželky. Protože vydělávají velmi podobné příjmy, společné zdanění jim téměř nepřinese úsporu, jelikož se jedná o pouhých 63 €.

	Poplatník	Manželka	Celkem
Daň při individuálním zdanění	6 573 €	4 200 €	10 773 €
Daň při společném zdanění	5 355 €	5 355 €	10 710 €
Úspora za oba manžele při společném zdanění			63 €

Tabulka 20: Porovnání daně při individuálním a společném zdanění (vlastní zpracování)
Zároveň poplatník ani v jednom z případů nepodléhá solidárnímu příplatku (tomu podléhají zaměstnanci s měsíční mzdou vyšší než 6 200 €. Pokud by se však hlásil k církvi, musel by ještě odvést církevní daň, která se vyměřuje z daně a pro Berlín činí 9 %. Při výši daně 6 573 € (která tvoří základ pro výpočet) by církevní daň činila 592 €.

6.1.2 Osoba s více druhy příjmů

Druhý příklad je zaměřen na osobu s více druhy příjmů. Tedy osobu, která je jak zaměstnancem, tak osobou, která vykonává samostatnou činnost, a navíc jí plynou ještě další druhy příjmů. Tento příklad již uvažuje i nejrůznější nezdanitelné části, úlevy a slevy na daních. V tomto případě již není pro porovnání situace obou poplatníků vycházeno z průměrného výdělku v jednotlivých zemích, ale u obou poplatníků jsou uvažovány příjmy a výdaje ve stejné výši, pouze jsou přepočteny výše uvedeným kurzem.

6.1.2.1 Zadání příkladu pro ČR

Poplatník se žíví jako právník a v souvislosti s touto činností mu plynuly příjmy ze samostatné činnosti ve výši 750 000 Kč. Jeho skutečné výdaje, v souvislosti s činností, činily 150 000 Kč. Vedle těchto příjmů mu plynuly také příjmy ze zaměstnání ve výši 500 000 Kč. Od zaměstnavatele získal benefity v podobě příspěvku na kulturní a sportovní akce v hodnotě 1 500 Kč, které jsou od daně osvobozeny. Dále mu plynuly příjmy z nájmu nemovitosti, která není vložena v obchodním majetku, ve výši 100 000 Kč. Skutečné výdaje na udržení, dosažení a zajištění příjmů činily 40 000 Kč. U banky má zřízen soukromý účet, ze kterého mu plynuly úroky ve výši 3 000 Kč a také mu plynuly úroky z poskytnuté půjčky ve výši 5 000 Kč. V průběhu roku získal i ostatní příjmy. Prodal osobní automobil, který zakoupil před 6 měsíci (rozdíl pořizovací a prodejní ceny činí zisk 50 000). Dále získal 10 000 Kč z příležitostných činností a 15 000 Kč z příležitostného pronájmu movité věci.

Od svého otce bezúplatně nabyt příjem formou dědictví v hodnotě 200 000 Kč. V průběhu roku dvakrát daroval krev. Právnícké osobě daroval dar na výzkumné účely ve výši 50 000 Kč. V průběhu roku se také léčil s nemocí, v důsledku které mu vznikly léčebné výlohy ve výši 5 000 Kč. Dále si měsíčně platil penzijní připojištění se státním příspěvkem ve výši 2 500 Kč. Poplatník má s manželkou 2 děti, na které uplatňuje daňové zvýhodnění. Za jedno z dětí navíc uhradil školkovné ve výši 16 000 Kč.

Jeho manželka má vlastní roční příjem ze zaměstnání ve výši 300 000 Kč a pracuje na volné noze. Příjem z činnosti činil 375 000 Kč a výdaje dosahovaly 50 000 Kč. Kromě toho získala příjmy z příležitostných činností o hodnotě 12 500 Kč. Žádné jiné příjmy či výdaje neměla, ani jí nevznikly žádné odčitatelné položky.

6.1.2.2 Výpočet daňové povinnosti v ČR

Nejprve je třeba stanovit dílčí základy daně. U příjmu ze závislé činnosti je základem roční příjem ze zaměstnání ve výši 500 000 Kč. Dílčím základem daně, u příjmů ze samostatné činnosti a z nájmu, je rozdíl příjmů a výdajů na jejich dosažení, zajištění a udržení. Poplatník má však možnost využít také paušálních výdajů (40 % u příjmů ze samostatné činnosti a 30 % u příjmů z nájmu). U příjmů z podnikání se mu tedy dle výpočtu vyplatí uplatnit výdaje paušálem, naopak u příjmů z nájmu je pro něj lepší uplatnění skutečných výdajů.

Druh příjmu	Příjmy dle § 7	Příjmy dle § 9
Příjmy	750 000 Kč	100 000 Kč
Skutečné výdaje	150 000 Kč	40 000 Kč
Paušální výdaje	300 000Kč	30 000 Kč
Základ daně	450 000 Kč	60 000 Kč

Tabulka 21: Porovnání skutečných a paušálních výdajů (vlastní zpracování)

U příjmů z kapitálového majetku tvoří dílčí základ daně pouze úroky z poskytnuté půjčky ve výši 5 000 Kč, zbylé úroky podléhají srážkové dani, protože jsou samostatným základem daně. Základ daně u ostatních příjmů tvoří pouze příjem z prodeje osobního automobilu ve výši 50 000 Kč. Tento příjem je totiž osvobozen pouze v případě, že doba mezi nabytím a prodejem automobilu přesahuje 1 rok. Úhrn příjmů z příležitostného pronájmu movité věci a z příležitostných činností je nižší než 30 000 Kč a tudíž je osvobozen. Bezúplatně nabyté příjmy formou dědictví jsou od daně osvobozeny. Výdaje na léčebné výlohy uplatnit nemůže. Po stanovení dílčích základů daně, se sečte jejich úhrn podle § 7 až § 10 a sníží se o případnou daňovou ztrátu. Ta však poplatníkovi nevznikla a tudíž je možné rovnou přičíst samostatně stojící příjmy dle § 6.

Po součtu dílčích základů vznikne celkový základ daně ve výši 1 065 000 Kč. Dále si poplatník může odečíst nezdanitelné části základu daně v podobě bezúplatného plnění, darování krve a částku penzijního připojištění sníženou o státní příspěvky. U příspěvků na penzijní připojištění, které jsou sníženy o státní příspěvek, může odečíst celou částku, protože splňuje limit 24 000 Kč. Pro poskytnuté bezúplatné plnění je třeba splnit limit minimální (2 % ZD nebo 1 000 Kč) i maximální (v úhrnu 15 % ZD). Bezúplatné plnění činilo 50 000 Kč. Jako bezúplatné plnění je vnímán také odběr krve, který je pro tyto účely oceněn částkou 3 000 Kč za 1 odběr (2 odběry tedy 6 000 Kč). Protože jejich společný úhrn splňuje tyto limity, lze odčíst jejich plnou výši.

Získá tak snížený základ daně, na který uplatní sazbu 15 % a vznikne daň ve výši 148 650 Kč. Daň následně poníží o slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte 16 000 Kč, kterou lze uplatnit až do limitu 16 200 Kč. Daň po slevách činí 101 810 Kč a vzhledem k tomu, že má poplatník dvě děti, může ještě uplatnit daňové zvýhodnění. Výsledkem je konečná daňová povinnost ve výši 64 286 Kč.

DZD příjmy ze samostatné činnosti	450 000 Kč
DZD příjmy z nájmu	60 000 Kč
DZD příjmy z kapitálového majetku	5 000 Kč
DZD ostatní příjmy	50 000 Kč
DZD příjmy ze závislé činnosti	500 000 Kč
Základ daně	1 065 000 Kč
Nezdanitelné části základu daně	74 000 Kč
Darování krve	6 000 Kč
Penzijní připojištění	18 000 Kč
Bezúplatné plnění	50 000 Kč
Snížený základ daně	991 000 Kč
Daň 15 %	148 650 Kč
Slevy na dani	46 840 Kč
Sleva na poplatníka	30 840 Kč
Sleva za umístění dítěte	16 000 Kč
Daň po slevách	101 810 Kč
Daňové zvýhodnění	37 524 Kč
1. dítě	15 204 Kč
2. dítě	22 320 Kč
Konečná daňová povinnost	64 286 Kč

Tabulka 22: Výpočet daně z příjmů fyzických osob v ČR (vlastní zpracování)

Ani zde nebude zahrnut výpočet daňové povinnosti manželky, protože opět musejí příjmy zdaňovat odděleně. Manželka své příjmy uvede do svého daňového přiznání, kde bude vyčíslena její daň, kterou bude povinna odvést.

6.1.2.3 Zadání příkladu pro Německo

I německý poplatník se živil jako právník a z této samostatné výdělečné činnosti mu plynuly příjmy ve výši 30 000 €. Výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení dosahovaly 6 000 €. I on byl zaměstnán a jeho roční mzda činila 20 000 € a navíc od zaměstnavatele získal naráz benefity v podobě poukázek o hodnotě 60 €. Se zaměstnáním mu vznikly také výdaje ve skutečné výši 2 000 €. Kromě těchto příjmů ještě pronajímá nemovitost a příjem činil 4 000 €. V této souvislosti mu vznikly také výdaje v hodnotě 1 600 €. Jeho kapitálové příjmy v podobě úroků ze soukromého účtu činí 120 € a dále poskytl půjčku, ze které mu plynuly další úroky ve výši 200 €. Kromě těchto příjmů mu plynuly ještě ostatní

příjmy, kdy prodal osobní automobil, který vlastnil půl roku. Také příležitostně pronajal movitou věc, za jejíž pronájem získal 600 € a získal 400 € z příležitostných činností.

I on získal od svého otce dědictví v hodnotě 8 000 €. Daroval krev a právnické osobě věnoval dar v hodnotě 2 000 € na charitativní účely. V průběhu roku došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, v důsledku čehož mu vznikly léčebné výlohy 200 €. Na zákonném zdravotním pojištění a pojištění dlouhodobé péče zaplatil celkově 4 500 €. Platil si také soukromé pojištění, kde dosáhl horní hranice spoluúčasti 1 900 €.

Ve společné domácnosti žije s manželkou, která má také více druhů příjmů. Je zaměstnaná a její roční mzda činí 12 000 € (výdaje se zaměstnáním jí nevznikly). Dále dělá na volné noze překladatelku. Její příjmy z činnosti činí 15 000 € a výdaje 2 000 €. I jí plynuly ostatní příjmy z příležitostného pronájmu movitého majetku a příležitostných činností v hodnotě 500 €. Na zákonném zdravotním pojištění zaplatila 1 200 €. Jiné speciální ani mimořádné výdaje jí nevznikly. Společně vychovávají dvě děti. Přídavky na ně skládající se z příspěvku na výchovu a péči a z nezdanitelné části se dělí mezi rodiče rovným dílem (každý uplatňuje polovinu).

6.1.2.4 Individuální zdanění poplatníka

Při výpočtu daně je třeba vycházet z dílčích základů daně. Poplatník se živí také jako právník, což je v Německu bráno jako svobodné povolání. U příjmů ze svobodného povolání se základ daně stanovuje jako rozdíl příjmů a výdajů na dosažení, zajištění a udržení. Dílčí základ daně u příjmů ze závislé činnosti se stanovuje stejným způsobem s rozdílem, že může využít vedle skutečných výdajů i paušál. Protože jsou ale skutečné výdaje vyšší než paušální, je pro poplatníka výhodnější uplatnění skutečných výdajů. Do základu vstupují také benefity, protože překročily zákonem stanovenou výši. Základ daně u příjmů z nájmu se také stanoví jako rozdíl příjmů a skutečných výdajů. U příjmů z kapitálového majetku tvoří základ pouze příjmy a ve většině případů jsou navíc zdaňovány srážkovou daní. Pokud jsou úroky z půjčky a soukromého účtu nižší jak 801 €, nejsou předmětem daně. U ostatních příjmů z příležitostného pronájmu a činností platí, že pokud jejich úhrn nepřekročí 256 €, jsou od daně osvobozeny. Jelikož poplatník tento limit překročil, je povinen zdanit celou jejich výši 1 000 €. Příjem z prodeje automobilu do základu nevstupuje, jelikož v Německu je automobil brán jako předmět denní potřeby a tyto předměty nejsou předmětem daně. Součtem dílčích základů daně získá celkový základ daně o hodnotě 45 460 €.

Druh příjmu	Příjmy	Výdaje	DZD
Závislá činnost	20 060 €	2 000 €	18 060 €
Samostatná činnost	30 000 €	6 000 €	24 000 €
Příjmy z nájmu	4 000 €	1 600 €	2 400 €
Ostatní příjmy	1 000 €	0 €	1 000 €
Základ daně celkem			45 460 €

Tabulka 23: Stanovení dílčích základů daně (vlastní zpracování)

Od základu daně odečte nezdanitelné části (na poplatníka a dvě děti). Dále svůj základ daně sníží o speciální výdaje. Německý zákon o dani z příjmů poplatníkům v rámci těchto výdajů umožňuje odečíst 100 % zákonných příspěvků na zdravotní pojištění. Může si tedy odečíst příspěvky, které zaplatil na zákonném zdravotním pojištění a pojištění dlouhodobé péče v hodnotě 4 500 €. V tomto případě si může také odečíst příspěvky na soukromé pojištění v plné výši 1 900 €. Odečte si také hodnotu bezúplatného plnění, jelikož splnil podmínky a výši. Poté základ daně poníží o mimořádné výdaje v podobě léčebných výloh.

DZD příjmy ze samostatné činnosti	24 000 €
DZD příjmy ze zaměstnání	18 060 €
DZD příjmy z nájmu	2 400 €
DZD příjmy z kapitálového majetku	0 €
DZD ostatní příjmy	1 000 €
Základ daně	45 460 €
Nezdanitelné části základu daně	15 444 €
Nezdanitelná část na poplatníka	9 984 €
Nezdanitelná část na 2 děti	5 460 €
Speciální výdaje	11 328 €
Výdaje na péči a vzdělání dětí	2 928 €
Zaplacené zákonné pojištění	4 500 €
Soukromé pojištění	1 900 €
Bezúplatné plnění	2 000 €
Mimořádné výdaje	200 €
Léčebné výlohy	200 €
Zdanitelný příjem	18 488 €
Daň	1 818 €

Tabulka 24: Roční zúčtování daně u Německého poplatníka (vlastní zpracování)

Darování krve jeho základ daně nijak neovlivní. Stejně tak to, že dostal dědictví od otce. To je v Německu předmětem dědické a darovací daně. Po úpravách základu daně vzniká zdanitelný příjem ve výši 18 488 €, který spadá do třetího pásma a pro výpočet daně bude použit vzorec:

$$\text{Daň} = (206,43 * z + 2\,397) * z + 938,24$$

Neznámá (z) se vypočítá jako 1/10 000 z části zdanitelného příjmu, která převyšuje částku 14 926 €.

$$z = \frac{(18\,488 - 14\,926)}{10\,000}$$

Poplatník tedy na dani odvede celkem 1 818 € (v přepočtu 45 450 Kč).

6.1.2.5 Individuální zdanění manželky

Pro to, aby mohlo být srovnáno, zda je pro manžele výhodnější individuální zdanění nebo společné zdanění manželů, je třeba individuálně zdanit také jeho manželku. Výpočet jejího základu daně a zdanitelného příjmu by probíhal stejným způsobem. Dílčí základ daně u příjmů ze samostatné činnosti činí 13 000 €. Výdaje v souvislosti se zaměstnáním jí nevznikly, může však uplatnit paušál 1 200 € a dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti činí 10 800 €. Příjmy z příležitostného pronájmu movité věci a z příležitostných činností jsou vyšší než 256 €. Daní tedy celkový úhrn 500 €.

Druh příjmu	Příjmy	Výdaje	DZD
Závislá činnost	12 000 €	1 200 €	10 800 €
Samostatná činnost	15 000 €	2 000 €	13 000 €
Ostatní příjmy	500 €	0 €	500 €
Základ daně celkem			24 300 €

Tabulka 25: Stanovení dílčích základů daně (vlastní zpracování)

Od základu daně si může odečíst nezdanitelnou část na poplatníka a svou polovinu nezdanitelné části na děti. Stejně tak může v rámci speciální výdajů odečíst polovinu příspěvku na péči, výchovu a vzdělání a celé zaplacené zákonné zdravotní pojištění. Mimořádné výdaje jí žádné nevznikly. Výsledný zdanitelný příjem je nižší než 9 984 € a zde se uplatňuje nulová sazba daně z příjmů. Její výsledná daň je tedy 0 €.

DZD příjmy ze samostatné činnosti	13 000 €
DZD příjmy ze zaměstnání	10 800 €
DZD ostatní příjmy	500 €
Základ daně	24 300 €
Nezdanitelné části základu daně	15 444 €
Nezdanitelná část na poplatníka	9 984 €
Nezdanitelná část na 2 děti	5 460 €
Speciální výdaje	4 128 €
Příspěvek na péči a vzdělání dětí	2 928 €
Zaplacené zákonné pojištění	1 200 €
Zdanitelný příjem	4 728 €
Daň	0 €

Tabulka 26: Roční zúčtování daně u manželky v Německu (vlastní zpracování)

6.1.2.6 Společné zdanění manželů

Vzhledem k tomu, že oba podléhají neomezené daňové povinnosti a nežijí odděleně, splňují podmínky pro společné zdanění manželů. Pokud by jej využili, probíhal by výpočet stejně jako v předchozích kapitolách, a proto zde nebude postup již podrobně rozepisován. Pouze se jejich příjmy sečtou dohromady a vytvoří společný základ daně v hodnotě 69 760 €. Taktéž je třeba nezapomenout, že při společném zdanění využívají u nezdanitelné části na poplatníka, nezdanitelné části na děti a příspěvku na péči, výchovu a vzdělání, dvojnásobných částek. Dále dojde ke spojení jejich speciálních a mimořádných výdajů.

Jejich společný zdanitelný příjem je třeba upravit a rozdělit na půl na částku 11 608 €. Nyní se pohybuje v pásmu 9 985 € až 14 926 € a při výpočtu daně se využije obecného vzorce v podobě:

$$\text{Daň} = (1\,008,70 * y + 1\,400) * y$$

Neznámá (y) představuje 1/10 000 z části zdanitelného příjmu, který přesáhne 9 984 €.

$$z = \frac{(11\,608 - 9\,984)}{10\,000}$$

Výsledkem je společná daňová povinnost ve výši 508 € (v přepočtu 12 700 Kč). Daň za každého samostatně činí 254 €.

	Poplatník	Manželka	Společně
DZD příjmy ze samostatné činnosti	24 000 €	13 000 €	37 000 €
DZD příjmy ze zaměstnání	18 060 €	10 800 €	28 860 €
DZD příjmy z pronájmu	2 400 €	0 €	2 400 €
DZD příjmy z kapitálového majetku	0 €	0 €	0 €
DZD ostatní příjmy	1 000 €	500 €	1 500 €
Základ daně	45 460 €	24 300 €	69 760 €
Nezdanitelné části základu daně	15 444 €	15 444 €	30 888 €
Nezdanitelná část na poplatníka	9 984 €	9 984 €	19 968 €
Nezdanitelná část na 2 děti	5 460 €	5 460 €	10 920 €
Speciální výdaje	11 328 €	4 128 €	15 456 €
Výdaje na péči a vzdělání dětí	2 928 €	2 928 €	5 856 €
Zaplacené zákonné pojištění	4 500 €	1 200 €	5 700 €
Soukromé pojištění	1 900 €	0 €	1 900 €
Bezúplatné plnění	2 000 €	0 €	2 000 €
Mimořádné výdaje	200 €	0 €	200 €
Léčebné výlohy	200 €	0 €	200 €
Zdanitelný příjem	18 488 €	4 728 €	23 216 €
ZP upravený pro společné zdanění	-	-	11 608 €
Daň	1 818 €	0 €	508 €

Tabulka 27: Společné zdanění manželů v Německu (vlastní zpracování)

Zde je vidět efekt společného zdanění, kdy je manželka s nižším příjmem, zdaňována ve vyšším pásmu a musí namísto nulové daně odvést částku 254 €. Její manžel se však dostane do nižšího pásma a jeho daňová povinnost se výrazně sníží. Místo 1 818 € odvede na daních pouze 254 € a uspoří tak částku 1 564 €. Jejich společná daňová úspora vlivem společného zdanění dosahuje 1 310 €.

	Poplatník	Manželka	Celkem
Daň při individuálním zdanění	1 818 €	0 €	1 818 €
Daň při společném zdanění	254 €	254 €	508 €
Úspora za oba manžele při společném zdanění			1 310 €

Tabulka 28: Srovnání daně při individuálním a společném zdanění (vlastní zpracování)

Ani v tomto příkladu poplatník, ať už samostatně či společně s manželkou, nepodléhá solidárnímu příplatku ani živnostenské dani (té zaměstnanci a svobodná povolání nepodléhají). Nesmí však zapomenout zdanit své dědictví v rámci dědické a darovací daně, a pokud by byli věřící, odvést ze své vyměřené daně ještě církevní daň.

6.2 Daň z příjmů právnických osob

Pro obě země je dáno stejné zadání, které jsou pouze přepočteno kurzem. V Německu je příklad pouze rozšířen o daně, které nejsou součástí českého daňového systému a to z toho důvodu, aby bylo zřetelné, kolik ve skutečnosti musí právnická osoba v Německu odvést celkově na daních.

Jedná se o právnickou osobu, kterou je společnost s ručením omezeným, která dle výkazu zisku a ztrát dosáhla výsledku hospodaření v celkové výši 12 500 000 Kč (500 000 €). V daném roce došlo k těmto událostem. Byla vyplacena odměna členům dozorčí rady v hodnotě 1 250 000 Kč (50 000 €). Jako náklad byla zaúčtována rezerva na daň z příjmů právnických osob ve výši 1 500 000 Kč (60 000 €). Dále společnosti vznikly náklady na reprezentaci o výši 250 000 Kč (10 000 €) a nakoupila reklamní předměty s jejím logem v celkové hodnotě 125 000 Kč (5 000 €) - jednotková cena bez DPH činila 625 Kč/25 €. Společnost poskytla jiným právnickým osobám (které splňují podmínky zákona) dary na charitativní účely ve výši 200 000 Kč (8 000 € - mzdové náklady zaměstnanců činily 800 000 €). Taktéž jí vznikly výdaje na podporu výzkumu a vývoje ve výši 500 000 Kč. Loňský rok jí vznikla ztráta ve výši 5 000 000 Kč (200 000 €).

6.2.1 Stanovení daňové povinnosti v ČR

Při stanovení daně z příjmů právnických osob se vychází z výsledku hospodaření, který je nutno upravit dle zákona o dani z příjmů.

Náklad	Částka
Náklady na reprezentaci	250 000 Kč
Reklamní předměty	125 000 Kč
Rezerva na daň z příjmů PO	1 500 000 Kč
Zaplacená daň z příjmů PO za minulé období	1 250 000 Kč
Celkem	3 125 000 Kč

Tabulka 29: Daňově neuznatelné náklady v ČR (vlastní zpracování)

Ten je třeba v tomto případě upravit o daňově neuznatelné náklady. V ČR se náklady na reprezentaci řadí k daňově neuznatelným, je tedy třeba přičíst je zpět v plné výši. U reklamních předmětů s logem společnosti platí limit 500 Kč bez DPH, protože hodnota předmětů je vyšší, budou tyto reklamní předměty taktéž neuznatelné. Dále je neuznatelným nákladem rezerva na daň z příjmů a zaplacená daň z příjmů. Naopak odměna dozorčí rady je v ČR plně uznatelná.

Úpravou o daňově neuznatelné náklady vznikne základ daně před úpravou, který je možno snížit o odpočet ztráty z minulých let (v plné výši) a výdaje na podporu výzkumu a vývoje. V další fázi je možno odečíst bezúplatná plnění. Minimální výše 2 000 Kč je splněna a taktéž je splněn horní limit 10 % a tudíž je možno odečíst dar v plné výši.

Výsledkem je výsledný základ daně zaokrouhlený na tisíce dolů, ze kterého je vypočítána daň ve výši 1 885 750 Kč. Celkové daňové zatížení činí 15,09 %. V případě, že by společnost zaměstnávala zaměstnance se zdravotním postižením, mohla by vypočtenou daň ponížít ještě o slevu a snížit tak své daňové zatížení.

Výsledek hospodaření před zdaněním	12 500 000 Kč
Daňově neuznatelné náklady	3 125 000 Kč
Základ daně před úpravou	15 625 000 Kč
Odpočet ztráty z minulých let	5 000 000 Kč
Výdaje na podporu výzkumu a vývoje	500 000 Kč
Základ daně po úpravě	10 125 000 Kč
Bezúplatná plnění	200 000 Kč
Výsledný základ daně	9 925 000 Kč
Daň 19 %	1 885 750 Kč
Daňové zatížení celkem	15,09 %

Tabulka 30: Výpočet daně z příjmů PO v ČR (vlastní zpracování)

6.2.2 Stanovení daňové povinnosti v Německu

I zde se vychází z výsledku hospodaření před zdaněním, který se následně upravuje dle úprav zákonů EStG a KStG. V tomto případě, je nutno výsledek hospodaření navýšit o daňově neuznatelné náklady. Jejich výpočet zobrazuje tabulka níže.

Náklad	Částka
Odměna dozorčí rady	25 000 €
Náklady na reprezentaci	3 000 €
Rezerva na daň z příjmů PO	60 000 €
Zaplacená daň z příjmů PO včetně solidární přírážky za minulé období	50 000 €
Zaplacená živnostenská daň za minulé období	10 000 €
Celkem	148 000 €

Tabulka 31: Daňově neuznatelné náklady v Německu (vlastní zpracování)

Vyplacené odměny dozorčí radě činily celkově 50 000 €, v Německu je však daňově uznatelná pouze její polovina. Z tohoto důvodu je třeba navýšit výsledek hospodaření o 25 000 €. Náklady na reprezentaci jsou v Německu uznatelné pouze ze 70 %, proto je třeba základ daně o zbylých 30 % navýšit. Neuznatelná je také rezerva na daň z příjmů a zaplacená daň z příjmů včetně solidárního příplatku a živnostenská daň. Co se týká reklamních předmětů, ty jsou uznatelné v plné výši, protože limit pro tyto předměty je v německém zákonu nastaven na 35 €.

Dále je třeba přičíst hodnotu všech poskytnutých darů. Tím vznikne celkový příjem, který je následně možné snížit o odčitatelné dary a příspěvky. V Německu si právnické osoby mohou vybrat, zda uplatní dary ve výši 20 % či 0,4 % z mezd a odměn zaměstnanců. Dary společnosti činily 8 000 €. Jak naznačuje tabulka níže, je v tomto konkrétním případě výhodnější využít metody 20 % příjmů, protože ta pokryje celou částku darů. Výdaje na financování vědy a výzkumu není možno v této podobě odečíst. Pokud by však byly v podobě daru, poté by jejich odpočet zákon umožňoval.

Zvolený způsob	Maximální povolená částka
20 % příjmů	91 200 €
0,4 % mezd a odměn zaměstnanců	3 200 €

Tabulka 32: Stanovení maximálních částek pro odpočet darů (vlastní zpracování)

Snížením příjmu o dary vznikne celková výše příjmu, od kterého je možné odečíst ztrátu z minulých let. V tomto případě, je možný odpočet ztráty v jednorázové výši, jelikož ztráta dosahuje pouze 200 000 €. Po odpočtu vznikne zdanitelný zisk o hodnotě 448 000 €, ze kterého je počítána 15% daň. U právnické osoby se však nejedná o konečnou daňovou povinnost, jelikož z částky daně o hodnotě 67 200 € je třeba ještě odvést solidární příplatek ve výši 5,5 %, kterému podléhají všechny právnické osoby.

Výsledek hospodaření před zdaněním	500 000 €
Daňově neuznatelné náklady	148 000 €
Všechny dary	8 000 €
Celkový příjem	656 000 €
Odčitatelné dary a příspěvky	8 000 €
Celková výše příjmu	648 000 €
Odpočet ztráty	200 00 €
Zdanitelný zisk	448 000 €
Daň 15 %	67 200 €
Solidární příplatek 5,5 %	3 696 €

Tabulka 33: Výpočet daně z příjmů PO v Německu (vlastní zpracování)

Na dani z příjmů právnických osob tedy společnost odvede celkem 70 896 € (včetně solidárního příplatku) a tato částka také představuje konečnou daňovou povinnost daně z příjmů právnických osob.

Většina společností také vykonává nějakou komerční činnost. Kromě daně z příjmů tedy tyto společnosti podléhají ještě takzvané živnostenské neboli obchodní dani. Konkrétně společnosti jako s. r. o. nebo a. s. jí podléhají vždy, protože jim vždy plynou příjmy z podnikání. Pro zobrazení celkového daňového zatížení, je třeba stanovit ještě tuto daň.

Při jejím stanovení se vychází ze zdanitelného zisku, který se upravuje podobným způsobem jako pro účely stanovení daně z příjmů. Při výpočtu je tedy předpokládán stejný základ daně i pro její výpočet. Sazbě daně činí 3,5 %, její výše se však liší dle jednotlivých obcí, protože každá obec stanovuje ještě koeficient, který sazbu upravuje. Jeho výše v Berlíně činí 410 %.

$$\text{Daň} = 448\,000 * 3,5 \% * 410 \%$$

Protože se na právnickou osobu nevztahuje žádná úleva, která by (jako je tomu fyzických osob) základ daně snižovala, bude daň počítána z celkového zdanitelného zisku zaokrouhleného na nejbližší stovky a činí 64 288 €.

Celkově tedy musí právnická osoba na všech daních odvést částku 135 184 € (3 379 600 Kč) a její celkové daňové zatížení činí 27,04 %.

Druh daně	Částka
Daň z příjmů právnických osob	67 200 €
Solidární příspěvek	3 696 €
Živnostenská daň	64 288 €
Celkem odvedeno na daních	135 184 €
Daňové zatížení celkem	27,04 %

Tabulka 34: Celkový daňový odvod společnosti (vlastní zpracování)

6.3 Daň z nemovitých věcí

Modelové příklady zabývající se daní z nemovitých věcí se zaměřují na několik situací a ukazují rozdíly ve výpočtu daně. Příklady ukazují zdanění zemědělských pozemků, rodinného domu a bytové jednotky v obou zemích.

6.3.1 Zemědělský pozemek

6.3.1.1 Zdanění v České republice

Český poplatník vlastní zemědělskou půdu v obci Stará Boleslav (okres Praha – východ). Přesněji se jedná o 3 050 m² ovocného sadu, 2 254 m² vinic a 30 000 m² luk. Průměrná cena půdy v daném katastrálním území dle vyhlášky činí 7,33 Kč za m².

Jedná se o zemědělskou půdu, která je v České republice předmětem daně z pozemků a výpočet daně je následující.

Prvek	Ovocný sad	Vinice	Louka
Základ daně	22 357 Kč	16 522 Kč	219 900 Kč
Sazba	0,75 %	0,75 %	0,25 %
Daň	168 Kč	124 Kč	550 Kč
Daň z pozemků celkem: 842 Kč			

Tabulka 35: Daň z pozemků u zemědělského pozemku (vlastní zpracování)

Při výpočtu daně je nutné vypočítat daň pro každou zemědělskou půdu zvlášť. Základem u všech tří typů půd je skutečná výměra v m² násobená průměrnou cenou půdy dle vyhlášky (zaokrouhlený na celé koruny nahoru). Sazba daně pro vinici a ovocný sad činí 0,75 % a pro louku 0,25 %. Po sečtení všech tří daní je poplatník povinen zaplatit daň z pozemků ve výši 842 Kč a to najednou do 31. května zdaňovacího období.

6.3.1.2 Zdanění v Německu

Pro Německého poplatníka platí stejné zadání s tím rozdílem, že se jeho pozemek nachází na okraji západního Berlína a hodnota zemědělské půdy byla finančním úřadem stanovena ve výši 40 000 €. Berlín si stanovil pro nemovitosti k bydlení sazbu ve výši 810 % a 150 % pro zbylé nemovitosti. Tabulka níže znázorňuje výpočet daně v Německu.

Hodnota	40 000 €
Daňový index	6 ‰
Sazba Berlína	150 %
Daň	360 €

Tabulka 36: Daň z nemovitostí u zemědělského pozemku (vlastní zpracování)

Finanční úřad stanovil hodnotu ve výši 40 000 €. Protože se nejedná o nemovitost určenou k bydlení, využil při tom metodu materiálové hodnoty. Daňový index činí pro zemědělské a lesnické pozemky 6 promile a sazba města Berlín je v tomto případě 150 %. Poplatník tedy vynásobením získá daň ve výši 360 € (v přepočtu 9 000 Kč), která je vyšší než 30 € a je tedy splatná čtvrtletně ve čtyřech stejných splátkách vždy k 15. dni daného měsíce.

6.3.2 Rodinný dům

6.3.2.1 Zdanění v České republice

Poplatník vlastní rodinný (obytný) dům v Praze. Přesněji se jedná o dvoupodlažní dům se zastavěnou plochou 150 m², přičemž rozloha druhého nadzemního podlaží činí 100 m². K domu patří také samostatná dílna o výměře 20 m² a na pozemku je postavena také samostatně stojící garáž o rozloze 25 m². Na území hl. města Prahy je závaznou vyhláškou stanoven místní koeficient ve výši 2.

Obytný dům	
Základ daně	150 m ²
Sazba daně	2 Kč + 0,75 Kč
Koeficient obce dle počtu obyvatel	4,5
Místní koeficient	2
Výsledná daň	3 713 Kč

Tabulka 37: Daň ze staveb za obytný dům (vlastní zpracování)

Základem daně u obytného domu je v tomto případě výměra zastavěné plochy o rozloze 150 m². Dům je dvoupodlažní a je tedy tvořen přízemím a prvním patrem. Základní sazba daně činí 2 Kč/m² zastavěné plochy. Vzhledem k tomu, že rozloha prvního patra činí 100 m² a přesahuje tedy 2/3 zastavěné plochy, je třeba základní sazbu navýšit o 0,75 Kč. Výsledná sazba daně je 2,75 Kč. Sazbu daně je třeba dále upravit o koeficient jednotlivých obcí dle počtu obyvatel dle § 11 odst. 3 písm. a), který pro Prahu činí 4,5. Vynásobením

těchto tří faktorů (základu daně, sazby a koeficientu dle počtu obyvatel) získá poplatník daň ve výši 1 857 Kč. Tato daň však zatím není konečná. Ještě je třeba zohlednit místní koeficient, který byl v Praze stanoven ve výši 2 a kterým se částka daně násobí. Poplatník tak získá konečnou daň za obytný dům v hodnotě 3 713 Kč.

Dále je třeba stanovit daň za dílnu a samostatně stojící garáží.

Dílna		Samostatná garáž	
Základ daně	4 m ²	Základ daně	30 m ²
Sazba	2 Kč	Sazba	8 Kč
Koeficient dle počtu obyvatel	4,5	Koeficient dle počtu obyvatel	4,5
Místní koeficient	2	Místní koeficient	2
Výsledná daň	72 Kč	Výsledná daň	2 160 Kč

Tabulka 38: Daň ze staveb za příslušenství k domu (vlastní zpracování)

Do základu u dílny, která tvoří příslušenství obytného domu, se zahrnuje výměra zastavěné plochy přesahující 16 m² z celkových 20 m². Základem jsou tedy pouze 4 m² a základní sazba pro příslušenství obytného domu v tomto případě činí 2 Kč/m². Sazba se opět upravuje o koeficient ve výši 4,5 na sazbu 9 Kč/m². Výsledkem je tedy daň v hodnotě 36 Kč a po aplikaci místního koeficientu ve výši 2, činí výsledná daň za dílnu 72 Kč. Základem daně u garáže je skutečná výměra o rozloze 30 m². Jelikož se jedná o garáž, která je postavena samostatně od obytného domu, platí pro ni základní sazba ve výši 8 Kč. I zde je nutné tuto sazbu upravit o koeficient ve výši 4,5 a upravená sazba činí 36 Kč. Po vynásobení získá poplatník částku daně ve výši 1 080 Kč, kterou je nutné opět vynásobit místním koeficientem na konečnou hodnotu 2 160 Kč.

Po sečtení těchto tří daní získá poplatník konečnou daň ze staveb a jednotek ve výši 5 945 Kč. Jelikož přesáhla částku pět tisíc korun, je splatná ve dvou stejných splátkách do 31. května a 30. listopadu zdaňovacího období.

6.3.2.2 Zdanění v Německu

Německý poplatník vlastní taktéž rodinný dům o podobné rozloze a se stejným příslušenstvím patřícím k domu. Dům se nachází v západním Berlíně a místně příslušný finanční úřad stanovil jeho hodnotu na 37 578 €. Berlín si stanovil pro nemovitosti k bydlení sazbu ve výši 810 % a 150 % pro nebytové nemovitosti.

Hodnota nemovitosti	37 578 €
Daňový index	2,6 ‰
Sazba Berlína	810 ‰
Daň	770 €

Tabulka 39: Daň z nemovitosti u rodinného domu (vlastní zpracování)

Finanční úřad stanovil hodnotu nemovitosti 37 578 € (nejedná se o tržní hodnotu). Pro ocenění nemovitostí určených k bydlení využívá metodu diskontovaných výnosů, která pro staré spolkové země a západní Berlín vychází z údajů z roku 1964. V případě rodinného domu je podstatná výše hodnoty stanovená úřadem, nebo nejde o dvojdomek, protože to ovlivňuje výši indexu. Pro rodinný dům, který není dvojdomek a hodnota je nižší než 38 346,89 €, se použije index ve výši 2,6 promile. Sazba v Berlíně činí pro nemovitosti k bydlení 810 ‰.

Po vynásobení těchto tří faktorů (hodnoty, indexu a sazby), získá poplatník daň ve výši 770 € (v přepočtu 19 258 Kč). Protože daň přesáhla částku 30 euro, nemusí ji poplatník uhradit celou najednou a může daň zaplatit ve čtyřech stejných splátkách čtvrtletně, vždy k 15. únoru, květnu, srpnu a listopadu daného období.

6.3.3 Bytová jednotka

6.3.3.1 Zdanění v České republice

Poplatník vlastní jednotku v bytovém domě, jehož výměra podlahové plochy činí 70 m². S vlastnictvím bytu se pojí podíl na pozemku okolo domu, který vlastníkům jednotek slouží jako předzahrádka. Byt se nachází v Brně a místní koeficient nebyl vyhláškou stanoven.

Výměra podlahové plochy	70 m ²
Koeficient pro úpravu plochy	1,22
Upravená podlahová plocha	86 m²
Sazba daně	2 Kč
Koeficient obce dle počtu obyvatel	3,5
Výsledná daň	602 Kč

Tabulka 40: Daň z jednotek v ČR (vlastní zpracování)

V případě jednotek není základem daně skutečná výměra, ale upravená podlahová plocha vycházející ze skutečné výměry podlahové plochy a příslušného koeficientu (1,22 či 1,20). Ten vyjadřuje podíl vlastníka jednotky na společných částech bytového domu. Vzhledem k tomu, že se s jednotkou pojí také spoluvlastnický podíl na pozemku, bude v tomto případě použit koeficient ve výši 1,22. Jeho aplikací na skutečnou výměru 70 m² vznikne upravená podlahová plocha o rozloze 86 m². Nyní může být, na takto upravený základ daně, aplikována sazba daně. Základní sazba činí 2 Kč/m², byt se však nachází v Brně a proto je třeba ji upravit o koeficient, který činí pro Brno, jako statutární město, 3,5. Upravená podlahová plocha 86 m² se tedy násobí výslednou sazbou 7 Kč/m² a daň za jednotku činí 602 Kč. V tomto příkladu se jedná již o konečnou daň, jelikož místní koeficient zde nebyl stanoven.

Poplatník je tedy povinen zaplatit daň ze staveb a jednotek ve výši 602 Kč, která je splatná najednou do 31. května.

6.3.3.2 Zdanění v Německu

Pro Německého poplatníka platí stejné zadání jako pro českého poplatníka s rozdílem, že jeho byt se nachází v centru Hamburku a jeho hodnotu stanovil finanční úřad na 20 000 €. Sazba v Hamburku činí pro nemovitosti určené k bydlení 540 %.

Hodnota nemovitosti	20 000 €
Daňový index	3,5 ‰
Sazba	540 %
Daň	378 €

Tabulka 41: Daň z nemovitostí za bytovou jednotku (vlastní zpracování)

Hodnotu bytu stanovil finanční úřad stejným způsobem jako u předcházejícího příkladu, protože i zde je jedná o nemovitost určenou k bydlení. Daňový index je ve starých spolkových zemích pro byty stanoven ve výši 3,5 promile. Sazby v Hamburku činí 540 %.

Výsledkem je tedy daň ve výši 378 € (v přepočtu 9 450 Kč), kterou poplatník může hradit čtvrtletními splátkami vždy k 15. dni daného měsíce.

7 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VYPLÝVAJÍCÍCH Z MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ

7.1 Zhodnocení daně z příjmů fyzických osob

Rozdílů je u daně z příjmů fyzických osob několik. Obě země využívají progresivního zdanění. Německo však svým poplatníkům umožňuje společné zdanění a také zde existuje několik pásem. Výpočet samotné daně je poté komplikovanější než v ČR, protože pro její výpočet, potřebuje poplatník několik vzorců. Odlišná je také samotná konstrukce výpočtu od stanovení dílčích základů daně, přes odčitatelné položky až po stanovení konečné daňové povinnosti. V Německu může nastat situace, kdy poplatník svůj základ sníží natolik, že jeho sazba daně bude nulová a na daních tím pádem neodvede nic. V ČR, je každému poplatníkovi vypočítána daň, kterou však může pomocí slev snížit na nulu, případně mu uplatněním daňového zvýhodnění na děti může vzniknout dokonce záporná daň, nazývaná jako daňový bonus.

První modelový příklad se zaměřoval pouze na zaměstnance a jejich příjmy a výdaje související se zaměstnáním. Pro tento příklad byly zvoleny průměrné hrubé mzdy v hlavních městech obou zemí. Důvodem, proč zde nebyla stanovena hrubá mzda, která by byla přepočítána kurzem, je, že rozdíly mezi mzdami v Německu a v ČR jsou opravdu vysoké (průměrná hrubá mzda, je v Německu minimálně dvakrát vyšší než v ČR). Vznikla by nesmyslná situace, kdy by byl český poplatník velmi nadhodnocen a německý poplatník naopak velmi podhodnocen. Modelový příklad ukazuje, že dílčí základ daně u příjmů ze závislé činnosti se v Německu stanovuje jako rozdíl příjmů a výdajů. Automaticky je každému zaměstnanci od jeho příjmů odečítána paušální částka výdajů ve výši 1 200 €, a to i v případě, že mu žádné výdaje se zaměstnáním nevznikly nebo byly nižší. Pokud byly zaměstnancovy výdaje vyšší než paušál, vyplatí se mu odečíst výdaje ve skutečné výši. Zajímavé je pro německé zaměstnance také to, že si mohou v rámci paušálu či skutečných výdajů uplatnit například výdaje na homeoffice nebo výdaje spojené s cestou do zaměstnání. Mezi tyto výdaje se dále řadí nákup pracovních pomůcek pro výkon zaměstnání v podobě kancelářských potřeb, odborné literatury, pracovní oděv či náradí nebo také počítač pro práci. Německému zaměstnanci se tedy jednoznačně vyplatí uchovávat doklady a následně porovnat, která varianta je pro něj výhodnější. Díky tomu, jsou v Německu ve výhodě, protože v ČR tvoří základ daně pouze příjmy a odpočet jakýchkoliv výdajů není možný. Německý poplatník si tedy v modelovém příkladu mohl

snížit svůj základ daně, i když neuplatňoval jiné úlevy či odčitatelné položky. Vzhledem k tomu, že český poplatník tuto možnost neměl, jeho hrubý příjem byl roven základu daně.

Druhý modelový příklad zobrazuje poplatníka se všemi druhy příjmů a ukazuje, že i zbylé dílčí základy daně se stanovují odlišně. Zde jsou čeští poplatníci naopak ve výhodě. U příjmů ze samostatné činnosti mají všichni možnost využití paušálních výdajů, které jsou odstupňovány dle druhu příjmu (existují celkem 4 různá procenta pro stanovení paušálních výdajů). V Německu mohou paušálních výdajů využít pouze poplatníci, kteří vykonávají jen určitá svobodná povolání a to za určitých podmínek (například spisovatel pracující pouze na plný úvazek nebo umělec pracující na částečný úvazek). Procenta pro výdaje paušálem jsou pouze dvě a nižší než v ČR – 30 % a 25 %. Jak ukazuje příklad, český poplatník se mohl rozhodnout, zda využije paušální výdajů ve výši 40 % příjmů nebo odečte skutečné výdaje. Výhodnější byly paušální výdaje a jeho dílčí základ daně byl tak nižší než u německého poplatníka, který volbu neměl. Paušálních výdajů mohl využít také u příjmů z nájmu a to ve výši 30 % avšak zde se ukázalo, že je výhodnější uplatnění skutečných výdajů. Německý poplatník volbu opět neměl. U ostatních příjmů se zase projeví rozdílné hranice pro to, kdy je úhrn příjmů z příležitostného pronájmu či činností osvobozen (v ČR je nastaven o 23 000 Kč výše). Kapitálové příjmy ve většině podléhají srážkové dani v obou zemích. V Německu však existuje limit pro osvobození ve výši 801 €. V ČR úrok z půjčky vstupoval do základu daně.

Odlišné jsou i způsoby snížení základu daně. Například nezdanitelné části základu daně v ČR mají spíše podobu německých speciálních výdajů (například bezúplatné plnění, soukromé pojištění apod.). V Německu, se nezdanitelná část týká přímo poplatníka (příp. jeho dětí) a jejím smyslem je, aby měl každý poplatník zajištěn jakési minimum pro zajištění základních potřeb (příp. potřeb jeho dětí). Až poté, co takto sníží svůj základ, si může uplatnit odčitatelné položky v podobě speciálních a mimořádných výdajů. Modelový příklad ukazuje, že v každé zemi je možné uplatňovat jiné odčitatelné položky. Češi, kteří jsou pravidelnými dárci, mohou darováním krve snížit svůj základ hned o několik tisíc korun. Toto německý systém nijak nezohledňuje. Oba pak povolují odečíst určitou výši zaplacených příspěvků na soukromé pojištění (příp. připojištění). Češi si zase nemohou odčíst 100 % zaplaceného zákonného zdravotního pojištění, tak jako Němci.

Rozdílné jsou také daňové úlevy týkající se dětí. Jak bylo v práci již zmíněno, v každé zemi mají jinou podobu. V ČR mají podobu daňového zvýhodnění, které snižuje daň. V Německu se skládá celkem ze dvou složek – nezdanitelné části na každé dítě a příspěvku

na péči a výchovu, který se odečítá v rámci speciálních výdajů od základu daně. Odlišné je i uplatňování. Zatímco v ČR může zvýhodnění uplatňovat pouze jeden z rodičů, v Německu se o přídavek na děti rodiče obvykle dělí rovným dílem (každému připadá jeho polovina). Dále v Německu existuje skupina mimořádných výdajů, které se vyskytují výjimečně či nepravidelně a mohou se týkat buď přímo poplatníka (v příkladu léčebné výlohy), nebo jeho podnikání (pořízení materiálu na opravu provozovny, odpisy v důsledku požáru apod.).

7.1.1 Zhodnocení společného zdanění manželů

Výrazným rozdílem u daně z příjmů fyzických osob je možnost společného zdanění manželů v Německu. Jeho princip spočívá v tom, že čím větší rozdíl mezi příjmy je, tím vyšší výhoda z něj plyne. Pokud by tedy vznikla situace, kdy by jeden z manželů neměl žádný příjem a druhý by měl naopak vysoký příjem, výhoda by byla maximální. Naopak pokud poplatníci vydělávají totožný příjem, výhoda zde není. To potvrzují i modelové příklady. V prvním příkladu vydělávali manželé podobnou mzdu (s rozdílem 764 €) a společné zdanění přineslo zanedbatelnou úsporu ve výši 63 €. Druhý příklad však ukazuje, že pokud jeden z manželů vydělává výrazně více (téměř poloviční rozdíl), je společné zdanění jednoznačně výhodnější. Čistě z pohledu manželky je pro ni sice nevýhodné, jelikož musí zaplatit daň, kterou by individuálně neplatila. V podstatě musí doplatit svého manžela. To však při společném zdanění není nic neobvyklého, protože pokud má žena svůj příjem, tato situace běžně nastává. Předpokládá se však, že manželé tuto alternativu volí proto, že je pro ně, jako pro společně hospodařící partnery, výhodnější. Jak ukazuje srovnávací tabulka, společně ušetří na daních celkem 1 310 € (32 750 Kč). Z pohledu poplatníka a manželů společně je tedy společné zdanění skutečně výhodnější. Protože i přesto, že žena bude muset nyní zaplatit určitou daň, její manžel se vyhne zbytečně vysoké dani.

	Poplatník	Manželka	Celkem
Daň při individuálním zdanění	1 818 €	0 €	1 818 €
Daň při společném zdanění	254 €	254 €	508 €
Úspora za oba manžele při společném zdanění			1 310 €

Tabulka 42: Daňová úspora vzniklá společným zdaněním (vlastní zpracování)

7.1.2 Srovnání odvodů a čistého příjmu

Na výši čistého příjmu mají kromě odvedené daně vliv také odvody na pojistné. V obou zemích platí, že jsou zaměstnanci povinni odvádět jak sociální, tak zdravotní pojištění a také, že část odvodu odvádí zaměstnanec a část zaměstnavatel. Zatímco v Německu se o něj dělí rovným dílem, v ČR odvádí větší část zaměstnavatel. Pojistné odváděné zaměstnanci v ČR je tak oproti Němcům skoro poloviční. Tabulka ale ukazuje, že se německému poplatníkovi, který byl v prvním příkladu bezdětný, navyšuje pojistné o 0,25 % z 19,315 % na 19,565 %. Po rozšíření příkladu o děti platí standardní sazbu 19,315 %. Také je zde dobře vidět i to, co již ukázal daňový mix, že celkové odvody pojistného jsou v ČR vyšší.

Tabulka také zobrazuje, že daňové zatížení poplatníka v Německu je výrazně vyšší než u poplatníka v ČR, rozšíření příkladu o manželku a děti jej ale u obou snížilo. V ČR daň snížilo daňové zvýhodnění, v Německu to byly přídatky na děti (společné zdanění zde nemělo prakticky žádný vliv). I tak zde ale daňové zatížení německého poplatníka zůstává vyšší.

Česká republika	Příklad 1	Rozšíření příkladu
Hrubý příjem	553 824 Kč	553 824 Kč
Pojistné placené zaměstnavatelem 33,8 %	187 193 Kč	187 193 Kč
Pojistné placené zaměstnancem 11 %	60 921 Kč	60 921 Kč
Daň	52 230 Kč	14 706 Kč
Čistý příjem	440 673 Kč	478 197 Kč
Daňové zatížení	9,43 %	2,66 %
Zatížení včetně pojištění (zaměstnanec)	20,43 %	13,66 %
Odvody pojistného	44,80 %	44,80 %
Německo	Příklad 1	Rozšíření příkladu
Hrubý příjem	55 944 €	55 944 €
Pojistné placené zaměstnavatelem 19,315 %	10 806 €	10 806 €
Pojistné placené zaměstnancem 19,315 %	-	10 806 €
Pojistné placené zaměstnancem 19,565 %	10 945 €	-
Daň	9 423 €	5 355 €
Čistý příjem	35 576 €	39 783 €
Daňové zatížení	16,84 %	9,57 %
Zatížení včetně pojištění (zaměstnanec)	36,41 %	28,89 %
Odvody pojistného	38,88 %	38,63 %

Tabulka 43: Srovnání odvodů a čistého příjmu u zaměstnanců (vlastní zpracování)

Ve druhém příkladu byl poplatník OSVČ a zároveň byl zaměstnán. U příjmů ze závislé činnosti je v ČR třeba odvést pojistné placené zaměstnavatelem (33,8 %) a zaměstnancem (11 %). V Německu bude zaměstnanec i zaměstnavatel odvádět stejnou výši (19,315 % - pojistné se u zaměstnance nenavyšuje, protože má děti).

Závislá činnost	ČR	Německo
Hrubý příjem ze zaměstnání	500 000 Kč	18 060 €
Pojistné placené zaměstnavatelem	169 000 Kč	3 488 €
Pojistné placené zaměstnancem	55 000 Kč	3 488 €

Tabulka 44: Odvody pojistného u závislé činnosti v ČR a v Německu (vlastní zpracování)

U příjmů ze samostatné činnosti bude v ČR sociální i zdravotní pojištění odváděno z vyměřovacího základu, kterým je polovina jeho dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti. Sazba pro sociální pojištění pro OSVČ činí 29,2 % a pro zdravotní pojištění 13,5 %. V Německu pro většinu OSVČ neplatí žádná povinnost sociálního pojištění, jsou pouze povinni jako všichni odvádět zdravotní pojištění. U pojištění se navíc mohou dobrovolně rozhodnout, zda se zúčastní zákonného či soukromého pojištění. Navíc někdy, když jsou zaměstnány, jsou od zákonného pojištění osvobozeny, jelikož by to vedlo k jejich nadměrnému zatížení (to se však posuzuje vždy individuálně - posuzuje se například to, zda poplatník vykonává samostatnou činnost jako hlavní nebo vedlejší). Pokud by se poplatník rozhodl pro zákonné zdravotní pojištění, odváděl by 14 % z vyměřovacího základu, kterým je jeho hrubý příjem z činnosti.

Samostatná činnost	ČR	Německo
Vyměřovací základ	225 000 Kč	30 000 €
Zdravotní pojištění	30 375 Kč	4 200 €
Sociální pojištění	65 700 Kč	-

Tabulka 45: Odvody pojistného u samostatné činnosti v ČR a v Německu (vlastní zpracování)

Tabulka č. 46 zobrazuje srovnání odvodů pojistného, daně a čistého příjmu. Čistým příjmem se v obou případech rozumí rozdíl veškerých příjmů (peněžních i nepeněžních) a skutečně vynaložených výdajů, snížený o veškerá bezúplatná plnění a různé příspěvky či výdaje (např. zaplacené pojištění, školkové, léčebné výlohy).

Je z ní patrné, že u tohoto konkrétního příkladu je daňové zatížení u českého poplatníka vyšší zejména z důvodu, že německý poplatník využil společného zdanění, díky kterému prakticky neplatí žádnou daň. Přestože však téměř neplatí daň, tak je jeho čistý příjem

po odvodech a dani nižší (v přepočtu 936 700 Kč). To je zapříčiněno zejména příliš vysokými odvody pojistného u samostatné činnosti. Zde je tedy zřetelný důvod, proč se OSVČ v Německu zákonnému pojištění spíše vyhýbají a volí raději soukromé pojištění, případně odvádějí minimální měsíční odvod, který je stanoven jednotně a pohybuje se okolo 200 € měsíčně. V tomto případě se tedy poplatníkovi zákonné zdravotní pojištění příliš nevyplatí a bude spíše výhodnější buď soukromé pojištění, nebo minimální odvod. Ovšem je třeba nezapomenout na to, že byt' musí odvést vysoké zdravotní pojištění, německý zákon o dani z příjmů umožňuje v příštím roce odečíst 100 % jeho zaplacených příspěvků.

	ČR	Německo
Čistý příjem	1 413 500 Kč	45 360 €
Odvody pojistného	151 075 Kč	7 688 €
Daň	64 086 Kč	204 €
Čistý příjem po odvodech a dani	1 198 339 Kč	37 468 €
Daňové zatížení	4,53 %	0,45 %
Zatížení včetně pojistného	15,22 %	17,40 %

Tabulka 46: Srovnání čistého příjmů v ČR a v Německu (vlastní zpracování)

7.2 Zhodnocení majetkových daní

V rámci majetkových daní je možné pouze srovnání u daně z nemovitých věcí (v Německu daň z nemovitostí). Nejvýraznějším rozdílem je zde samotný základ daně. Zatímco v České republice vychází z výměry v m², která se v případě pozemků a jednotek ještě upravuje, základem daně v Německu je hodnota stanovená finančním úřadem. Ten při stanovení využívá dvou metod – metodu diskontovaných výnosů a metodu materiálové hodnoty. První metoda vychází z ročního nájemného, které by poplatník musel platit v letech 1935 nebo 1964 a násobí se multiplifikátorem, který bere v úvahu faktory jako je velikost či vybavení domu. Druhá metoda se vypočítává z průměrných výrobních nákladů k 1. 1. 1964 a 1. 1. 1935 a slouží pro případy, kdy nájemné nelze určit. Je tedy jasné, že takto staré údaje jsou dnes již zcela mimo realitu. Tento princip stanovení daně má za následek výrazné nerovnosti mezi jednotlivými poplatníky, kdy jedni jsou přetíženi a druzí platí příliš nízkou daň. Navíc o výši německé daně rozhoduje také samotné umístění nemovitosti, jelikož pro nové spolkové země platí mnohem vyšší daňové indexy a také sazby obcí jsou mnohonásobně vyšší. Konstrukce české daně je tedy jednoznačně

lepší a spravedlivější. Je však nutné zmínit reformu, která bude platná od roku 2025 a výpočet hodnoty bude prováděn novým, objektivnějším, způsobem. Zároveň se sníží daňové indexy na 1/10 původních a to proto, aby nedošlo k drastickému nárůstu daně, jelikož nové hodnoty nemovitosti výrazně vzrostou. Výpočet daně jako takový se jeví jednodušší v Německu než v ČR, jelikož její výpočet probíhá pouze ve třech krocích a vychází z hodnoty, kterou finanční úřad poplatníkovi sám vyměří a formou výměru k dani z nemovitostí ji poplatníkovi oznámí. V rámci výměru již také obvykle stanovuje daňový index pro nemovitost. Německý poplatník si tedy, na rozdíl českého, nemusí lámat hlavu s výpočtem základu daně a také s úpravou sazeb (případně konečné daně) o koeficienty. Výše samotné daně je vyšší v Německu a to výrazně. Zatímco český poplatník za byt zaplatí daň ze staveb a jednotek ve výši několika stokorun, německý poplatník zaplatí klidně několik tisíc. Nicméně výnos daně z nemovitých věcí v České republice je i v mezinárodním srovnání v České republice velmi nízký.

7.3 Zhodnocení daně z příjmů právnických osob

Modelový příklad ukázal, že v Německu sice panuje nižší sazba daně příjmů, avšak právnické osoby musejí kromě daně příjmů odvést také solidární příplatek a navíc ještě ve většině případů podléhají živnostenské dani. V ČR odvádí právnické osoby pouze daň z příjmů, jejich daňové zatížení je tak nižší a daňový systém je v tomto ohledu jednodušší.

Rozdílná je také daňová uznatelnost nákladů. V ČR je například odměna dozorčí rady plně uznatelným nákladem. V Německu je uznatelná pouze z poloviny. U reklamních předmětů platí rozdílné limity pro uznatelnost, a zatímco v ČR jsou náklady na reprezentaci daňově neuznatelné, tak v Německu jsou uznatelné ze 70 % a zbylých 30 % uznatelných není.

Náklad	Daňová uznatelnost	
	ČR	Německo
Náklady na reprezentaci	Ne	70 % ano
Reklamní předměty	Limit 500 Kč	Limit 875 Kč
Odměna členů dozorčí rady	Ano	Pouze z 1/2
Rezerva na daň z příjmů	Ne	Ne
Zaplacená daň z příjmů	Ne	Ne

Tabulka 47: Srovnání daňové uznatelnosti nákladů (vlastní zpracování)

V tomto případě mohly obě společnosti odečíst vzniklou ztrátu v plné výši. Nicméně jinak se možnosti odpočtu ztráty v obou zemích liší. Německý zákon odpočet ztráty neomezuje

nijak časově, za to však stanovuje limit 1 mil. €. V ČR je odpočet ztráty možný zpětně ve dvou bezprostředně předcházejících obdobích anebo v pěti zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se ztráta stanoví.

V ČR jsou společnosti ve výhodě, jelikož mohou základ daně snížit o výdaje na podporu výzkumu a vývoje. V Německu tato možnost není, odpočet by byl možný pouze, pokud by se jednalo o dar na výzkum a vývoj a odečítal by v rámci bezúplatného plnění. I k němu se v obou zemích přistupuje rozdílně. Zatímco v ČR je přesně dán minimální a maximální limit, v Německu si společnost může vybrat ze dvou metod. Modelový příklad ukázal, že v tomto případě bylo výhodnější využít limitu v podobě 20 % hrubých příjmů, protože byl limit vyšší. Nicméně u společností, které mají například nižší výsledek hospodaření či vyšší mzdové náklady, bude výhodnější druhá metoda. V ČR navíc společnosti zaměstnávající zaměstnance se zdravotním postižením mohou využít slevy na dani a snížit tak svou daňovou povinnost.

Rozdílně se přistupuje také k odpisům. V Německu se majetek odpisuje nikoliv podle odpisových skupin jako v ČR, ale podle doby jeho životnosti, na základě které je stanoven roční odpis. Ta je stanovena odpisovými tabulkami, které uveřejňuje Spolkové ministerstvo financí. Rozdíl je také v používaných metodách. Německo, u hmotného obchodního majetku zakoupeného nebo vyrobeného po 31. 12. 2007 umožňuje pouze lineární odpisy. V ČR je při odpisování možno využít metody rovnoměrné, ale i zrychlené.

U odpisování majetku v Německu platí v zásadě 2 alternativy:

1. Aktiva s hodnotou do 800 € lze odepsat okamžitě a aktiva nad 800 € se odepisují rovnoměrně po dobu životnosti,
2. Aktiva do 250 € se odepisují okamžitě, pro odpis aktiv mezi 250 a 1 000 € se použije metoda hromadného odpisu a aktiva nad 1 000 € se odepisují rovnoměrně podle doby životnosti

Metoda hromadného odpisu je použitelná u aktiv, ke kterým jsou přičteny vedlejší pořizovací náklady v podobě příslušenství a lze je zaúčtovat a následně odepsat jako hromadnou položku – například notebook a myš.

7.4 Zhodnocení silniční daně

Součástí modelových příkladů měla být také silniční daň (daň z motorových vozidel). V průběhu zpracovávání práce však vláda ČR odsouhlasila balíček proti růstu cen

pohonných hmot, jehož součástí je zrušení silniční daně pro vozidla do 12 tun. Navíc je dle šetření NKÚ výběr silniční daně neefektivní. Finanční správa v průměru na dani vybere na 1 Kč výdajů pouze 15 Kč příjmů, což je čtyřikrát méně než u ostatních daní. Neefektivitu způsobují především vysoké administrativní náklady, pomalá automatizace a chyby v registru vozidel. I přesto, že je její výběr neefektivní, tak to i tak bude znamenat určitý výpadek příjmů do státního rozpočtu, který se zřejmě projeví například vyšší cenou dálniční známky. Výsledek však není znám, protože návrh dosud neprošel celým legislativním procesem. Z tohoto důvodu bylo za současné situace od srovnání prostřednictvím modelových příkladů upuštěno, jelikož by mohlo postrádat smysl a byly srovnány pouze konstrukční prvky.

8 NÁVRHY DAŇOVÝCH INSTRUMENTŮ PRO ČESKÝ SYSTÉM

Česká republika, zrušením superhrubé mzdy spolu se solidárním zvýšením daně a znovuzavedením progresivního zdanění, udělala správný krok. Progresivní zdanění panuje ve většině vyspělých zemí, mělo v naší zemi dlouholetou tradici a také je vnímáno jako spravedlivější. Častým argumentem pro rovnou daň je, že vysoko příjmoví stejně odvádějí na daních více, jelikož mají vyšší základ a tudíž je to spravedlivé. Cílem progresivního zdanění je však jakési spravedlivé rozdělení příjmů a snížení nerovnoměrného rozdělení bohatství ve společnosti. Ostatně i jednou z funkcí daní, je funkce redistribuční, která má za cíl přerozdělovat bohatství ve společnosti. V ČR jsou, na rozdíl od Německa, zavedeny pouze dvě sazby daně, které nejsou ani tak vysoké. Jedná se tedy o jakýsi kompromis mezi rovnou sazbou daně a progresivním zdaněním s několika sazbami. Spolu se zavedením progresivního zdanění navrhuji i návrat ke společnému zdanění manželů, jako je tomu v Německu. Modelové příklady ukázaly, že u rodin, kde měli manželé podobné příjmy, byla úspora minimální. U rodin, kde byl rozdíl v příjmech výraznější, již plynula i poměrně zajímavá výhoda, protože poplatník s vyššími příjmy byl zdaňován v nižším pásmu, než by byl zdaňován individuálně. V ČR sice existuje sleva na manželku, avšak počet rodin, které ji mohou využít je nízký vzhledem k limitu a tudíž je spíše jen pro rodiny, kde je matka například na mateřské dovolené. Naopak společného zdanění by mohli využít všichni, navíc těmto rodinám by společné zdanění přineslo maximální úsporu.

Co se týká množství daňových úlev týkajících se dětí, panuje v Německu vyšší podpora rodin. Kromě nezdanitelné části mohou rodiče využít i příspěvku na péči, výchovu a vzdělávání dítěte (například výdaje na školné, chůvu či kroužky) a to i když jim žádné výdaje v tomto směru nevznikly. Jeho zavedení i v ČR by bylo pro rodiny přínosné a byly by více podpořeny. Rozhodně by rodinám ulevil v situacích, jako byla například pandemie, kdy musely své děti zajistit na online výuku, ale neměli vždy dostatečné prostředky. Pro ČR bych jej navrhla v podobě nezdanitelné části základu daně s tím, že by však nebyl automatický a rodiče by museli prokázat vynaložení výdajů.

Taktéž v Německu existuje možnost odpočtu zaplaceného výživného od základu daně. Vyživovací povinnost dítěte by měla být samozřejmá, a tudíž nevidím důvod, proč by měly rodiči plynout podobné výhody. Mnoho rodičů však povinnost neplní. A při pohledu na věc z této strany, se tato úleva na daních jeví jako motivační prostředek k tomu, proč ji plnit. S tímto tématem souvisí také úleva pro rodiče samozivitele, na které se v českém

systemu zapomíná a kteří se mnohdy ocitají v nezáviděníhodných situacích. V Německu mají nárok na úlevu, kterou snižují svůj základ daně a nárok na ni mají všichni bez ohledu na výši jejich příjmů či to, zda jsou zaměstnanci nebo OSVČ. Opět by někdo mohl namítat, že tito rodiče mají nárok na různé příspěvky a sociální dávky, ne všichni však na ně opravdu dosáhnou. Například na příspěvek na bydlení mají nárok pouze ti, kteří bydlí v pronájmu. Na příspěvek na děti dosáhnou pouze rodiče s příjmem do určité výše. Proto navrhuji zavést jak možnost odpočtu zaplaceného výživného, tak vytvoření obdobné úlevy pro samoživitele, která by nás mohla mít podobu slevy na dani s tím, že její výše by musela být přizpůsobena podmínkám ČR.

Z modelových příkladů také vyplynuly rozdíly ve stanovení dílčích základů daně a poukázaly na to, že zaměstnanci v ČR nijak nemohou uplatnit výdaje související se zaměstnáním. Zavedením výdajů, i u příjmů ze závislé činnosti jako v Německu, by došlo ke zrovnoprávnění zaměstnanců a podnikatelů. Jistě by někdo mohl oponovat, že některým zaměstnancům žádné náklady se zaměstnáním nevznikají, tak proč zavádět paušální částku. Na druhou stranu u příjmů z podnikání či nájmu jsou paušální částky také povoleny a věřím, že by toto rozhodnutí mnoho zaměstnanců podpořilo. Proto pokud by byla její výše zvolena vhodným způsobem, tak aby nebyla příliš vysoká a nedocházelo tím k jejímu zneužívání, neviděla bych v tom problém. Pokud by se zavedení paušální částky neseťkalo s podporou, navrhla bych alespoň možnost uplatnění výdajů v prokázané výši. Po vzoru německého systému také navrhuji zavedení cestovních výdajů, kdy je stanovena sazba na 1 km a vynásobena počtem kilometrů. Mnoho zaměstnanců totiž do zaměstnání dojíždí velkou dálku a tyto náklady jim nejsou nijak hrazeny. Vzdálenost a náklady spojené s dojížděním bývají totiž častým kritériem při výběru zaměstnání, jelikož mohou být vysoké a snižovat zaměstnanci jeho čistý příjem. Také se v posledních dvou letech zvýšil počet zaměstnanců pracujících na home office. S home office však přicházely také vyšší náklady (na elektřinu, internet apod.) a i přesto, že mají zaměstnanci dle zákoníku práce nárok na kompenzaci těchto nákladů, neexistují jednotná pravidla. V praxi tedy nastávají situace, kdy 2 zaměstnanci na stejných pozicích dostávají od zaměstnavatele jinou výši kompenzace. Paušál na home office jako má Německo, by tuto situaci vyřešil, a proto navrhuji jeho zavedení na stejném principu, kdy by existovala denní jednotná sazba, která by se násobila počtem dnů, po které zaměstnanec pracoval z domu.

Co se týká daně z nemovitých věcí, zde se v současnosti Česká republika od Německa inspirovat nemůže. Naopak by se mohlo spíše Německo inspirovat od České republiky.

Problém vidím ve způsobu, jakým německé finanční úřady stanovují hodnoty nemovitostí, který je neobjektivní a nespravedlivý, protože vychází ze starých údajů. Je však třeba zohlednit reformu daně od roku 2025, díky které dojde k nápravě. Poté by se Česká republika, pokud by chtěla výpočet daně poplatníkům zjednodušit, mohla u Německa inspirovat třífázovým procesem výpočtu, kdy by základ daně vycházel z odhadu hodnoty nemovitosti. Daň je však v ČR někdy kritizována pro její nízký výnos a tak občasně zaznívá myšlenka, zda je její výběr opravdu efektivní a zda by nebylo lepší spíše její zrušení. Daň bych rozhodně nadále zachovala. V její prospěch hovoří například to, že nemovitosti jsou viditelné a není zde prakticky prostor pro daňové úniky. Je tedy relativně stabilním příjmem. Také by se dalo říci, že přispívá k progresivnímu zdanění, jelikož vlastníky nemovitostí budou spíše osoby s vyššími příjmy. Otevírá se zde otázka dvojího zdanění, jelikož byly pořízeny již ze zdaněných příjmů. Vzhledem k tomu, že výnos z daně plyne obcím, dává jejich zdanění smysl a považuji je za správné. Navrhla bych proto její zvýšení. Bohužel toto není pouze v gesci ministerstva, ale také samotných obcí, které mají možnost úprav koeficientů nebo mohou zavést místní koeficient. Této možnosti již využila Praha a také například Olomouc. Proto navrhuji zvýšení současných sazeb a obcím doporučuji využívat nástrojů, které mají k dispozici, ve vyšší míře.

U daně z právnických osob mě zaujala daňová uznatelnost nákladů na reprezentaci. V ČR jsou náklady neuznatelné a zvyšují základ daně. V Německu jsou ze 70 % uznatelné a zbylých 30 % je neuznatelných. Jejich alespoň částečná uznatelnost dává smysl, jelikož se jedná o náklady, které se přece jen podílejí na tvorbě příjmů. Pro uzavření dobrého obchodu je totiž třeba dobrá reprezentace. Navrhuji tedy v této oblasti úpravu tak, aby byly náklady uznatelné alespoň z 50 %. S reprezentací se pojí reklamní předměty, které, pokud splňující podmínky zákona a jejich cena bez DPH nepřesáhne 500 Kč, jsou daňově uznatelné. V Německu je limit vyšší (875 Kč). Limit 500 Kč zůstává posledních několik let nezměněn. S nárůstem inflace, bych však navrhla jeho navýšení právě například na německou částku.

Silniční daň nakonec nebyla součástí modelových příkladů a srovnání bylo provedeno pomocí konstrukčních prvků. Pokud by totiž skutečně došlo k jejímu zrušení, postrádaly by veškeré návrhy převzaté z německého systému smysl. Navíc na základě srovnání konstrukčních prvků soudím, že by z německého systému ani nebylo moc co přebírat,

jelikož konstrukce české silniční daně je mnohem přehlednější a jednodušší. Proto u této daně nic nenavrhuji.

Nepřímé daně jsou v Evropské unii harmonizovány a není zde tedy příliš výrazných rozdílů. To je také hlavní důvod, proč součástí práce nejsou modelové příklady, na kterých by bylo ukázáno srovnání jednotlivých daní. Nebylo by zde příliš co srovnávat. Přesto bych i zde měla návrh. Velmi mě zaujaly daně z kávy a alkopops, přičemž bych vyzdvihla alkopopovou daň. Tyto nápoje se těší poměrně vysoké oblibě zejména mezi mladými lidmi a ženami. Kromě nich však ale tomuto druhu nápojů holdují také nezletilí, pro které by byl tímto krokem méně přístupný, než je tomu nyní. Její zavedení by mělo výchovný efekt a zároveň by působila jako preventivní opatření. Také by toto rozhodnutí podpořilo směr, kterým jde Česká republika v oblasti daní a který potvrzoval i daňový mix, kdy v ČR panuje vyšší podíl nepřímých daní, jejichž zdanění je navíc efektivnější.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo srovnání daňových soustav České republiky a Německa a poté na základě tohoto srovnání navrhnout možnosti využití daňových instrumentů uplatňovaných v daňovém systému Německa pro český systém. Pro obecné srovnání obou soustav bylo využito několik ukazatelů, například ukazatel daňové kvóty, daňový mix, den daňové svobody. Kromě těchto ukazatelů bylo pro obecné srovnání třeba porovnat konstrukční prvky jednotlivých daní, jejichž výběr je realizován v obou zemích a poté analyzovat, zda a případně jaké jsou mezi nimi rozdíly. Následně byly některé daně vybrány a byly porovnány pomocí modelových příkladů, které čtenáři pomohou přiblížit rozdílné přístupy obou soustav k daním v praxi. Závěrem práce byly navrženy daňové instrumenty, které jsou uplatňovány v německé soustavě, a jejichž využití by bylo možné pro český systém.

Český daňový systém bývá označován jako složitý a náročný na administrativu, což potvrzují také šetření NKÚ. Například zákon o daních z příjmů byl mnohokrát novelizován a obsahuje velké množství výjimek, které zvyšují administrativní náročnost správy daně. Přestože je zřejmé, že by bylo třeba systém spíše zjednodušit, zaměřila jsem se v závěru práce na instrumenty, které by ke zjednodušení sice nevedly, byly by však pro český systém a jeho poplatníky přínosem, jelikož v něm chybějí. V kapitole věnované návrhům daňových instrumentů pro český systém zazněly návrhy na zavedení společného zdanění manželů, zvýšení sazeb u daně z nemovitých věcí či změny v daňové uznatelnosti nákladů na reprezentaci u právnických osob.

Na základě srovnání nelze jednoznačně říci, že by jeden systém byl výrazně lepší než druhý, jelikož každý má svá pozitiva a zápory. Z výsledků srovnání plyne, že německá soustava je v některých ohledech složitější než česká. Jedná se například o větší množství vybíraných daní, kdy si například poplatníci daně z příjmů musejí pohlídat, zda podléhají jenom jí nebo musejí odvést ještě solidární příplatek a živnostenskou daň, případně další daně. Může však jít o subjektivní názor, který může být podpořen tím, že bylo nutno se v poměrně krátké době zorientovat v soustavě jiného státu a navíc v jiném jazyce.

Bylo velmi zajímavé pozorovat odlišnosti obou soustav či rozdílné přístupy ke stanovení daňové povinnosti a využít poznatků z tohoto pozorování při tvorbě závěrečných návrhů. Přínosem zpracování práce bylo získání vhledu do jiné daňové soustavy než české, získání povědomí o nových daních, ale také pochopení instrumentů, které se v české soustavě

nevyskytují, jako například ono zdanění manželů. Přínosem je práce také pro české občany v Německu, kterým podá přehled o německé soustavě a ukáže jim možnosti, kterých mohou využít při zpracování svého příznání v Německu. Do budoucna, by bylo možno jistě na toto téma navázat a práci rozšířit o další modelové situace či se zaměřit na možnosti zefektivnění či zjednodušení daňového systému po vzoru Německa.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ALVARADO, Mery et al., 2021. *European tax handbook*. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 1340 s. ISBN 9789087226909.
- [2] BĚHOUNEK, Pavel, 2021. *Daňové zákony k 1.1.2021 s přehledy a komentáři*. Olomouc: ANAG, 368 s. ISBN 9788075543028.
- [3] Bundesfinanzministerium.de [online]. Německo, 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Home/home.html>
- [4] Sociální pojištění v roce 2022. *Mpsv.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>
- [5] Dendanovesvobody.cz [online]. Česko, 2021 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.dendanovesvobody.cz/>
- [6] DUŠEK, Jiří, 2021. *DPH 2021 zákon s přehledy*. 18. vydání. Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 9788027131433.
- [7] DVOŘÁKOVÁ, Veronika, PITTERLING, Marcel a Hana SKALICKÁ, 2019. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 340 s. ISBN 9788075983152.
- [8] Euroskop.cz [online]. 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/>
- [9] Europa.eu [online]. 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://europa.eu>
- [10] Grundsteuer berechnen 2022: Was Eigentümer wissen müssen. *Ratgeber.immowelt.de* [online]. 2022 [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://ratgeber.immowelt.de/a/die-grundsteuer-und-ihre-berechnung-was-eigentuemmer-wissen-muessen.html#c40692>
- [11] HUŠÁKOVÁ, Zdeňka, 2021. *Daň z přidané hodnoty 2021*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 152 s. ISBN 9788076760813
- [12] JAMES, Simon R. a Christopher NOBES, 2018. *The economics of taxation: principles, policy and practice*. Eighteenth edition, 2020. Birmingham: Fiscal Publications, 326 s. ISBN 9781906201357.
- [13] JURČÍK, Radek, 2015. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Ostrava: Key Publishing, 137 s. ISBN 9788074181764.

- [14] Kirchensteuer. Lohn-info.de [online]. Německo, 2020 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.lohn-info.de/kirchensteuer.html#berechnung>
- [15] KLIMEŠOVÁ, Ludmila, 2018. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, 274 s. ISBN 9788087974179.
- [16] KUBÁTOVÁ, Květa, 2018. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 269 s. ISBN 9788075981653.
- [17] KUNEŠ, Zdeněk, Pavla POLANSKÁ, Svatopluk GALOČÍK a Oto PAIKERT, 2021. *DPH 2021*. 17. vydání. Příbram: Grada Publishing, 424 s. ISBN 9788027131433.
- [18] MARKOVÁ, Hana, 2022. *Daňové zákony 2022, úplná znění platná k 1.1.2022*. 33. vydání. Praha: Grada Publishing, 296 s. ISBN 9788027135516.
- [19] Ministerstvo financí ČR [online]. 2022 [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/>
- [20] NERUDOVÁ, Danuše, 2014. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 332 s. ISBN 9788074786266.
- [21] PROCHÁZKOVÁ, Jana, Věra ENGELMANNOVÁ, Martin MIKUŠ, Václav PIKAL a Naděžda KLEWAR SLAVÍKOVÁ, 2020. *Komentář k majetkovým daním, dani silniční a dani spotřební s příklady 2020*. 5. aktualizované vydání. Bohuňovice: AMOS repro, spol., 476 s. ISBN 978 80 88128 60 1.
- [22] PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ, 2018. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, 168 s. ISBN 9788074182952.
- [23] Revenue Statistics - OECD countries: Comparative tables. Stats.oecd.org [online]. 2021 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/viewhtml.aspx?datasetcode=REV&lang=en>
- [24] SRN. *Einkommensteuergesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 8. Oktober 2009 (BGBl. I S. 3366, 3862), das zuletzt durch Artikel 27 des Gesetzes vom 20. August 2021 (BGBl. I S. 3932) geändert worden ist*. In: . SRN: Bundesministerium der Justiz, 2009. Dostupné také z: <https://www.gesetze-im-internet.de/estg/BJNR010050934.html#BJNR010050934BJNG000108140>

- [25]SRN. *Grundsteuergesetz vom 7. August 1973 (BGBl. I S. 965), das zuletzt durch Artikel 3 des Gesetzes vom 16. Juli 2021 (BGBl. I S. 2931) geändert worden ist.* In: . SRN: Bundesministerium der Justiz, 1973. Dostupné také z: https://www.gesetze-im-internet.de/grstg_1973/BJNR109650973.html
- [26]SRN. *Grunderwerbsteuergesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 26. Februar 1997 (BGBl. I S. 418, 1804), das zuletzt durch Artikel 11 des Gesetzes vom 25. Juni 2021 (BGBl. I S. 2056) geändert worden ist.* In: . SRN: Bundesministerium der Justiz, 1997. Dostupné také z: https://www.gesetze-im-internet.de/grestg_1983/BJNR017770982.html
- [27]SRN. *Körperschaftsteuergesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 15. Oktober 2002 (BGBl. I S. 4144), das zuletzt durch Artikel 3 des Gesetzes vom 25. Juni 2021 (BGBl. I S. 2056) geändert worden ist.* In: . SRN: Bundesministerium der Justiz, 2002. Dostupné také z: https://www.gesetze-im-internet.de/kstg_1977/BJNR025990976.html
- [28]SRN. *Kraftfahrzeugsteuergesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 26. September 2002 (BGBl. I S. 3818), das zuletzt durch Artikel 1 des Gesetzes vom 16. Oktober 2020 (BGBl. I S. 2184) geändert worden ist.* In: . SRN: Bundesministerium der Justiz, 2002. Dostupné také z: <https://www.gesetze-im-internet.de/kraftstg/>
- [29]SRN. *Umsatzsteuergesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 21. Februar 2005 (BGBl. I S. 386), das zuletzt durch Artikel 1 des Gesetzes vom 21. Dezember 2021 (BGBl. I S. 5250) geändert worden ist.* In: . SRN: Bundesministerium der Justiz, 2005. Dostupné také z: https://www.gesetze-im-internet.de/ustg_1980/BJNR119530979.html#BJNR119530979BJNG000904301
- [30]ŠIROKÝ, Jan, 2018. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru.* 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 382 s. ISBN 9788075022745.
- [31]ŠIROKÝ, Jan, 2018. *Základy daňové teorie s praktickými příklady.* 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwerx, 126 s. ISBN 9788075523150.

- [32]TEPPEROVÁ, Jana, 2019. *Daň z příjmů a pojistné na sociální zabezpečení: souvislosti a kolize v národním i mezinárodním kontextu*. Praha: Nakladatelství VŠE, 153 s. ISBN 9788024523248.
- [33]VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ, 2019. *Daně v podnikání*. Praha: VOX, 388 s. ISBN 9788087480717.
- [34]VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ, 2020. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 408 s. ISBN 9788075988874.
- [35]Zoll.de [online]. Německo, 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: https://www.zoll.de/DE/Home/home_node.html;jsessionid=AE3C657976F77E26AF0C3DC6BD97C3C3.internet401

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
EStG	Einkommensteuergesetz (zákon o dani příjmů fyzických osob)
FO	Fyzická osoba
GeWStG	Gewerbesteuer (zákon o živnostenské dani)
GrEStG	Grunderwerbsteuergesetz (zákon o dani z převodu nemovitosti)
GrStG	Grundsteuergesetz (zákon o dani z nemovitostí)
HDP	Hrubý domácí produkt
JČS	Jiný členský stát
KraftStG	Kraftfahrzeugsteuergesetz (zákon o dani z motorových vozidel)
KStG	Körperschaftsteuergesetz (zákon dani z příjmů právnických osob)
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
NKÚ	Národní kontrolní úřad
OCED	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSS	Organizační složka státu
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnická osoba
UStG	Umsatzsteuergesetz (zákon o dani z přidané hodnoty)
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o dani z příjmů
ZP	Zdanitelný příjem

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma daňové soustavy ČR (vlastní zpracování)	19
Obrázek 2: Schéma daňové soustavy Německa (vlastní zpracování).....	30
Obrázek 3: Přehled daní vybíraných pouze v Německu (vlastní zpracování)	44
Obrázek 4: Den daňové svobody v roce 2020 a 2021 v mezinárodním srovnání (zdroj: dendanovesvobody.cz).....	49

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj složené daňové kvóty v letech 2015 až 2020 (vlastní zpracování na základě dat OECD)	46
Graf 2: Vývoj jednoduché daňové kvóty v letech 2015 až 2020 (vlastní zpracování na základě dat OECD)	47
Graf 3: Vývoj dne daňové svobody (vlastní zpracování na základě dat z webu dendanovesvobody.cz).....	50

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled nezdanitelných částí základu daně pro rok 2022 (vlastní zpracování) .21	21
Tabulka 2: Přehled ročních slev na dani pro rok 2022 (vlastní zpracování)	21
Tabulka 3: Přehled ročních daňových zvýhodnění pro rok 2022 (vlastní zpracování)	22
Tabulka 4: Přehled speciálních výdajů pro rok 2022 (vlastní zpracování).....	32
Tabulka 5: Přehled nezdanitelných částí pro rok 2022 (vlastní zpracování)	33
Tabulka 6: Přehled výdajů uplatnitelných se zaměstnáním a jejich limity pro rok 2022 (vlastní zpracování).....	33
Tabulka 7: Sazby daně z příjmů fyzických osob pro samostatně zdaňované osoby pro rok 2022 (vlastní zpracování).....	34
Tabulka 8: Podíly jednotlivých daní na celkových výnosech dle OECD za rok 2020 (vlastní zpracování na základě dat OECD).....	47
Tabulka 9: Srovnání konstrukčních prvků daně z příjmů fyzických osob (vlastní zpracování).....	51
Tabulka 10: Srovnání konstrukčních prvků daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování).....	52
Tabulka 11: Srovnání konstrukčních prvků daně z nemovitých věcí (vlastní zpracování) .	53
Tabulka 12: Srovnání konstrukčních prvků silniční daně (vlastní zpracování).....	54
Tabulka 13: Srovnání konstrukčních prvků daně z přidané hodnoty (vlastní zpracování) .	56
Tabulka 14: Roční zúčtování daně u zaměstnance v ČR (vlastní zpracování).....	57
Tabulka 15: Celková daňová povinnost (vlastní zpracování).....	58
Tabulka 16: Roční zúčtování u zaměstnance v Německu (vlastní zpracování)	59
Tabulka 17: Skutečné výdaje souvisejících se zaměstnáním (vlastní zpracování).....	60
Tabulka 18: Roční zúčtování daně u zaměstnance v Německu (vlastní zpracování).....	61
Tabulka 19: Přídavky na děti pro rodiče (vlastní zpracování).....	61
Tabulka 20: Porovnání daně při individuálním a společném zdanění (vlastní zpracování) 62	62
Tabulka 21: Porovnání skutečných a paušálních výdajů (vlastní zpracování)	64
Tabulka 22: Výpočet daně z příjmů fyzických osob v ČR (vlastní zpracování)	65
Tabulka 23: Stanovení dílčích základů daně (vlastní zpracování)	67
Tabulka 24: Roční zúčtování daně u Německého poplatníka (vlastní zpracování).....	67
Tabulka 25: Stanovení dílčích základů daně (vlastní zpracování)	68
Tabulka 26: Roční zúčtování daně u manželky v Německu (vlastní zpracování).....	69
Tabulka 27: Společné zdanění manželů v Německu (vlastní zpracování)	70
Tabulka 28: Srovnání daně při individuálním a společném zdanění (vlastní zpracování) ..	70
Tabulka 29: Daňově neuznatelné náklady v ČR (vlastní zpracování).....	71
Tabulka 30: Výpočet daně z příjmů PO v ČR (vlastní zpracování)	72

Tabulka 31: Daňově neuznatelné náklady v Německu (vlastní zpracování).....	73
Tabulka 32: Stanovení maximálních částek pro odpočet darů (vlastní zpracování)	73
Tabulka 33: Výpočet daně z příjmů PO v Německu (vlastní zpracování)	74
Tabulka 34: Celkový daňový odvod společnosti (vlastní zpracování)	75
Tabulka 35: Daň z pozemků u zemědělského pozemku (vlastní zpracování).....	76
Tabulka 36: Daň z nemovitostí u zemědělského pozemku (vlastní zpracování).....	77
Tabulka 37: Daň ze staveb za obytný dům (vlastní zpracování)	77
Tabulka 38: Daň ze staveb za příslušenství k domu (vlastní zpracování)	78
Tabulka 39: Daň z nemovitosti u rodinného domu (vlastní zpracování).....	79
Tabulka 40: Daň z jednotek v ČR (vlastní zpracování).....	79
Tabulka 41: Daň z nemovitostí za bytovou jednotku (vlastní zpracování)	80
Tabulka 42: Daňová úspora vzniklá společným zdaněním (vlastní zpracování).....	83
Tabulka 43: Srovnání odvodů a čistého příjmu u zaměstnanců (vlastní zpracování)	84
Tabulka 44: Odvody pojistného u závislé činnosti v ČR a v Německu (vlastní zpracování)	85
Tabulka 45: Odvody pojistného u samostatné činnosti v ČR a v Německu (vlastní zpracování).....	85
Tabulka 46: Srovnání čistého příjmů v ČR a v Německu (vlastní zpracování)	86
Tabulka 47: Srovnání daňové uznatelnosti nákladů (vlastní zpracování)	87

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v ČR	106
Příloha II: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob v ČR.....	107
Příloha III: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v Německu.....	108
Příloha IV: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob v Německu	109

PŘÍLOHA I: SCHÉMA VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČR

(vlastní zpracování)

Dílčí základ daně - příjmy ze samostatné činnosti § 7

Dílčí základ daně - kapitálové příjmy § 8

Dílčí základ daně - příjmy z nájmu § 9

Dílčí základ daně - ostatní příjmy § 10

Úhrn dílčích základů daně dle § 7 až § 10

Odpočet ztráty z minulých let

Dílčí základ daně - příjmy ze závislé činnosti § 6

Základ daně

– Nezdánitelné části dle § 15

– Odpočty dle § 34

Snížený základ daně (zaokrouhlený na 100 dolů)

Sazba 15 %

Daň

– Slevy na dani § 35, § 35a, § 35ba

Daň po slevách na dani

– Daňové zvýhodnění § 35c

Daňová povinnost

– Zaplacené zálohy na daň

Daňový nedoplatek / přeplatek

PŘÍLOHA II: SCHÉMA VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB V ČR

(vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření před zdaněním

+ Položky zvyšující výsledek hospodaření

– Položky snižující výsledek hospodaření

Základ daně před úpravou

– Odčitatelné položky dle § 34 až 34h

Základ daně po úpravě

– Bezúplatná plnění (maximálně 10 % ZD)

Výsledný základ daně (zaokrouhlený na 1000 dolů)

Sazba 19 %

Daň

– Slevy na dani dle § 35

Daň po slevách

– Zaplacené zálohy

Daňový přeplatek / nedoplatek

PŘÍLOHA III: SCHÉMA VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V NĚMECKU

(vlastní zpracování)

Příjmy ze zemědělské a lesnické činnosti, Příjmy z obchodní (živnostenské) činnosti, Příjmy ze samostatné činnosti	Příjmy ze závislé činnosti, Příjmy z nájmu, Příjmy z kapitálového majetku, Ostatní příjmy
Příjmy / Provozní majetek na konci roku	Příjmy
Náklady / Provozní majetek na konci předešlého roku	Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
Zisk	Suma příjmu převyšující výdaje
Suma příjmů	
– Nezdánitelné části	
Částka příjmů	
– Mimořádné výdaje a daňová zvýhodnění	
Příjmy po odečtení mimořádných výdajů a zvýhodnění	
– Nezdánitelné části na dítě	
Příjem ke zdanění	

PŘÍLOHA IV: SCHÉMA VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB V NĚMECKU

(vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření před zdaněním

+ / – Opravy dle předpisů o dani z příjmů § 60 EStDV

Zisk / Ztráta podle daňové rozvahy

+ Skryté rozdělení zisku

+ Všechny dary

+ Daňově neuznatelné výdaje

– Investiční dotace

+ / – Další opravy dle KStG

Celkový příjem

Odčitatelné dary a příspěvky § 9 Abs. 1 Nr. 2 KStG

Celková výše příjmů

Odpočet ztráty § 10d EStG

Zdanitelný příjem

Sazba 15 %

Daň

Zaplacené zálohy

Daňový přeplatek / nedoplatek